Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mănăstirea "Dintr-un lemn"

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, judeţul Vâlcea, este una dintre cele mai cinstite icoane din ţară, atât pentru vechimea şi măiestria cu care este lucrată, cât mai ales pentru nenumăratele minuni săvârşite înaintea ei. Icoana Maicii Domnului este minunată şi prin dimensiunile acesteia: 1,50 metri înălţime şi 1,10 metri lăţime. Minunata icoană se afla astăzi în biserica de piatră a mănăstirii, în partea stângă, în locul icoanei împărăteşti a Maicii Domnului, pe catapeteasmă. Cât despre particularitatea icoanei cu două feţe, aflăm că a fost îmbrăcată în argint în anul 1812 şi a stat ferecată până în 2002, când a fost restaurată şi i s-a scos ferecătura. Atunci s-a descoperit că, pe spate exista o a doua faţă a icoanei făcătoare de minuni, ce reprezintă scena „Judecăţii de Apoi". Acesta

este şi motivul pentru care, astăzi, icoana este încastrată în sticlă pentru a fi admirată în totalitate.

După cum notează diaconul arab creştin Paul de Alep, acesta pe la 1653-1658, însoțind pe patriarhul Macarie al Antiohiei, susține că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului întru-un stejar, care i-ar fi spus: „Dorința mea este ca tu să zidești aici pentru mine o mănăstire din acest pom”, și călugărul a făcut o bisericuță numai din lemnul acelui stejar. Tot el ne spune că în urmă cu 20 ani (deci prin 1634-1636) „un mare dregător“, plăcându-i această biserică, a lăsat-o pe cea de lemn în vârful dealului sub stejari și a zidit mai jos o mănăstire de călugărițe, adică biserica de zid și complexul de locuințe din jurul ei, care, după cum vom vedea, au fost ctitorite de marele boier Preda Brâncoveanu și Matei Basarab, fără să putem afirma cu siguranță ce a făcut unul și ce a făcut celălalt.

Mitropolitul Neofit Cretanul, un mare apărător al drepturilor țăranilor, de la care ne-au rămas prețioase însemnări istorice, geografice și etnografice, ne spune că la 29 iulie 1745 a poposit și la Mănăstirea Dintr-un Lemn, venind de la Govora. Vorbind despre bisericuța de lemn, el scrie că un cioban cu numele de Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului, despre care amintește Paul de Alep, și a tăiat stejarul în care a găsit-o, făcând din el o bisericuță, numită din această pricină „Mănăstirea Dintr-un Lemn“. Mănăstirea „Dintr-un Lemn” încântă ochiul trecătorului și revarsă o deosebită bucurie și pace în sufletele care căutând să cunoască frumusețile naturii și tezaurul spiritualității creștine românești, zăbovesc mai mult la adăpostul zidurilor ei. Mănăstirea Dintr-un Lemn poartă hramul Naşterea Maicii Domnului. În prima duminică a lunii octombrie este cinstită în mod special icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Grabnic ajutătoare” de la Mănăstirea Dintr-un Lemn din județul Vâlcea.

Index

Acatist la icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea “Dintr-un lemn”

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă,binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul
Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.

Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.
Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Condac 1
Cu buchete de gânduri smerite pline de mireasma înțelepciunii să ne apropiem de icoana celei care a născut pe floarea Hristos, care a izgonit de la noi mirosul cel greu al patimilor și ne-a învățat a aduce mireasma cântărilor de: ***Aliluia!***

Icos 1
Din inima stejarului a fost luată icoana ta, fericită Maică și a fost așezată în biserica zidită ție, ca să primești rugăciunile celor din nevoi și să prefaci suspinurile celor mâhniți întru bucurie, ca astfel toți să-ți cânte ție așa:
Bucură-te, dar sfințit luat din stejar;
Bucură-te, pom înțelegător al Raiului;
Bucură-te, carte văzută de ochii îngerești;
Bucură-te, comoară a darurilor Duhului;
Bucură-te, privighetoare a înălțimilor duhovnicești;
Bucură-te, fereastră către Lumina neapropiată;
Bucură-te, vedere a celor mai presus de minte;
Bucură-te, taină a înțelepciunii cerești;
Bucură-te, mireasmă a rugăciunii curate;
Bucură-te, povățuitoare a gândurilor smerite;
Bucură-te, liman prea dorit al înțelepciunii;
Bucură-te, icoană izvorâtoare de minuni;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 2
Voit-ai Preacurată, a dărui poporului bine credincios prea slăvită icoana ta, ca să aducă înaintea ei tămâia neîncetată a rugăciunilor, având împreună rugători pe cetele îngerești care cântă neîncetat: ***Aliluia!***

Icos 2
Ciobanului Radu i-ai descoperit în vis icoana ta și dorința de a zidi ție biserică din stejarul care adăpostea icoana, iar noi la umbra rugăciunii tale adăpostindu-ne de toată furtuna ispitelor, cântăm ție unele ca acestea:
Bucură-te, luminarea ciobanului smerit;
Bucură-te, arătătoarea voii dumnezeiești;
Bucură-te, adăpost al creștinilor prigoniți;
Bucură-te, îndreptarea celor biruiți de patimi;
Bucură-te, sălaș minunat al darurilor cerești;
Bucură-te, povățuitoare pe calea rugăciunii;
Bucură-te, dăruitoare a gândurilor luminate;
Bucură-te, icoană a înțelepciunii neapropiate;
Bucură-te, bucuria celor care te cinstesc cu credință;
Bucură-te, aflarea celor gârboviți de neputință;
Bucură-te, izbăvitoare din legăturile întristării;
Bucură-te, lumină răsărită în sufletele întunecate;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 3
Izvoare de minuni se revarsă de la icoana ta, Preacurată, umplând de nădejdea mântuirii sufletele cele secate de patimi, ca să aducă ție valurile cântărilor de: ***Aliluia!***

Icos 3
Întinde mâinile tale la rugăciune, Preacurată și oprește norul ispitelor cel ridicat asupra noastră cu fulgerul milostivirii tale, ca să aducem ție cunună de laude dumnezeiești ca acestea:
Bucură-te, bucuria credincioșilor;
Bucură-te, apărătoarea ortodocșilor;
Bucură-te, risipitoarea ispitelor;
Bucură-te, nor cuvântător al slavei;
Bucură-te, oglinda veșniciei;
Bucură-te, icoana Adevărului;
Bucură-te, poarta milostivirii;
Bucură-te, pacea sufletelor;

Bucură-te, lumina Sfinților;
Bucură-te, călăuzitoarea drepților;
Bucură-te, vasul feciorie;
Bucură-te, casa milostivirii;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 4

Icoana ta cea de lumină izvorâtoare strălucește darul tău peste sufletele cuprinse de întunericul mâhnirii și cheamă pe toți spre urmarea Soarelui dreptății, căruia cu netăcute glasuri îngerii Îi cântă: ***Aliluia!***

Icos 4

Izvor de minuni te înțelegem pe tine, ceea ce ai născut fără sământă pe Izvorul vieții, înaintea căruia căzând noi, cerem o picătură a milostivirii Sale nesecate și cântăm ție unele ca acestea:
Bucură-te, împăcarea noastră cu Izvorul vieții;
Bucură-te, bogăție neîmpuținată de daruri cerești;
Bucură-te, icoană vie a înțelepciunii de sus;
Bucură-te, cântec mai presus de orice cântare;
Bucură-te, liman străjuit de pacea lui Hristos;
Bucură-te, sabie de foc ce taie gândurile rele;
Bucură-te, ridicarea poverii celor deznădăjduiți;
Bucură-te, bucuria cea nestricată a credincioșilor;
Bucură-te, hotar de netrecut al desăvârșirii;
Bucură-te, scut nebiruit împotriva păcatului;
Bucură-te, mângâierea grabnică a celor scârbiți;
Bucură-te, secarea lacrimilor celor întristați;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 5

Ca o făclie strălucitoare cu razele minunilor te arăți în sfântă biserica ta, Curată și luminezi mințile cele umbrite de vălul gândurilor rele, ca să dobândească gândul lui Hristos și să strige cu bucurie: ***Aliluia!***

Icos 5

Sub acoperământul rugăciunii tale primește-mă pe mine, cel ce pribegesc pe căile întunecate ale păcatelor și mă arată străin de toată patima omenească, pentru a cânta și eu cu cei care te cinstesc pe tine, unele ca acestea:
Bucură-te, izvor nedeșertat de minuni;
Bucură-te, strălucire duhovnicească a cuvioșilor;

Bucură-te, povățuitoarea celor din primejdii;
Bucură-te, surparea sfaturilor celor viclene;
Bucură-te, liniștea celor tulburați de ispite;
Bucură-te, comoară tainică a Luminii;
Bucură-te, sălaș luminat al slavei cerești;
Bucură-te, zid de apărare al credincioșilor;
Bucură-te, turn nebiruit al ortodocșilor;
Bucură-te, cântarea celor mai presus de trup;
Bucură-te, izvor al rugăciunii curate;
Bucură-te, luminătoarea celor aflați în îndoială;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 6
Pe Cel care S-a pironit pe lemn pentru mântuirea noastră L-ai născut fără sământă și pe noi, cei care prin blestemul lemnului ne-am osândit, ne-ai împăcat cu Dumnezeu, ca să cântăm fără tăcere: ***Aliluia!***

Icos 6
Oprește valurile ispitelor care se năpustesc asupra mea, ca una care ai născut pe Adâncul milostivirii și poți să scoți din adâncurile multor necazuri, pe cei care pe marea vieții îți cântă unele ca acestea:
Bucură-te, mare a milostivirii dumnezeiești;
Bucură-te, îngrădirea sigură a credincioșilor;
Bucură-te, crinul cel de mare preț din grădina Raiului;
Bucură-te, oglinda întru care S-a închipuit Cuvântul;
Bucură-te, pod ce ne trece la viața veșnică;
Bucură-te, flacără ce arde spinii patimilor;
Bucură-te, piatră a răbdării credincioșilor;
Bucură-te, scut al mântuirii celor greșiți;
Bucură-te, apărătoare tare împotriva vrăjmașilor;
Bucură-te, ajutătoarea celor care te cinstesc;
Bucură-te, masă duhovnicească a sfinților;
Bucură-te, hotar netrecut al înțelepciunii;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 7
Cu untdelemnul rugăciunii tale mângâie sufletele noastre cele rănite de întristare, ca să împletească stihuri de bucurie, cântând Ziditorului a toate: ***Aliluia!***

Icos 7

Liniște dăruiește sufletului meu celui împovărat cu grele păcate, risipind tulburarea gândurilor celor rele, ca fără de osândă să stau întru rugăciune înaintea ta și să cânt cu mulțumire:
Bucură-te, acoperământul slavei cerești;
Bucură-te, povățuitoare spre Soarele dreptății;
Bucură-te, lumina celor din întunericul necazurilor;
Bucură-te, stea călătoare spre Adevăr;
Bucură-te, munte al smereniei înalte;
Bucură-te, cununa preoților cucernici;
Bucură-te, armă nebiruită a monahilor;
Bucură-te, vas plin de mirul înțelepciunii;
Bucură-te, adiere a razelor milostivirii;
Bucură-te, îngrădirea noastră cu arma pocăinței;
Bucură-te, carte nescrisă a tainelor cerești;
Bucură-te, pacea celor împresurați de ispite;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 8
Pe Cel care S-a pironit pe lemn ca să șteargă osânda lemnului neascultării L-ai născut și pe toți ne-ai chemat în cămara milostivirii Tale, dăruindu-ne dumnezeieștile îndurări în cântări de: ***Aliluia!***

Icos 8
Sufletul meu cel împovărat de multele ispite îl stropește cu roua milei tale și mă arată pe mine nebiruit de tirania patimilor, ca să aduc cu inimă curată cântări de bucurie ca acestea:
Bucură-te, apărătoarea noastră în războiul duhovnicesc;
Bucură-te, scăparea celor prigoniți de ispite;
Bucură-te, liman binecuvântat al păcii lui Hristos;
Bucură-te, liniștea celor tulburați de vrăjmași;
Bucură-te, înfruntarea celor cu gând viclean;
Bucură-te, pocăința celor osândiți de păcate;
Bucură-te, bucuria celor ce se pocăiesc;
Bucură-te, ocrotitoarea celor fără de ajutor;
Bucură-te, cercetarea celor necăjiți;
Bucură-te, bucuria celor aflați prin pocăință;
Bucură-te, scut de apărare împotriva săgeților celui rău;
Bucură-te, cântarea cea de veselie a cetei îngerești;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 9
Întristarea sufletului meu văzându-o, ia aminte Stăpână, la suspinurile inimii mele istovite de gândurile cele negre și strălucește-mi lumina mântuirii, ca să cânt ție: ***Aliluia!***

Icos 9
Cu adevărat mai mult decât toți oamenii am greșit și m-am făcut de urâciune tuturor cu prisosul răutății mele, dar te rog pe tine să acoperi nevrednicia mea și să mă luminezi cu darul tău, ca să cânt:
Bucură-te, ștergerea lacrimilor celor din nevoi;
Bucură-te, cercetarea celor din primejdii;
Bucură-te, ridicarea poverii celor căzuți;
Bucură-te, veselia iubitorilor de înțelepciune;
Bucură-te, grădină a Raiului împodobită cu daruri cerești;
Bucură-te, odihna minților rugătoare;
Bucură-te, vederea tainelor Luminii;
Bucură-te, mărgăritar al pocăinței;
Bucură-te, liniștea celor tulburați;
Bucură-te, pacea celor din primejdii;
Bucură-te, fereastră către Lumina neaspusă;
Bucură-te, cheie ce descuie cămara inimilor;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 10
Pe Cel care a zdrobit stăpânirea morții L-ai născut fără durere, ca să ridice durerile oamenilor osândiți pentru neascultare și să cântăm ție cu bucurie: ***Aliluia!***

Icos 10
Pe Cel pe care L-ai purtat în brațele tale ca o Maică roagă-L neîncetat, ca să ne izbăvească pe noi din tirania vrăjmașilor noștri și să-ți cântăm cu gând smerit:
Bucură-te, povățuitoarea noastră către Adevăr;
Bucură-te, lumina celor din întunericul acestei vieți;
Bucură-te, stea călătoare către pământul mântuirii;
Bucură-te, comoară a tainelor duhovnicești;
Bucură-te, stricarea blestemului celor întâi căzuți;
Bucură-te, naștere binecuvântată a Vieții;
Bucură-te, dezlegarea celor ținuți în întristare;
Bucură-te, carte nescrisă a înțelepciunii de sus;
Bucură-te, lumină înfricoșătoare privirii omenești;
Bucură-te, soare ce se odihnește pe vârfurile duhovnicești;

Bucură-te, altar prea sfințit înconjurat de cetele îngerești;
Bucură-te, pod ce ne trece marea ispitelor;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 11

Biserica ta se veselește purtând întru sine ca o comoară de mare preț cinstită icoana ta care varsă râuri de minuni celor care cu credință se roagă înaintea ei și strigă Domnului cu mulțumire: ***Aliluia!***

Icos 11

Din pântecele tău a răsărit Cel care dă viață în pântece pruncilor și care pântecele iadului a tăiat, slobozind pe Adam cu cei care așteptau acolo venirea Sa, iar noi, cei ținuți în pântecele păcatului, strigăm către tine să ne ajuți și îți aducem laude ca acestea:
Bucură-te, nădejde nebiruită la judecata noastră;
Bucură-te, că îmblânzești mânia Dreptului Judecător;
Bucură-te, că nu ne lași în mâinile vrăjmașilor nevăzuți;
Bucură-te, că rușinezi urzelile urâtorului de mântuire;
Bucură-te, că risipești tulburările celor răniți de răutate;
Bucură-te, că tămăduiești rănile păcatelor noastre;
Bucură-te, că ne povățuiești către lumina mântuirii;
Bucură-te, că tai mrejele păcatelor noastre;
Bucură-te, că mângâi sufletele întristate;
Bucură-te, că ești apărătoare celor disprețuiți;
Bucură-te, că ne înveți smerita cugetare;
Bucură-te, că ne dai răbdare în necazuri;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 12

Mrejele patimilor mele le risipește Curată, cu puterea rugăciunii tale și mă arată nebiruit în lupta cea duhovnicească împotriva celui rău, ca să ajung la lumina păcii și să cânt: ***Aliluia!***

Icos 12

Nu se pricepe nici o minte a lăuda milostivirea ta cea negrăită pentru mântuirea neamului nostru, căci în toată vremea lucrezi minuni spre slobozirea noastră de sub puterea duhurilor întunericului și primești din nevrednicele noastre guri laude ca acestea:
Bucură-te, mare nesecată a îndurărilor;
Bucură-te, mângâierea celor scârbiți;

Bucură-te, îmblânzirea celor neînduplecați;
Bucură-te, risipitoarea curselor diavolești;
Bucură-te, înțelepțirea tainică a rugătorilor tăi;
Bucură-te, pahar de taină al milostivirii;
Bucură-te, luminarea celor nepricepuți;
Bucură-te, rușinarea celor vicleni;
Bucură-te, temelie a smeritei cugetări;
Bucură-te, adăpostirea celor prigoniți;
Bucură-te, fântână a pocăinței călătorilor prin viață;
Bucură-te, îmbrățișarea celor întorși la Lumină;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 13 (de 3 ori)
O, Maică prea lăudată, care ai binevoit a ridica povara necazurilor noastre și a ne mijloci nouă mântuire, dă-ne ajutor mai ales în ceasul sfârșitului nostru, ca să scăpăm de toată tulburarea celui rău și să cântăm ție cu mulțumire: ***Aliluia!***

Se zice apoi, iarăşi:

Icos 1
Din inima stejarului a fost luată icoana ta, fericită Maică și a fost așezată în biserica zidită ție, ca să primești rugăciunile celor din nevoi și să prefaci suspinurile celor mâhniți întru bucurie, ca astfel toți să-ți cânte ție așa:
Bucură-te, dar sfințit luat din stejar;
Bucură-te, pom înțelegător al Raiului;
Bucură-te, carte văzută de ochii îngerești;
Bucură-te, comoară a darurilor Duhului;
Bucură-te, privighetoare a înălțimilor duhovnicești;
Bucură-te, fereastră către Lumina neapropiată;
Bucură-te, vedere a celor mai presus de minte;
Bucură-te, taină a înțelepciunii cerești;
Bucură-te, mireasmă a rugăciunii curate;
Bucură-te, povățuitoare a gândurilor smerite;
Bucură-te, liman prea dorit al înțelepciunii;
Bucură-te, icoană izvorâtoare de minuni;
Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!

Condac 1

Cu buchete de gânduri smerite pline de mireasma înțelepciunii să ne apropiem de icoana celei care a născut pe floarea Hristos, care a izgonit de la noi mirosul cel greu al patimilor și ne-a învățat a aduce mireasma cântărilor de: ***Aliluia!***
Sursa:

https://babylenuta.blogspot.com/2015/11/acatist-la-icoana-maicii-domnului-dintr.html

https://acoperamantulmaiciidomnului.wordpress.com/2021/05/27/acatistul-icoanei-maicii-domnului-de-la-manastirea-dintr-un-lemn-valcea-praznuita-in-prima-duminica-a-lunii-octombrie/

Rugăciune la icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un lemn

Tropar:
Cu ce cununi de laude vom împodobi icoana ta minunată ?
Cu îngerii dă-ne să suim treptele laudelor cu minte curată,
Revarsă izvoarele iubirii tale negrăite în pământul inimii,
Ca să-ţi culegem flori de cântări întru adierea Luminii.

***

Ce buchet de laude vom aduce celei ce covârşeşte toată lauda îngerească ? Ce spic de gând vom culege din grădina inimii spre mărirea Spicului celui ce a răsărit nouă rodul mântuirii? Ce cuvânt poate zugrăvi slava ta cea neapropiată cu care ai fost încununată de mâna Treimii? Doar privim în icoana ta chipul cel prea curat, pe care străluceşte-l şi în oglinda inimilor noastre, ca să ne desfătăm de mărirea ta.

Ca un rug aprins te-ai înfăţişat lui Moise, deci aprinde şi gândurile noastre spre dorirea celor cereşti. Poartă a mântuirii noastre eşti, Ceea ce covârşeşti toată lumea cu a ta înţelepciune.

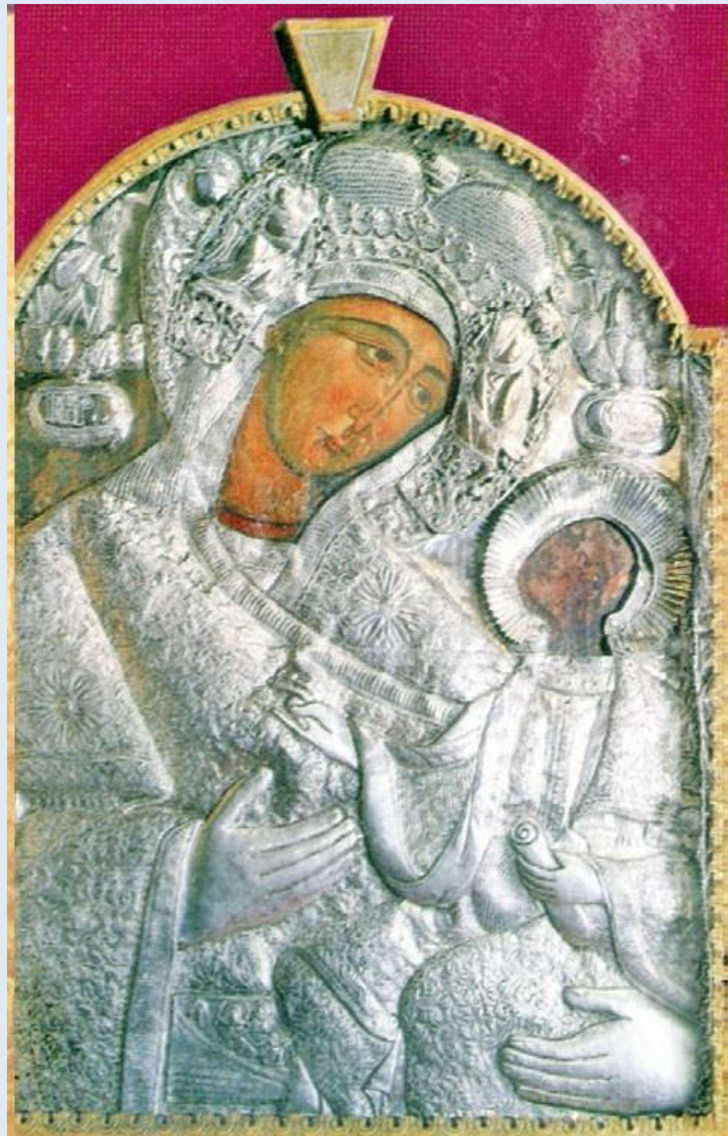
Întru rugăciune ai dăruit Domnului toată lumea, pe care Însuşi Ți-a dăruit-o înapoi purtând pecetea binecuvântării şi milostivirii Sale. Şi pe noi ne dăruieşte întru rugăciune Celui Preaînalt, ca să înalţe gândurile noastre de la cele pământeşti la cele cereşti.

Stinge văpaia patimilor noastre şi cu focul dorului dumnezeiesc încălzeşte inimile noastre. Nimiceşte toate cugetele cele rele şi luminează-ne cu strălucirea înţelepciunii Cuvântului. Picură nouă gânduri smerite şi pe piatra răbdării ne întăreşte.

Mulţumim milostivirii tale negrăite prin care am aflat uşa milei dumnezeieşti. Nepricepându-ne însă a te lăuda după vrednicie doar te întâmpinăm cu făclii de gând ca acestea: bucură-te, porumbiţa Duhului ce reverşi pacea în sufletele noastre, lauda fecioarelor înţelepte şi al monahilor, stâlp de rugăciune, cartea tainelor veşniciei, pecetea tainelor cereşti, izvorul îndurărilor Cuvântului, marea rugăciunii ce ne poartă la limanul mântuirii, îndulcirea minţilor îngereşti cu picături de gânduri luminate, apărătoarea cea nebiruită a cetelor creştineşti, fii nouă pururea rugătoare şi călăuzitoare.

Sursa: **https://ortodoxianeamului.wordpress.com/2014/02/17/rugaciune-la-icoana-maicii-domnului-de-la-manastirea-dintr-un-lemn/**

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, judeţul Vâlcea

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, judeţul Vâlcea, este una dintre cele mai cinstite icoane din ţară, atât pentru vechimea şi măiestria cu care este lucrată, cât mai ales pentru nenumăratele minuni săvârşite înaintea ei.

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn este minunată şi prin dimensiunile acesteia: 1,50 metri înălţime şi 1,10 metri lăţime.

Minunata icoană se afla astăzi în biserica de piatră a mănăstirii, în partea stângă, în locul icoanei împărăteşti a Maicii Domnului, pe catapeteasmă.

Nu sunt cunoscute cu exactitate cele despre autorul acestei icoane, anul pictării ei ori condiţiile în care aceasta a ajuns la mănăstirea vâlceană. Se mărturiseşte însă, potrivit legendei, că aceasta icoană a fost găsită în trunchiul unui stejar mare din zonă, frate cu cei alţi câţiva, care se află în curtea din spate a mănăstirii.

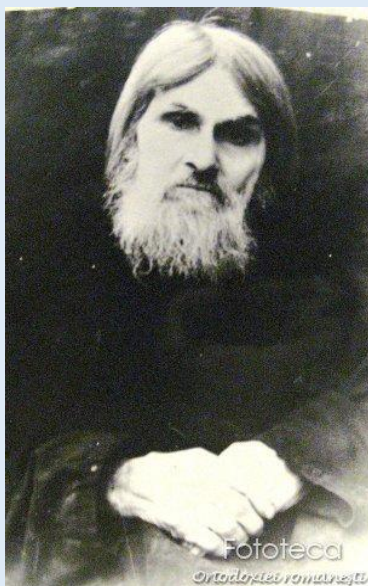
În anul 1929, profesorul Andrei Grabor, de la Universitatea din Strasbourg, vizitează mănăstirea, studiază icoana şi spune că aceasta ar fi fost pictată în secolul al IV-lea, la Mănăstirea Theothokos din Grecia, după modelul aparţinând Sfântului apostol Luca, cel care a pictat prima oară în icoană pe Fecioara Maria.

Conform tradiţiei, în lume se mai găsesc doar trei astfel de exemplare: la Moscova, Constantinopol şi Ierusalim.

Profesorul I. D. Ştefănescu afirmă că icoana ar fi fost pictată pe la jumătatea secolului XVI.

Conform lui A.M. Muzicescu, icoana ar fi lucrată înainte de anul 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi. Cea din urmă ipoteză este şi cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns la noi rămâne necunoscut.

Protosinghelul Iosif Rusu - o viață de aleasă nevoință, milostenie şi jertfă de sine

Protosinghelul Iosif Rusu, de la „Mănăstirea dintr-un Lemn" (1883-1966)

Protosinghelul Iosif Rusu a fost un iscusit duhovnic al „Mănăstirii dintr-un Lemn" şi un călugăr cu viaţă sfântă.

S-a născut în comuna Icuşeşti (Neamţ), din părinţi iubitori de Dumnezeu. În anul 1908, tânărul Ioan a intrat ca frate în Mănăstirea Bogdana (Bacău), iar după doi ani a luat jugul lui Hristos, primind tunderea monahală. Pentru viaţa lui aleasă, în anul 1911 a fost hirotonit diacon şi preot de episcopul Romanului, Gherasim Safirin.

În anul 1914, ieromonahul Iosif Rusu s-a dus la Sfântul Munte, unde s-a nevoit mult cu postul şi cu rugăciunea timp de opt ani de zile. Apoi, întorcându-se în ţară, a slujit ca preot paroh zece ani de zile în satul Brâncoveanu (Dolj), povăţuind pe mulţi credincioşi la calea mântuirii.

Între anii 1933-1940 a fost egumen la Mănăstirea Călui (Dolj), iar din anul 1940 a fost numit duhovnic la „Mănăstirea dintr-un Lemn" (Vâlcea).

Fiind la parohie în comuna Brâncoveni, părintele Iosif era aşa de blând şi milostiv cu oamenii, că toţi îl iubeau şi-l căutau. Numele lui se făcuse cunoscut prin sate şi mulţi bolnavi veneau la el şi se vindecau.

După 58 de ani de aleasă nevoinţă, milostenie şi totală jertfire de sine, cuviosul Iosif, „părintele săracilor”, şi-a dat obştescul sfârşit la începutul anului 1966, lăsând în urmă numeroşi fii duhovniceşti. Petrecut de maici şi de locuitorii satului Dezrobiţi, a fost înmormântat între stejarii seculari din cimitirul mănăstirii.

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, p. 626)

Arhimandrit Ioanichie Bălan - Patericul românesc - Atenție la ispitele vrăjmaşului!

Timp de 26 de ani, părintele Iosif a slujit zilnic Sfânta Liturghie la „Mănăstirea dintr-un Lemn", căci era singur preot şi duhovnic. După slujbă citea la bolnavi, spovedea obştea, sfătuia şi mângâia pe credincioşi, împărţea milostenie la săraci, se ruga şi iarăşi venea la biserică. Aşa s-a nevoit bătrânul, până şi-a dat duhul.

Pentru o petrecere ca aceasta, satana mult îl zavistuia şi îi făcea mereu ispite. Că uneori îi ieşea aievea în faţă. Alteori venea în chipul unui câine negru, îl apuca de rasă şi îl trăgea în altă parte, să nu nimerească uşa bisericii. Şi cum bătrânul era gârbov, uneori ajungea la poartă, alteori la grajd, până îl găseau maicile şi îl aduceau la biserică.

Deci, zicea bătrânul:
- Vrăjmaşul, tată, mi-a făcut ispită!

Apoi, cu chip luminat, intra în biserică, făcea trei metanii la icoana Maicii Domnului şi dădea binecuvântare de Utrenie.

Odată, a zis bătrânul către ucenica sa:
- Când merg la biserică sau vin la chilie, îmi iese uneori înainte un câine negru, mă apucă mânios de rasă şi nu mă lasă să merg la slujbă. Este diavolul, tată!

- Dar nu te temi de el, părinte Iosif?

- De ce să mă tem? Mântuitorul este cu noi. Atunci îndată fac semnul Sfintei Cruci şi zic: „Piei din faţa mea, satană, să mă duc la sfânta biserică!" şi repede dispare.

Ori de câte ori vrăjmaşul îl supăra cu vreo ispită, bătrânul îi zicea:
- Ei, iar ai venit? Degeaba te-ai ostenit! La Iosif nu ai nimic!

Uneori, vrăjmaşul nu-l lăsa noaptea să doarmă. Cum aţipea puţin, îi bătea în uşă şi-i zicea:
- Părinte Iosif, hai la biserică!

Atunci bătrânul repede se scula, se ducea la uşa bisericii, apoi spunea maicilor:
- Nu trageţi clopotul de Utrenie?

- Preacuvioase, mai este o oră până la miezul nopţii!

- Dar n-aţi bătut voi în uşa mea?

- Nu, părinte, nu v-am sculat noi.

- Ei, tot vrăjmaşul mi-a făcut ispită!

(Arhimandrit Ioanichie Bălan, Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 627-628)

Icoana Maicii Domnului de la Dintr-un Lemn

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, judeţul Vâlcea, este una dintre cele mai cinstite icoane din ţară, atât pentru vechimea şi măiestria cu care este lucrată, cât mai ales pentru nenumăratele minuni săvârşite înaintea ei.

“Unele icoane sunt vindecătoare de boli, izgonitoare de duhuri rele, iar altele sunt aducătoare de ploi binecuvântate şi protectoare ale mănăstirilor şi familiilor credincioase. Fără îndoială, toate icoanele sunt făcătoare de minuni şi ajutătoare credincioşilor. Dar unele poartă o harismă specială, pe care o simte numai cel ce se roagă mult şi cu lacrimi în faţa sfintelor icoane” (Arhimandritul Ioanichie Bălan).

***

Mănăstirea Dintr-un Lemn, aflată în comuna Frânceşti, la aproximativ 25 de kilometri înspre sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi la alţi 5 kilometri m de oraşul Băbeni, este una dintre cele mai mari mănăstiri din judeţul Vâlcea.

Una dintre cele mai vechi mărturii păstrate despre existenţa mănăstirii vâlcene este cea din data de 29 iulie 1745, când mitropolitul Neofit Cretanul spune că “un cioban cu numele de Radu, în timpul domniei lui Alexandru Vodă (1568-1577) a visat icoana Maicii Domnului, despre care aminteşte Paul de Alep, şi tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul ei o bisericuţă, numită din această pricină “Dintr-un lemn”.

Biserica din piatră datează încă din anul 1715, iar documentele din arhiva mănăstirii amintesc numele domnitorului Matei Basarab şi anul 1640.

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn este minunată şi prin dimensiunile acesteia: 1,50 metri înălţime şi 1,10 metri lăţime. Minunata icoană se află astăzi în biserica de piatră a mănăstirii, în partea stângă, în locul icoanei împărăteşti a Maicii Domnului, pe catapeteasmă.

Nu sunt cunoscute cu exactitate cele despre autorul acestei icoane, anul pictării ei ori condiţiile în care aceasta a ajuns la mănăstirea vâlceană. Se mărturiseşte însă, potrivit legendei, că aceasta icoană a fost găsită în trunchiul unui stejar mare din zonă, frate cu cei alţi câţiva, care se află în curtea din spate a mănăstirii.

⇒ *În anul 1929, profesorul Andrei Grabor, de la Universitatea din Strasbourg, vizitează mănăstirea, studiază icoana şi spune că aceasta ar fi fost pictată în secolul al IV-lea, la Mănăstirea Theothokos din Grecia, după modelul aparţinând Sfântului apostol Luca, cel care a pictat prima oară în icoană pe Fecioara Maria. Conform tradiţiei, în lume se mai găsesc doar trei astfel de exemplare: la Moscova, Constantinopol şi Ierusalim.*
⇒ *Profesorul I. D. Ştefănescu afirmă că icoana ar fi fost pictată pe la jumătatea secolului XVI.*
⇒ *Conform lui A.M. Muzicescu, icoana ar fi lucrată înainte de anul 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi.*

Cea din urmă ipoteză este şi cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns la noi rămâne necunoscut.

Restaurarea icoanei Maicii Domnului cu Pruncul
de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

În anul 2002 a început procesul de restaurare a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn din Vâlcea.

Prima parte a restaurării a început în 2003, s-a încheiat în 2004 şi a fost făcută de Dorin Handrea. Recepţia lucrării a avut loc pe 27 iunie 2004 de o comisie de experţi evaluatori.

Icoana a suferit un proces de restaurare incorect în anul 2003, drept pentru care, Mihaela Nacu, coordonator profesional al Secţiei de restaurare pictura pe lemn în Muzeul Naţional de Artă al României, a continuat restaurarea icoanei. Restaurată

de către Mihaela Nacu şi Camelia Comsia, icoana a fost reexpusă în mănăstire în data de 15 noiembrie 2008.

Pentru prima dată în România, s-a hotărât protejarea icoanei de factorii de microclimat, umiditate excesivă, variaţii mari de umiditate şi alţi factori de degradare prin montarea acesteia într-o vitrină concepută special pentru ea, de către o firmă italiană care a proiectat un sistem similar şi pentru “Mona Lisa” lui Leonardo da Vinci şi alte muzee importante din lume. Icoana şi vitrina au fost sfinţite în octombrie 2008.

Prin voia şi cu binecuvântarea PS Gherasim Cristea al Râmnicului, s-a scos ferecătura de argint, ataşată icoanei la anul 1813, de o familie din Bucureşti, şi pe partea anterioară s-a mai descoperit o icoană, anume Judecata de Apoi.

Icoana împărătească a Maicii Domnului cu Pruncul are două feţe, pe spatele ei, pe acelaşi lemn, fiind zugrăvită scena cu Judecata de Apoi. Se crede că autorul poartă numele “Damaschin”.

Icoana are o greutate de aproximativ opt kilograme şi datează de pe la jumătatea secolului al XV-lea.

Din punct de vedere al execuţiei tehnice, icoana Maicii Domnului nu este pictată de acelaşi meşter care a pictat Judecata de Apoi, aceasta din urmă fiind prima executată.

Dacă Judecata de apoi are date convingătoare pentru zona de cultură sârbească, înfăţişarea Maicii Domnului corespunde tehnicii de execuţie specifică unui atelier bizantin, unui pictor care a folosit un model cu o particularitate iconografică pe care o găsim la Constantinopol, pictată potrivit tradiţiei de către evanghelistul Luca.

Este vorba de scrisul în greacă de pe veşmântul Maicii Domnului, fragment din Psalmul 44, care apare ca influenţă a poeziei liturgice în pictura paleologă.

****

„Potrivit unei vechi tradiţii locale, mănăstirea s-ar fi înfiinţat în primele decenii ale secolului al XVI-lea şi a fost ridicată din materialul unui singur stejar. Ea a fost înălţată în cinstea icoanei Maicii Domnului. Această icoană se păstrează şi azi în biserica de piatră a mănăstirii“, a precizat maica-ghid Teodosia Barac. În baza acestei tradiţii, aşezarea monahală de aici poartă numele „Dintr-un Lemn“.

Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care l-a însoţit pe patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile sale prin Ţările Româneşti, între anii 1653-1658. El susţine că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment, el a auzit o voce ce l-a îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul acelui copac.

Mitropolitul Ungrovlahiei, Neofit Cretanul, cercetând mănăstirea la 29 iulie 1745, scria: „Un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului despre care aminteşte Paul de Alep şi, tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină Dintr-un Lemn“.

Cam acelaşi lucru afirmă în 1842 şi poetul Grigore Alexandrescu. Existenţa stejarilor seculari, precum şi a icoanei, se constituie în zilele noastre în probe de necontestat pentru adevărurile consacrate de istorie.

Legenda continuă şi astăzi prin existenţa unor falnici şi bătrâni stejari, crescuţi pe colinele ce duc spre biserica din lemn.

„Construită pe locul stejarului cu icoană, pe la mijlocul secolului al XVI-lea, bisericuţa din lemn este lucrată din bârne groase, încheiate în coadă de rândunică. Are o formă dreptunghiulară, cu absida altarului decroşată, cu o lungime totală de 13 m lăţime, de 5,50 m şi o înălţime de aproximativ 4 m. Este înconjurată la exterior de un brâu în torsadă, săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă“, a precizat maica-ghid. Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în 1814, ca şi multe din icoanele de lemn ce împodobesc interiorul bisericuţei, este o veritabilă operă de artă.

„Icoana din lăcaşul inimilor noastre“

De existenţa icoanei Maicii Domnului este legată însăşi istoria aşezământului monahal. Odorul de mult preţ este păstrat cu cinste în biserica mare. Ea are dimensiuni impresionante. Are o înălţime de 1,50 m şi o lăţime de 1,10 m.

În anul 1929, Andrei Grăbar de la Universitatea din Strasbourg a vizitat mănăstirea. În urma cercetărilor întreprinse, a ajuns la concluzia că icoana ar fi fost pictată în secolul al IV-lea, la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un presupus model al apostolului Luca, cel care a zugrăvit pentru prima dată chipul Maicii Domnului.

Potrivit spuselor maicii stareţe, stavrofora Emanuela Oprea, există mai multe ipoteze cu privire la apariţia icoanei.

Profesorul I.D. Ştefănescu afirmă că icoana a fost zugrăvită abia în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Există păreri conform cărora icoana ar fi fost lucrată înainte de 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, după un model mai vechi.

Modul în care icoana a ajuns însă la noi rămâne necunoscut. „În lume, se mai păstrează trei astfel de exemplare, asemănătoare celei din mănăstirea noastră. Pentru noi, această icoană reprezintă cel mai mare dar pe care Dumnezeu ar fi putut să ni-l facă vreodată în viaţa aceasta vremelnică şi fără de care poate nu neam fi găsit rostul vieţuirii monahale. Am aşezat icoana la loc de cinste nu doar în lăcaşul de cult, ci şi în lăcaşul inimilor noastre. Mângâierea şi bucuria pe care le primim neîncetat de la Maica noastră sunt împărtăşite şi de pelerinii care vin în număr mare“, a mai spus, cu emoţie în glas, maica stareţă.

Surse: ziarullumina.ro; crestinortodox.ro

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, judeţul Vâlcea, este una dintre cele mai cinstite icoane din ţară, atât pentru vechimea şi măiestria cu care este lucrată, cât mai ales pentru nenumăratele minuni săvârşite înaintea ei.

"Unele icoane sunt vindecătoare de boli, izgonitoare de duhuri rele, iar altele sunt aducătoare de ploi binecuvântate şi protectoare ale mănăstirilor şi familiilor credincioase. Fără îndoială, toate icoanele sunt făcătoare de minuni şi ajutătoare credincioşilor. Dar unele poartă o harismă specială, pe care o simte numai cel ce se roagă mult şi cu lacrimi în faţa sfintelor icoane" (Arhimandritul Ioanichie Bălan).

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Mănăstirea Dintr-un Lemn, aflată în comuna Frânceşti, la aproximativ 25 de kilometri înspre sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi la alţi 5 kilometri m de oraşul Băbeni, este una dintre cele mai mari mănăstiri din judeţul Vâlcea.

Una dintre cele mai vechi mărturii păstrate despre existenţa mănăstirii vâlcene este cea din data de 29 iulie 1745, când mitropolitul Neofit Cretanul spune că "un cioban cu numele de Radu, în timpul domniei lui Alexandru Vodă (1568-1577) a visat icoana Maicii Domnului, despre care aminteşte Paul de Alep, şi tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul ei o bisericuţă, numită din această pricină "Dintr-un lemn".

Biserica din piatră datează încă din anul 1715, iar documentele din arhiva mănăstirii amintesc numele domnitorului Matei Basarab şi anul 1640.

Icoană Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn este minunată şi prin dimensiunile acesteia: 1,50 metri înălţime şi 1,10 metri lăţime. Minunata icoană se află astăzi în biserica de piatră a mănăstirii, în partea stângă, în locul icoanei împărăteşti a Maicii Domnului, pe catapeteasmă.

Nu sunt cunoscute cu exactitate cele despre autorul acestei icoane, anul pictării ei ori condiţiile în care aceasta a ajuns la mănăstirea vâlceană. Se mărturiseşte însă, potrivit legendei, că această icoană a fost găsită în trunchiul unui stejar mare din zonă, frate cu cei alţi câţiva, care se află în curtea din spate a mănăstirii.

În anul 1929, profesorul Andrei Grabor, de la Universitatea din Strasbourg, vizitează mănăstirea, studiază icoana şi spune că aceasta ar fi fost pictată în secolul al

IV-lea, la Mănăstirea Theothokos din Grecia, după modelul aparţinând Sfântului apostol Luca, cel care a pictat prima oară în icoană pe Fecioara Maria.

Conform tradiţiei, în lume se mai găsesc doar trei astfel de exemplare: la Moscova, Constantinopol şi Ierusalim.

Profesorul I. D. Ştefănescu afirmă că icoana ar fi fost pictată pe la jumătatea secolului XVI.

Conform lui A.M. Muzicescu, icoana ar fi lucrată înainte de anul 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi. Cea din urmă ipoteză este şi cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns la noi rămâne necunoscut.

Restaurarea icoanei Maicii Domnului cu Pruncul
de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

În anul 2002 a început procesul de restaurare a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn din Vâlcea. Prima parte a restaurării a început în 2003, s-a încheiat în 2004 şi a fost făcută de Dorin Handrea. Recepţia lucrării a avut loc pe 27 iunie 2004 de o comisie de experţi evaluatori.

Icoana a suferit un proces de restaurare incorect în anul 2003, drept pentru care, Mihaela Nacu, coordonator profesional al Secţiei de restaurare pictură pe lemn în Muzeul Naţional de Artă al României, a continuat restaurarea icoanei. Restaurată de către Mihaela Nacu şi Camelia Comsia, icoana a fost reexpusă în mănăstire în data de 15 noiembrie 2008.

Pentru prima dată în România, s-a hotărât protejarea icoanei de factorii de micro-climat, umiditate excesivă, variaţii mari de umiditate şi alţi factori de degradare

prin montarea acesteia într-o vitrină concepută special pentru ea, de către o firmă italiană care a proiectat un sistem similar şi pentru "Mona Lisa" lui Leonardo da Vinci şi alte muzee importante din lume. Icoana şi vitrina au fost sfinţite în octombrie 2008.

Icoana cu două feţe: Maica Domnului şi Judecata de Apoi.

Prin voia şi cu binecuvântarea PS Gherasim Cristea al Râmnicului, s-a scos ferecătura de argint, ataşată icoanei la anul 1813, de o familie din Bucureşti, şi pe partea anterioară s-a mai descoperit o icoană, anume Judecata de Apoi.

Icoana împărătească a Maicii Domnului cu Pruncul are două feţe, pe spatele ei, pe acelaşi lemn, fiind zugrăvită scena cu Judecata de Apoi. Se crede că autorul poartă numele "Damaschin". Icoana are o greutate de aproximativ opt kilograme şi datează de pe la jumătatea secolului al XV-lea.

Din punct de vedere al execuţiei tehnice, icoana Maicii Domnului nu este pictată de acelaşi meşter care a pictat Judecata de Apoi, aceasta din urmă fiind prima executată.

Dacă Judecata de apoi are date convingătoare pentru zona de cultură sârbească, înfăţişarea Maicii Domnului corespunde tehnicii de execuţie specifică unui atelier bizantin, unui pictor care a folosit un model cu o particularitate iconografică pe care o găsim la Constantinopol, pictată potrivit tradiţiei de către evanghelistul Luca. Este vorba de scrisul în greacă de pe veşmântul Maicii Domnului, fragment din Psalmul 44, care apare ca influenţă a poeziei liturgice în pictura paleologă.

Legenda mânăstirii ridicate de un cioban dintr-un lemn şi a schitului unde au fost ucişi 300 de călugări

3 aprilie 2015
de Irina Rîpan

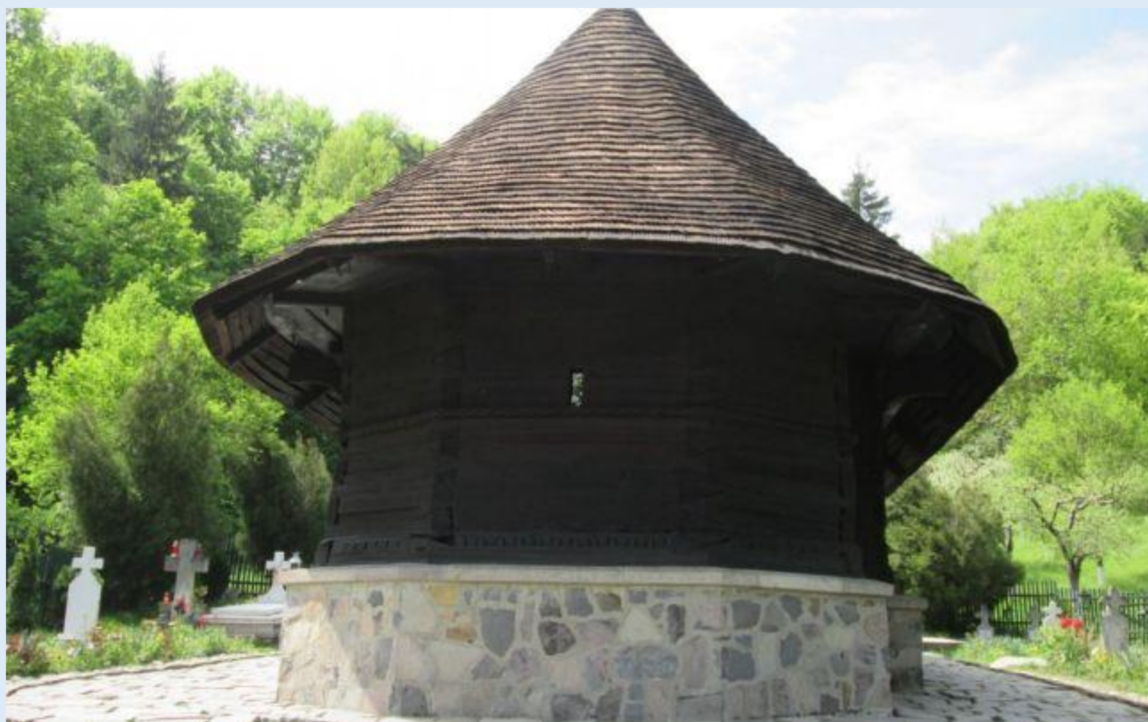
Vâlcea ocupă locul II în topul judeţelor cu cele mai multe schituri şi mânăstiri, fiecare aşezământ monahal având o istorie de câteva secole.

Printre lăcaşurile sfinte pe seama cărora au apărut mai multe legende se numără Mânăstirea Dintr-un Lemn şi Mânăstirea Iezer, locul unde au fost ucişi 300 de călugări.

Istoria Mânăstirii Dintr-un Lemn este strâns legată de existenţa stejarilor seculari de pe Valea Otăsăului, comuna Frânceşti, dar şi de descoperirea întâmplătoare a unei icoane a Maicii Domnului, despre care specialiştii au afirmat că ar fi o copie după o icoană ce a aparţinut apostolului Luca.

Pictura cu chipul sfânt ar fi fost lucrată pe Muntele Athos la începutul secolului al XIV-lea, dar nimeni nu a putut explica cum a ajuns să fie ascunsă în scorbura unui stejar secular din Frânceşti.

Legenda spune că cel care ar fi găsit icoana, un cioban, a fost călăuzit de o voce divină să ridice în acel loc o bisericuţă.

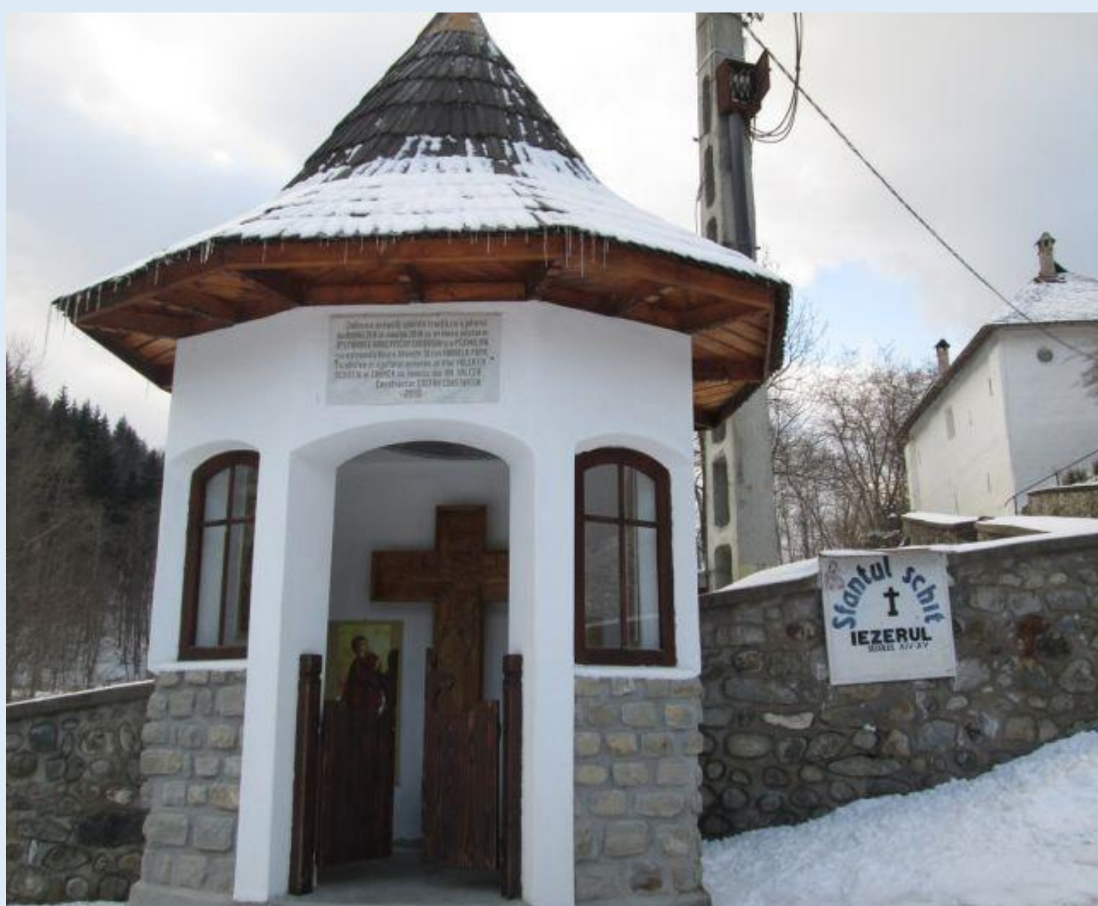
”Un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului despre care aminteşte Paul de Alep şi, tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină Dintr-un Lemn”, scria mitropolitul Ungrovlahiei, Neofil Cretanul, în 1745.

Ciobanul Radu a construit pe trunchiul stejarului purtător de icoană o bisericuţă din bârne groase, înaltă de cinci metri, care a rezistat până în prezent tuturor intemperiilor.

Credincioşii se pot ruga şi acum în lăcaşul sfânt, icoana Maicii Domnului fiind păstrată în prezent în biserica mare a mânăstirii.

Legenda masacrului de la Mânăstirea Iezer

De sute de ani, istoria Mânăstirii Iezer este strâns legată de o legendă sângeroasă. Ctitorită în vremea voievodului Mircea cel bătrân, mânăstirea a fost refăcută în 1559 de voievodul Mircea Ciobanul. Potrivit arhiram.ro, dupâ refacerea schitului, aici s-a adâpostit o mare obşte monahalâ cu peste trei sute de câlugâri. Unii dintre monahi trăiau în mânăstire, în timp ce alţii duceau o viaţă de sihastru în peşterile din zonă, coborând la mânăstire doar în zilele de sărbători.

Cei 300 de monahi au fost masacraţi de ginerele lui Mircea Ciobanu, un nobil ungur care avea informaţii că voievodul şi-ar fi ascuns între zidurile mânăstirii o parte din aur.

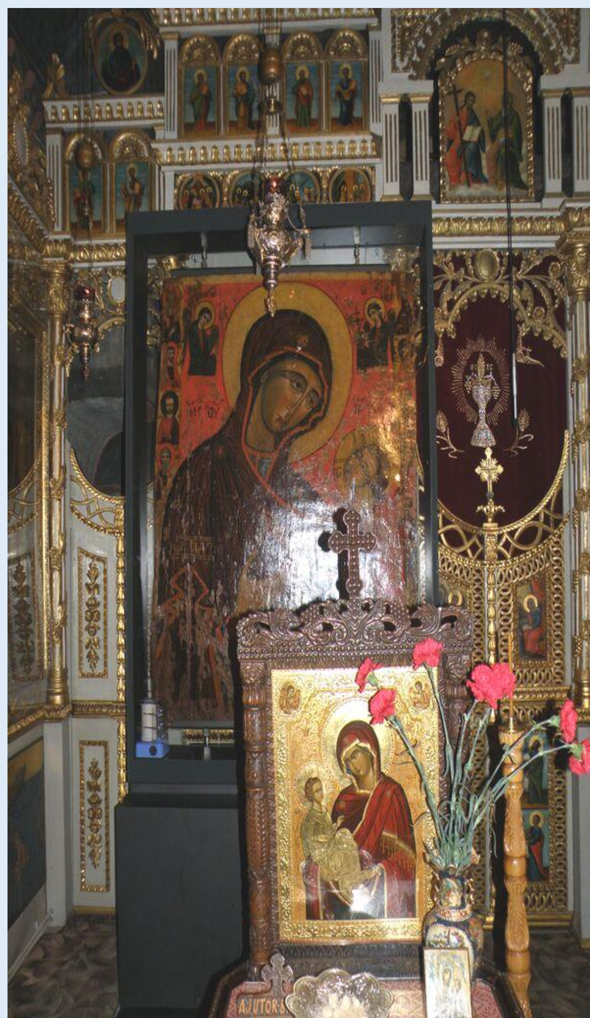
„Mircea Ciobanu a avut două fete, dar a măritat-o mai întâi pe cea mică, ceea ce a atras mânia celei mari, care a fugit în Ardeal şi s-a căsătorit la repezeală cu un nobil ungur. Ea avea cunoştinţă că taică-său, zidind schitul Iezer, îngropase în zid un cazan cu galbeni pentru ca, atunci când biserica va ajunge să se ruineze, banii să fie găsiţi şi întrebuinţaţi pentru refacere.

Povestind totul soţului ei, acesta a venit la Iezer şi a tăiat captele tuturor călugărilor, apoi a dărâmat biserica şi, dând de comoară, a dus-o cu el în Ardeal. Trupurile călugărilor ucişi au fost înmormântate într-o groapă adâncă, mai jos de schit, pe malul apei, la locul ce se cheamă Crucile Moşilor", scria Bartolomeu Anania, fost arhiepiscop al Vadului, Feleacului si Clujului, în cartea "Cerurile Oltului".

Pe marginea istoriei aşezământului monahal mai există o legendă potrivit căreia Mihai Viteazul şi-ar fi ascuns la Iezer o parte din vistierie, iar călugării au fost ucişi în timp ce apărau aurul de păgânii care porniseră pe urmele marelui voievod.

În locul unde au fost înmormântaţi călugării, pe malul râului Cheia, localnicii au cioplit în stâncă trei cruci mari. Mormântul comun poate fi identificat uşor datorită unei troiţe construite pe marginea drumului, iar credinciosii obişnuiesc şi acum să coboare pe malul apei şi să aprindă lumânări la „Crucile Moşilor".

Locul ales de Maica Domnului pentru a face minuni

Raluca Brodner, Ciprian Bâra,
19 ianuarie 2009

Despre Mănăstirea Dintr-un Lemn, din Municipiul Râmnicu Vâlcea, se ştie că a fost ridicată din lemnul unui singur stejar, în primele decenii ale secolului al XVI-lea. Ceea ce este şi mai frumos este faptul că lăcaşul a fost înălţat în cinstea icoanei Maicii Domnului, cea făcătoare de minuni, de a cărei existenţă este legată însăşi istoria aşezământului monahal. Icoana mult iubită, de curând restaurată, îşi va găsi în scurt timp un nou sălaş, o biserică a cărei temelie a fost deja turnată. Chiar dacă pe poarta mănăstirii intră zilnic numeroşi credincioşi, nimic nu deranjează buna rânduială a suflării monahale. Dovadă sunt slujbele permanente, evlavia maicilor, model de bună cuviinţă pentru toţi pelerinii, cât şi chiliile care strălucesc de

curăţenie, gospodăria şi serele bine întreţinute. O adevărată oază de spiritualitate. Un dorit popas duhovnicesc.

***

E aproape miezul nopţii. O ceaţă deasă, albă şi lăptoasă, asemenea aburilor groşi scoşi pe nări, iarna, de boii înhămaţi la jug, face aerul greu respirabil. Printre ochiurile pânzei de aburi, se zăreşte o cruce. Un acoperiş imens. Pomi ornamentali, tufişuri pitice, care se proiectează în lumina difuză a unui reflector agăţat într-un stâlp de beton. Clădiri de jur-împrejur, cu cerdac şi prispă ţărănească. Atât de linişte, încât doar inima se mai aude bătând. Nimic nu e întâmplător, totul e înălţător aici, la Mănăstirea Dintr-un Lemn, din comuna Frânceşti, la aproximativ 25 de kilometri sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi la 12 kilometri nord de Băbeni, pe valea Otasăului.

Părintele Ghenadie ne primeşte cu bucurie. La lumină, în bucătăria mănăstirii, unde ne-a ospătat pe săturate, i-am descoperit ochii negri ca măslinele, asemenea culorii pielii, cu nasul acvilin, uşor încovoiat peste barba neagră, atent îngrijită. Vorbeşte pe un ton măsurat, aproape şoptit, calm şi îngăduitor. E o plăcere să-l asculţi. Însă, prea târziu să tulburăm liniştea lăcaşului cu discuţii ce pot suporta amânare.

Dis de dimineaţă, obştea se adună la slujbă, în biserica de zid. Glasurile lor umple toată curtea mănăstirii, atât de frumos şi atent îngrijită. Paşii se îndreaptă instinctiv spre vocile din biserica mare, captate de microfoane.

Biserica mare, ctitorie a domnitorului Matei Basarab

Înainte de a intra în biserica de zid, privirile caută curioase spre pisania de deasupra intrării principale, care datează din anul 1715 şi care a fost scrisă la porunca lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716). De aici aflăm că biserica cea mare a fost construită de Matei Basarab, atestat drept ctitor în pomelnicul mănăstirii, scris de Dionisie, eclesiarhul Mitropoliei de Bucureşti, la anul 1804.

Faptul că unele documente îl atestă pe Matei Basarab drept ctitor al bisericii de piatră, iar altele pe Preda Brâncoveanu ne dau de înţeles că la această construcţie a participat atât domnitorul, cât şi ruda sa. Acest fapt este confirmat de tabloul ctitorilor din pronaosul bisericii din piatră.

Biserica de azi păstrează şi astăzi, în linii mari, arhitectura lui Matei Basarab. Din punct de vedere arhitectonic, biserica respectă planul triconc, cu altar octogonal, iar pronaosul se termină cu un pridvor pe stâlpi.

Pe lângă icoana Sfintei Fecioare, există două policandre de la Şerban Cantacuzino şi doamna Marica Brâncoveanu, trei icoane mari împărăteşti, precum şi alte 36 de icoane mai mici zugrăvite, în anii 1833-1840, de Gheorghe Gherontie de la Hurezi.

În 1715, Ştefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotniţa mănăstirii, situată la intrarea în incinta principală şi a Casei Domneşti, cu frumosul foişor pe stâlpi de piatră în stil brâncovenesc şi pictură de tradiţie bizantină. Astăzi, Casa Domnească se află în plin proces de restaurare generală.

După refacerea din 1938-1940, executată cu sprijinul Ministerului Aerului şi Marinei, ansamblul monahal a devenit în mod simbolic altar de închinare pentru aviatori şi marinari.

Biserica din lemn a secolului al XVI-lea

„Potrivit unei vechi tradiţii locale, mănăstirea s-ar fi înfiinţat în primele decenii ale secolului al XVI-lea şi a fost ridicată din materialul unui singur stejar. Ea a fost înălţată în cinstea icoanei Maicii Domnului. Această icoană se păstrează şi azi în biserica de piatră a mănăstirii“, a precizat maica-ghid Teodosia Barac. În baza acestei tradiţii, aşezarea monahală de aici poartă numele „Dintr-un Lemn“.

Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care l-a însoţit pe patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile sale prin Ţările Româneşti, între anii 1653-1658. El susţine că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment, el a auzit o voce ce l-a îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul acelui copac.

Mitropolitul Ungrovlahiei, Neofit Cretanul, cercetând mănăstirea la 29 iulie 1745, scria: „Un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului despre care aminteşte Paul de Alep şi, tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină Dintr-un Lemn“. Cam acelaşi lucru afirma în 1842 şi poetul Grigore Alexandrescu.

Existenţa stejarilor seculari, precum şi a icoanei, se constituie în zilele noastre în probe de necontestat pentru adevărurile consacrate de istorie. Legenda continuă şi astăzi prin existenţa unor falnici şi bătrâni stejari, crescuţi pe colinele ce duc spre biserica din lemn.

„Construită pe locul stejarului cu icoană, pe la mijlocul secolului al XVI-lea, bisericuţa din lemn este lucrată din bârne groase, încheiate în coadă de rândunică. Are o formă dreptunghiulară, cu absida altarului decroşată, cu o lungime totală de 13 m lăţime, de 5,50 m şi o înălţime de aproximativ 4 m. Este înconjurată la exterior de un brâu în torsadă, săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă“, a precizat maica-ghid.

Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în 1814, ca şi multe din icoanele de lemn ce împodobesc interiorul bisericuţei, este o veritabilă operă de artă.

„Nepoata bisericii de lemn“

Chiar dacă pe poarta mănăstirii intră zilnic numeroşi credincioşi, nimic nu deranjează buna rânduială a suflării monahale. Dovadă sunt slujbele neîncetate, evlavia maicilor, model de bună cuviinţă pentru toţi pelerinii, cât şi chiliile care strălucesc de curăţenie, gospodăria şi serele bine întreţinute. Nimic din toate acestea nu-şi urmează cursul firesc fără a fi închinate Maicii Domnului, ocrotitoarea mănăstirii.

Icoana mult iubită, de curând restaurată, îşi va găsi în scurt timp un nou sălaş, o biserică a cărei temelie a fost deja turnată. „Bucuriile pe care ni le-a dăruit, de-a lungul timpului, Maica Domnului ne-au determinat să înălţăm Născătoarei de Dumnezeu o nouă biserică, pe care Preasfinţitul Gherasim al Râmnicului a numit-o «nepoata bisericii de lemn». Nădăjduim că vom reuşi în scurt timp să ridicăm noua biserică, mai mare, pentru că Maica Domnului adună aici, la «Dintr-un lemn», numeroşi credincioşi care vin să se închine icoanei făcătoare de minuni, iar celelalte două biserici au devenit neîncăpătoare“, a conchis maica stareţă Emanuela Oprea.

„Icoana din lăcaşul inimilor noastre“

De existenţa icoanei Maicii Domnului este legată însăşi istoria aşezământului monahal. Odorul de mult preţ este păstrat cu cinste în biserica mare. Ea are dimensiuni impresionante. Are o înălţime de 1,50 m şi o lăţime de 1,10 m.

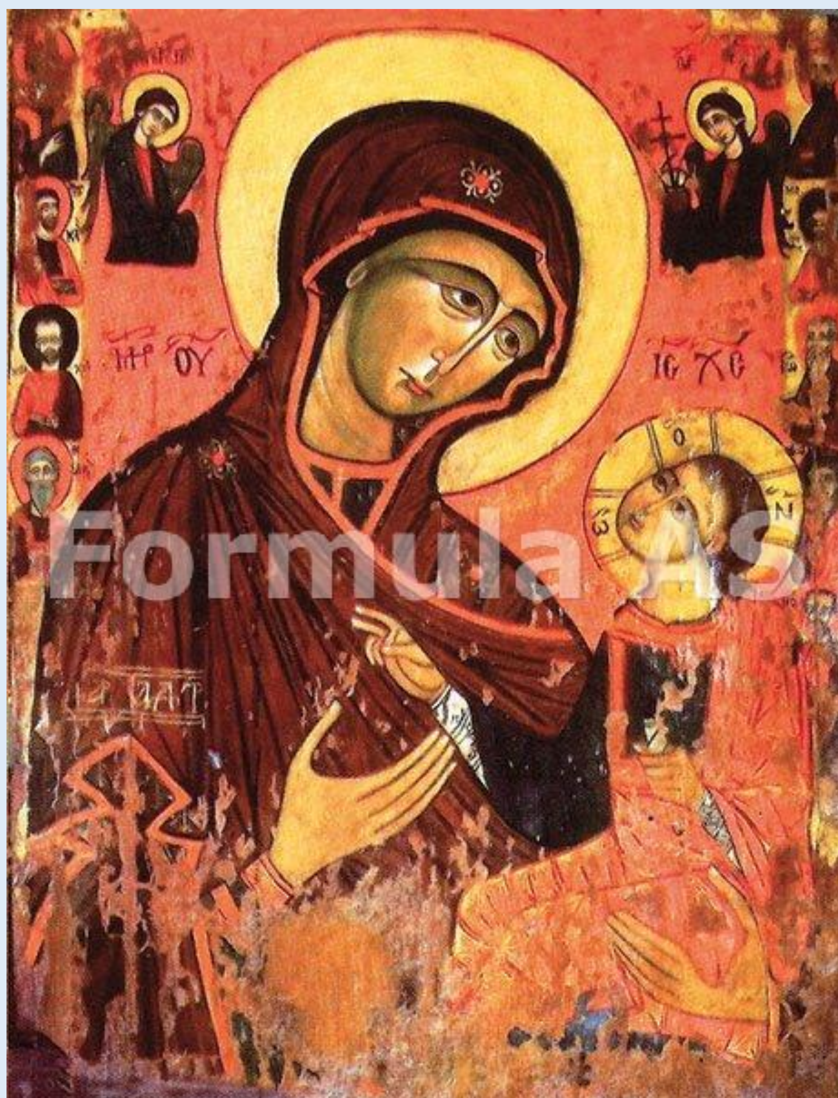
În anul 1929, Andrei Grabar de la Universitatea din Strasbourg a vizitat mănăstirea. În urma cercetărilor întreprinse, a ajuns la concluzia că icoana ar fi fost pictată în secolul al IV-lea, la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un presupus model al apostolului Luca, cel care a zugrăvit pentru prima dată chipul Maicii Domnului.

Potrivit spuselor maicii stareţe, stavrofora Emanuela Oprea, există mai multe ipoteze cu privire la apariţia icoanei.

Profesorul I.D. Ştefănescu afirma că icoana a fost zugrăvită abia în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Există păreri conform cărora icoana ar fi fost lucrată înainte de 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, după un model mai vechi. Modul în care icoana a ajuns însă la noi rămâne necunoscut.

„În lume, se mai păstrează trei astfel de exemplare, asemănătoare celei din mănăstirea noastră. Pentru noi, această icoană reprezintă cel mai mare dar pe care Dumnezeu ar fi putut să ni-l facă vreodată în viaţa aceasta vremelnică şi fără de care poate nu ne-am fi găsit rostul vieţuirii monahale. Am aşezat icoana la loc de cinste nu doar în lăcaşul de cult, ci şi în lăcaşul inimilor noastre. Mângâierea şi bucuria pe care le primim neîncetat de la Maica noastră sunt împărtăşite şi de pelerinii care vin în număr mare“, a mai spus, cu emoţie în glas, maica stareţă.

Cristian Curte - Maica Domnului de la Mânăstirea Dintr-un lemn - Istoria unei icoane mare făcătoare de minuni

Tradiţia spune că Sfântul apostol şi evanghelist Luca a pictat mai multe icoane ale Maicii Domnului, pe care a cunoscut-o cât încă trăia. Aceste icoane au fost apoi copiate de mai multe ori. Despre icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Mânăstirea Dintr-un lemn se spune că este una dintre aceste copii, pictate în urmă cu mai bine de 1500 de ani.

Pictorul evanghelist

După ce Domnul s-a înălţat la ceruri, cea mai de preţ făptură de pe pământ a rămas Maica Lui, Fecioara Maria. Apostolii au iubit-o şi au ascultat-o până în ultimele

clipe, iar creştinii au cinstit-o pentru sfinţenia ei şi pentru că-L născuse şi crescuse pe Fiul lui Dumnezeu. Şi ca să-şi ostoiască dorul de ea, au cerut să i se facă portretul, pictat de unul dintre cei mai apropiaţi ucenici. Aşa a ajuns Sfântul evanghelist Luca, singurul dintre apostoli care era şi pictor, să o zugrăvească pe Maica Domnului, în mai multe icoane.

De-a lungul timpului, ele au fost copiate de mai multe ori, iar câteva dintre aceste cópii au străbătut veacurile şi au ajuns până la noi.

André Gabar, un reputat istoric al artei, consideră că icoana făcătoare de minuni de la Mânăstirea Dintr-un lemn este una din aceste copii. Tradiţia spune că ea a fost pictată în veacul al patrulea, în Mânăstirea Theothokos din Grecia, după originalul zugrăvit chiar de mâna apostolului. Din Grecia, icoana Maicii Domnului a ajuns, nu se ştie cum, după veacuri de peregrinări în Ţara Românească la poalele Carpaţilor, unde a fost ascunsă în scorbura unui stejar, de teama cotropitorilor. Va fi nevoie de o lucrare dumnezeiască pentru ca ea să iasă din nou la lumină.

Biserica din vis

Primăvara venise mai devreme anul acela. Soarele zbicise pământul reavăn, iar vârfurile de iarbă mijeau de acum de sub stratul gros de frunze putrede. Era cald şi umed, vreme prilenică jivinelor care ieşeau din vizuini după iarna ce le ţinuse legate.

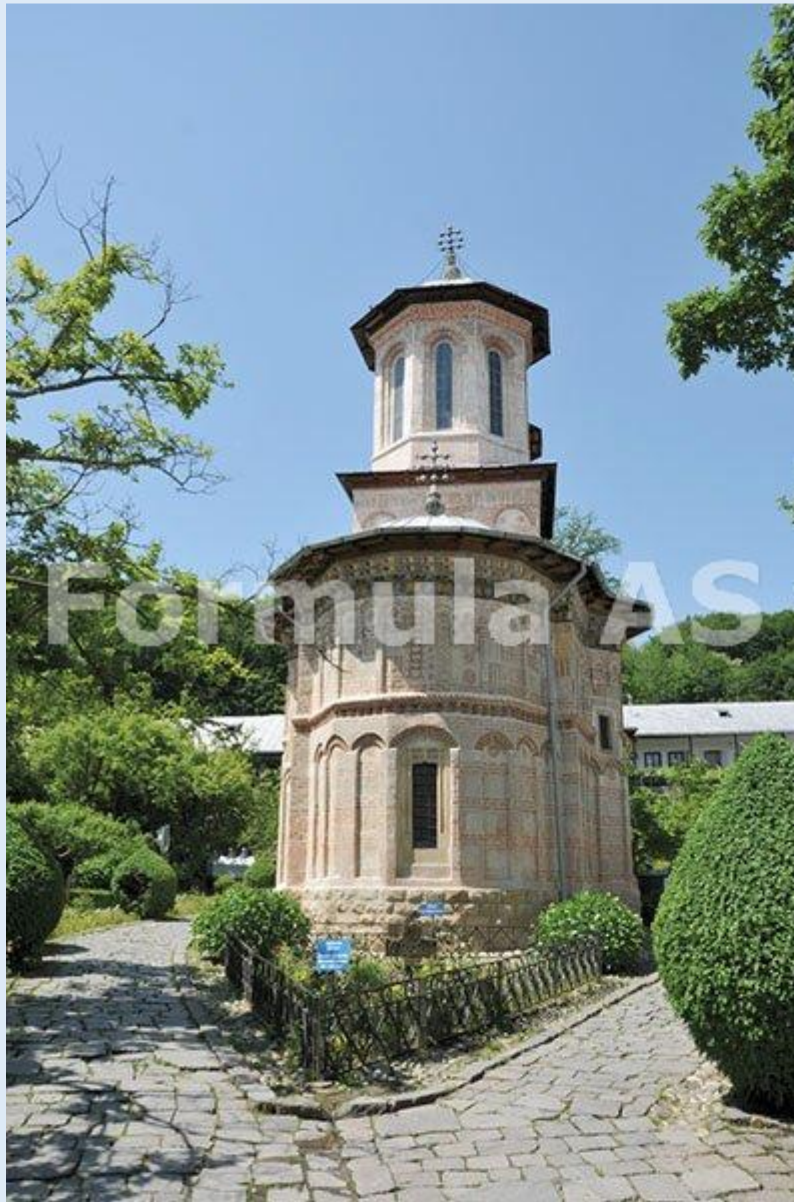
Radu, un cioban din zona muntoasă a Vâlcei, îşi scosese oile să pască prin pădure. Nu le mai putea ţine în bătătură, că se bolânziseră de atâta stat şi nici nu prea avea ce să le pună în iesle. Se tot ruga în fiece dimineaţă Maicii Domnului, să-l izbăvească în ce fel ştie ea, ca să nu fie silit să meargă iar la boier, cu mâna întinsă, după un vălătuc de fân. Mai bine să alerge la Domnul, decât la oameni. Cu gândurile astea frământate în inimă şi presărate de câte o rugăciune, se lungi la poala unui stejar uriaş, care umbrea cu trunchiul lui gros o poieniţă.

Se gândi din nou la Maica Domnului şi-şi simţi inima prinsă de o bucurie lină, care-l alunecă repede într-un somn din care se încropi un vis.

Se făcea, nu ştia nici el cum, că stă în faţa Preacuratei. Ghicise că e Maica Domnului, după focul duios pe care i-l stârnise în inimă. Nu-i vedea bine faţa, căci era învelită în lumină, dar i-a auzit cu limpezime glasul, care i-a răsunat înlăuntru, de parcă i-ar fi grăit sufletului:

- "Radule, scoală şi taie acest copac şi-mi fă biserică, iară eu îţi voi fi ajutătoarea ta".

S-a trezit repede, de parcă întâlnirea fusese aievea.

Biserica de zid a Mânăstirii Dintr-un lemn

Câteva clipe a stat buimac, privind fărâma de cer albastru, care se iţea printre frunze. Nu-i venea să creadă în făptura din vis. Cum să i se arate Maica Domnului tocmai lui, un păcătos? Se aşeză în genunchi, pe pământul gol, îşi dădu de pe creştet cuşma şi se afundă în rugăciune. Aţipi din nou, iar visul se repetă. Era Maica Domnului, asta i se vădi acum limpede, doar că de data aceasta, glasul ei suna

parcă mai poruncitor, cu o undă de mâhnire pentru necredinţa lui. Când se trezi, la fel de repede îndoiala i se risipise ca fumul luat de vânt. Sări în picioare, îşi căută barda şi izbi scurt la rădăcina stejarului. La prima lovitură, scoarţa prinse să se crape, lăsând să se ivească adâncimea neagră a unei scorburi.

Undeva, în străfundul ei, zări licărul unor culori pale. Îşi făcu loc cu barda şi atunci borta se lărgi, iar ceea ce văzu îl umplu de uimire. În faţa lui, prinsă în inima stejarului, se afla o icoană măreaţă a Maicii lui Dumnezeu. Era aidoma chipului din vis - prelung şi lin, parcă adumbrit de o tristeţe nelimpezită încă. În braţe, pruncul Iisus zâmbea şi întindea spre Preacurata mâna dreaptă, a binecuvântare. Radu se prăbuşi în genunchi şi începu să murmure cuvintele Acatistului.

A doua zi a venit cu mulţi săteni la stejar. Au lărgit scorbura cu topoarele şi au scos icoana, care parcă strălucea de lumină. Apoi, cu părintele cântând şi cu prapuri în frunte, au dus-o într-un alai până la biserica din sat, unde femeile au privegheat toată seara. Doar că, spre dimineaţă, când au venit din nou în sfântul lăcaş, icoana Precistei nu mai era.

Lui Radu i-a dat atunci prin minte să fugă din nou la stejar. Doar Măicuţa îi grăise limpede că vrea o biserică făurită din lemn chiar acolo, în locul bătrânului arbore. De bună seamă că greşiseră mutând icoana. Aşa şi era.

A găsit-o tot în scorbură, stând mândră şi dreaptă, de parcă cineva nevăzut o luase şi o aşezase la loc, cu mare grijă.

Atunci, pentru tot satul a fost limpede: Maica Domnului vrea sfânt lăcaş pe locul în care-i apăruse ciobanului Radu în vis. Şi aşa au făcut.

Au durat o bisericuţă mică, doar din lemnul stejarului tăiat. Şi în ea au aşezat icoana Preacuratei, să le fie alean şi tămadă, atât trupului, cât şi sufletului. Apoi, în jurul ei s-au strâns monahii, să-i facă un cocon de rugă şi să se împărtăşească de darurile ei minunate.

Boierul Preda Brâncoveanu, bunicul Sfântului Constantin Brâncoveanu, a adăugat la smerita ctitorie a ţăranilor o frumoasă biserică de piatră şi chilii, ridicând astfel mânăstirea de astăzi, care încă poartă numele primului lăcaş - Dintr-un lemn.

Palatul lui Constantin Brâncoveanu de la Mânăstirea Dintr-un lemn

Când vii la Mânăstirea Dintr-un lemn, după ce laşi în urmă drumul de la intrare, străjuit de sălcii pletoase, apoi prima curte a lavrei, plină de flori, pătrunzi în ctitoria lui Preda Brâncoveanu, bunicul lui Constantin, domnul martir. Chiliile albe, cu cerdac, strâng ca într-un căuş lăcaşul zidit din piatră şi cărămidă: o biserică zveltă, "încondeiată" cu arcade, potopită de un lan de verdeaţă, care se revarsă de pretutindeni. La dreapta e palatul brâncoveanului, locul în care stătea uneori pentru a-şi căta de suflet, o casă aşezată şi largă, cu încăperi înalte şi fresce străvechi, din care te privesc duios chipuri de sfinţi. Un loc de rugă.

Dar nu palatul îl caută astăzi miile de oameni care se revarsă către mânăstire, ci vecinătatea caldă a icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului. O vezi de când intri în biserica de piatră. Sfântul lăcaş e plin de ea. Nu găseşti nici un colţ în care să nu fii învăluit de dragostea ei. Te ocroteşte chiar şi în ungherele cele mai ascunse, chiar şi acolo unde nu o zăreşti, ci o simţi. Icoana făcătoare de minuni e inima bisericii şi sufletul mânăstirii.

Maicile respiră prin ea şi de la ea se hrănesc, laolaltă cu pelerinii. Când am zărit-o pentru prima dată, m-a strivit cu... tristeţea ei. Privirea Maicii Domnului e plină de iubirea pruncului adorat, dar şi de presimţirea tragediei ce va veni. Îşi priveşte fiul topită de dragoste, dar şi de durerea patimilor cărora le va fi supus. Maica lui Iisus ştie ce va urma, iar acest amestec de bucurie şi de durere îi dă icoanei o trăire uriaşă. Demnă şi măreaţă, în acelaşi timp.

Mă aşez în strana din faţa ei, strana în care stăteau marii boieri, domnii ţării şi doamnele lor. Aici, chiar unde sunt acum, s-a întâmplat una din cele mai înfricoşătoare minuni ale Ortodoxiei. Una care brăzdează istoria icoanei ca un fir roşu şi sfânt.

Totul s-a petrecut pe 15 august, în anul 1714. Vodă Constantin Brâncoveanu era închis de cinci luni la Constantinopol, împreună cu copiii săi. Închis şi torturat amarnic. Şi pentru asta nu erau vinovaţi doar osmanlâii, ci şi stolnicul Constantin Cantacuzino, care împreună cu fiul său, Ştefan, uneltise mereu pentru a pune mâna pe domnie. În tot timpul cât Vodă Brâncoveanu, care le era rudă de sânge, fusese închis, ei plătiseră peşcheşuri grase, ca să fie siguri că domnul ţării nu va mai vedea lumina zilei.

La toate acestea fusese părtaşă şi Păuna Cantacuzino, soţia lui Ştefan, care se dorise cu orice preţ mare doamnă şi-şi împinsese soţul spre fărădelegi. Acum, venise şi ea la Mânăstirea Dintr-un lemn, ca să ia parte la praznicul Adormirii Maicii Domnului. Străbătuse aleile în haine cernite, aşezându-se, apoi, după cum povesteşte tradiţia, chiar în strana din faţa icoanei Preacuratei, pe locul în care stau eu acum.

Cum a îndrăznit să o facă este greu de înţeles, purtând în spate groaznica trădare a brâncovenilor, schingiuiţi de vii în temniţele turceşti.

Limpede este că în sufletul ei hain ceva s-a întâmplat, căci la sfârşitul slujbei, a început deodată să ţipe sfâşietor, smulgându-şi hainele de pe ea.

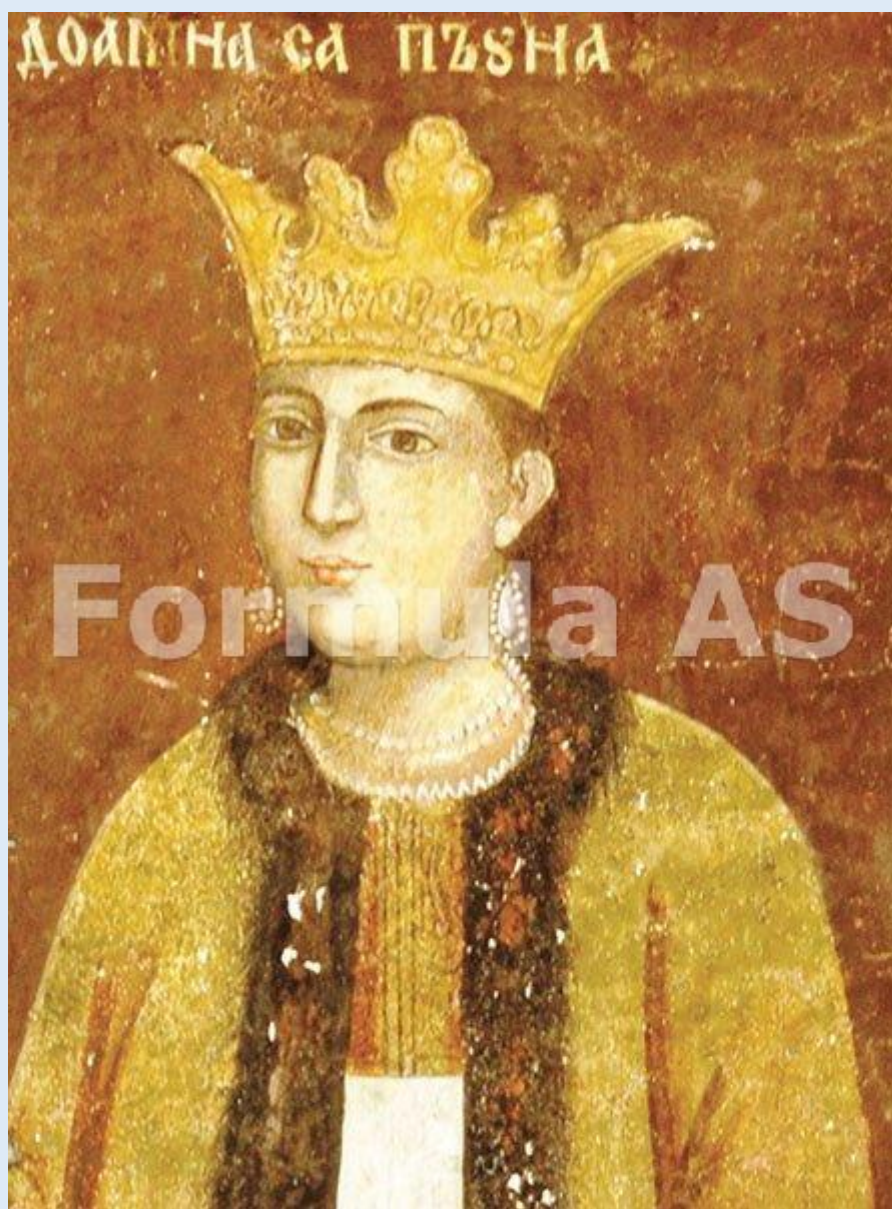
Trădătorii Brâncovenilor - Ştefan şi doamna sa, Păuna Cantacuzino

Maicile aveau să povestească despre cum a gemut şi s-a zbătut ca un animal rănit, până când avea să cadă într-un leşin. Când şi-a revenit, doamna Păuna a povestit înfricoşată cum spre sfârşitul Liturghiei, icoana Maicii Domnului s-a făcut stră-vezie, iar ea a putut vedea ca printr-o fereastră cum turcii i-au tăiat, la Constan-tinopol, pe Vodă Constantin Brâncoveanu, împreună cu cei cinci copii ai săi. Rând pe rând, capetele osândiţilor cădeau sub securea călăului, iar ea fusese silită de Preasfânta Maică a lui Dumnezeu să vadă în amănunt tot supliciul.

După execuţia brâncovenilor, care (s-a aflat mai apoi) se petrecuse chiar la ceasul vedeniei din biserică, la mânăstire a venit şi soţul Păunei, Ştefan Cantacuzino. Tur-

bat de furie, a acuzat-o pe stareţa mânăstirii, maica Olimpiada, de vrăjitorie şi a pus să fie zidită de vie, iar slujnica ei să fie atârnată în ştreang.

Dar sângele nevinovat nu a stat nerăzbunat. La doi ani de la această cumplită vedenie, atât Ştefan Cantacuzino, cât şi tatăl său, stolnicul Constantin, aveau să sfârşească sugrumaţi de turci, la Adrianopole.

Doamna Păuna cea lacomă de putere, care a avut vedenia martiriului Brâncovenilor în icoana Maicii Domnului

Minunile Maicii Domnului

Nicolae e mic. Merge spre icoana Maicii Domnului şontâc, aşa cum păşesc pruncii, târând după el un crin. E unul din copiii dăruiţi de Preacurata, veniţi pe lume doar după ce părinţii s-au rugat fierbinte în faţa icoanei, ca să-l poată zămisli.

Şi, de când a venit pe lume, tatăl şi mama vin în fiecare lună la mânăstire şi-i aduc Maicii Domnului un crin - semn de iubire şi recunoştinţă.

"Părinţii lui Nicolae s-au rugat mult în faţa icoanei făcătoare de minuni, pentru a primi un prunc. După ce doamna a rămas însărcinată, au hotărât să vină în fiecare lună la mânăstire, pentru a-i mulţumi Măicuţei.

Şi nu e singurul caz când icoana a făcut minuni. Noi nu le ştim pe toate. Vin mulţi oameni cu necazuri şi cad în faţa ei. Îi vezi apăsaţi, unii plâng, alţii se roagă tăcuţi, dar noi nu îndrăznim să le tulburăm rugăciunea şi nu îi întrebăm ce au pe suflet. Dar, uneori, se întâmplă să ne spună chiar ei cum i-a ajutat Preacurata în chip minunat".

Vorbesc de aproape un ceas cu două măicuţe, Mihaela şi Filofteia. Două chipuri ale bunăvoinţei şi răbdării, care mă ajută să cobor pe firul minunilor săvârşite de Preacurata la Mânăstirea Dintr-un lemn. Le ştiu de mulţi ani şi mă minunez cum de timpul nu li s-a aşezat pe chip. E ceva în sufletul lor, o lumină aşternută pe faţă de rugăciune şi de contemplarea icoanei sfinte, pe care o văd zi de zi.

***

"Noi ştim un colonel de aviaţie a cărui soţie, care era din sat cu mine, a intrat în comă, pe timpul eclipsei de acum câţiva ani. S-a întâmplat deodată, fără să fie bolnavă de ceva foarte grav. Pur şi simplu a căzut la pat şi a fost dusă la spital, unde a rămas în comă timp de aproape trei luni.

Când şi-a revenit, a povestit un fapt cutremurător. A spus că din toată perioada cât a fost în comă nu-şi mai aminteşte nimic, cu excepţia momentului dinaintea trezirii.

Atunci s-a văzut în Mânăstirea Dintr-un lemn, iar în faţa ei se afla icoana Maicii Domnului, cu o lumânare aprinsă înainte. Şi, dintr-o dată, Preacurata i-a vorbit din icoană, spunându-i: «Hai, trezeşte-te. Trebuie să revii printre ai tăi!». Şi în clipa următoare s-a şi trezit din comă".

***

Măicuţa Tecla este ghidul mânăstirii şi îşi aminteşte şi ea de o minune cutremurătoare: "Ştiu de la maicile din mânăstire de povestea unui inginer care lucra la noi şi a cărui mamă s-a îmbolnăvit de cancer. Era într-un stadiu foarte grav, doctorii nu-i mai dădeau nicio şansă. Aşa că a luat-o din spital şi a adus-o la mânăstire. Aici s-a rugat la icoana Maicii Domnului care i-a împlinit credinţa: mama domnului inginer nu a murit, trăieşte şi astăzi".

Ultima ispitire

Maica stavroforă Emanuela Oprea, stareţa Mânăstirii Dintr-un lemn

Totul a început în anul 2002, când icoanei i-a fost scoasă ferecătura de argint. Maicile s-au apropiat de ea cu sfială şi cutremur. Pentru prima dată după aproape două veacuri, aveau să-i vadă Preacuratei nu numai faţa, ci şi veşmintele. S-o vadă în toată splendoarea ei, aşa cum o văzuse Radu ciobanul, în dimineaţa în care o descoperise.

S-a strâns toată obştea, a venit de la Vâlcea chiar Înalt Preasfinţitul Gherasim, arhiepiscopul Râmnicului şi împreună i-au îndepărtat platoşa de argint, în care icoana stătuse înzăoată ca un cavaler medieval. Chipul Maicii Domnului era luminos şi senin, dar restul icoanei era înnegrit. Au luat atunci hotărârea de a o restaura.

Doar că echipa de experţi a dorit să o ia la Bucureşti, în atelierele lor specializate în restaurări. Obştea a murmurat şi s-a împotrivit. Cum să le lase Măicuţa singure pe ele? Cum să o lase să plece? Aşa că au amenajat în mânăstire un atelier de restaurare, care avea toate dotările. Iar Preacurata le-a dat un semn că doreşte să se lase în mâinile specialiştilor.

Maica stareţă Emanuela Oprea îşi aminteşte bine. "Am adus la mânăstire o echipă de experţi în restaurare, care au constatat că icoana era atacată de dăunători. Dar ei nu se lăsau văzuţi. Toată munca părea în zadar. Dar într-o zi, în timp ce ei cercetau icoana, încercând să afle cauza înnegririi lemnului, s-a petrecut o minune. Eu aşa aş îndrăzni să o numesc. Când experţii analizau lemnul, o vietate micuţă a ieşit brusc din el, un cariu. Restauratorii mi-au spus mai apoi că aşa ceva nu li se întâmplase niciodată de-a lungul vieţii, pentru că dăunătorii stau tot timpul ascunşi în lemn şi nu pot fi extraşi decât prin procedee complicate. Dar, de data aceasta, nu a fost nevoie să facă nimic. Domnul le-a scos la lumină micuţa insectă care distrugea icoana".

Dar încercările nu luaseră sfârşit. După restaurare, icoana a fost adusă în biserică. Strălucea de frumuseţe! Chipul Maicii Domnului era mai luminos ca niciodată, iar veşmintele puteau fi văzute acum în toată splendoarea lor bizantină. Obştea a trăit într-un iureş de bucurie acele zile. Apoi, ca un trăsnet, a venit ispitirea.

Încet, ca şi cum un nor nevăzut se ridicase deasupra Preacuratei, icoana a început să se întunece. La început a fost doar o umbră, care a prins să se întindă şi să se înnegrească de la o zi la alta. Obştea a împietrit. Pentru măicuţe, care respirau şi trăiau prin icoană, a fost o lovitură dată în adâncul inimii. Greşiseră cu ceva? Le pedepsea Maica Domnului pentru vreo vină pe care nu o ştiau? Parcă vrăjmaşul le luase şi bucuria, şi sporul rugăciunii.

Nimeni nu ştia ce se întâmplă. Chipul Preacuratei, altădată luminos, era acum din ce în ce mai negru. Aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată în toată istoria lavrei. Mânăstirea Dintr-un lemn se surpa dinlăuntru, căci icoana fusese temelia pe care se construise totul - zidurile şi viaţa monahală.

"Eu nu ştiam ce să mă mai fac. Nopţile îmi erau fără somn, iar zilele fără linişte. Mă gândeam, pentru că sunt stareţă, că noi i-am greşit cu ceva Maicii Domnului, iar ea ne mustră acum. În cele din urmă, i-am chemat din nou pe restauratori. Au analizat icoana şi au spus că, de data aceasta, va trebui să o ia la Bucureşti, pentru că a fost atacată de o ciupercă şi va trebui iradiată pentru a fi dezinfectată. Au spus că o duc la Institutul de Fizică Atomică".

Renaşterea

Bisericuţa veche, cioplită dintr-un singur stejar

Ascult povestea maicii stareţe, căreia îi tremură vocea amintindu-şi de cele întâmplate atunci. Pe întreaga obşte vestea a căzut ca un trăsnet. Icoana părăsea mânăstirea pentru prima dată, în sute de ani. A fost ca şi cum sufletele călugăriţelor ar fi plecat în pribegie, lăsându-le trupurile acasă. Îmi închipui cum au luat icoana, cum au plâns-o la plecare, cum au însoţit-o cu gândul şi cu rugăciunile.

Dar maica stareţă Emanuela n-a lăsat icoana Maicii Domnului singură. Nu putea, nu se putea despărţi de ea, dacă s-ar fi întâmplat ceva cu icoana, mânăstirea n-ar mai fi avut nici un rost. Aşa că a fost alături de Maica Domnului, pas cu pas. A plecat cu ea, în bejenie, la Bucureşti. Iar când icoana a fost supusă iradierii, a înnoptat în maşină, lângă locul în care icoana urma să fie iradiată, rugându-se necontenit. "M-am gândit tot timpul: «Doamne, dacă o să mi-o oprească la Bucureşti? Dacă rămânem fără Măicuţa?». Aşa că am stat mereu lângă ea, rugându-mă".

Când procedura a fost încheiată şi maica stareţă a primit icoana în braţe, cu "infecţia" alungată din trupul ei, a crezut că o să moară de bucurie. Plângea şi râdea, cu lacrimile şiroind pe obraji.

"Am luat icoana cu grijă şi am pornit spre mânăstire. Maicile ştiau deja că vin, aşa că ne-au făcut o surpriză. Am ajuns noaptea. Era întuneric deplin, dar când ne-am apropiat de mânăstire, am văzut-o îmbrăcată în lumină. Mii de pelerini cu lumânări în mâini erau presăraţi de la intrarea în incintă şi până în biserică. Era lumină ca la Înviere, iar noi ne simţeam ca ridicate din morţi. Am fost toate atât de fericite că Măicuţa s-a întors acasă... Şi, de atunci, nu a mai plecat dintre noi nici o clipă".

Foto: Claudiu Târziu

Sursa:
http://arhiva.formula-as.ro/2014/1121/spiritualitate-39/maica-domnului-de-la-manastirea-dintr-un-lemn-istoria-unei-icoane-mare-facatoare-de-minuni-17850

Carmen Ciripoiu - Religie - Maica Domnului care îţi arată drumul de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Cine ajunge la icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn pășește încet, să n-o sperie. Întâi o atinge ușor, după o vreme își face cruce și cu ochii închiși și fruntea plecată, începe să se roage. Și de fiecare dată credincioșii simt același lucru: în loc să simtă sticla rece cu care e acoperită icoana, îi cuprinde o căldură, că se sprijină pe haine catifelate, iar o mână moale pare că îi mângâie. Cum să mai pui la îndoială minunile Maicii Domnului, care de peste patru secole nu încetează să uimească?

Ctitoria lui Petru Brâncoveanu

E greu să spui ce sentiment te pătrunde când intri în Mănăstirea Dintr-un Lemn, ctitoria lui Petru Brâncoveanu, bunicul marelui martir Constantin Brâncoveanu. Parcă ai călca direct pe istorie... Chiliile albe, cu cerdac, ce înconjoară biserica plină ochi de arcade, par a fi niște mirese care-l așteaptă pe Hristos, iar la doi pași din palatul fostului domnitor, unde obișnuia odinioară să-și odihnească sufletul, te privesc cu ochi mari și blânzi sfinții. Nu asta caută însă cel care ajunge la Mănăstirea Dintr-un Lemn, ci aleargă să vadă icoana Măicuței, ale cărei minuni au străpuns toate cele patru zări.

Când pătrunzi în biserică, totul e plin de ea. Te privește în orice loc te-ai ascunde, iar dacă se întâmplă să nu o zărești, atunci o simți. Ea e inima sfântului lăcaş. Datorită ei respiră şi trăiesc şi maicile, şi pelerinii. Dar Maica Domnului e mult prea tristă, iar lucrul ăsta îți dă fiori. Dincolo de iubirea infinită cu care-și privește Fiul, știe prin ce chin va trece El și la ce patimi va fi supus. Poate că tocmai acest amestec de duioșie și de durere fără margini îi dă icoanei măreția.

A făcut una dintre cele mai înfricoșătoare minuni ale Ortodoxiei

15 august 1714 a fost momentul în care icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn a făcut prima minune. Și de atunci, toți cei care-i zăresc chipul sunt binecuvântați cu vederea celei mai însemnate dintre femei, Fecioara Maria, cea care nu lasă niciodată o rugăciune curată să nu fie împlinită.

Era perioada când Constantin Brâncoveanu fusese închis la Constantinopol împreună cu copiii săi și torturat cum nu se poate explica în cuvinte. La toate aceste suplicii ale lui Vodă fuseseră vinovați nu numai turcii, ci și stolnicul Constantin Cantacuzino, dar și Păuna Cantacuzino, soția fiului acestuia, Ștefan.

Chiar dacă purta în spate trădarea brâncovenilor, aceasta venise să participe la praznicul Adormirii Maicii Domnului și se așezase, plină de ea, în strană, chiar în fața icoanei Preacuratei. Fără să gândească că Maica Domnului i-a văzut sufletul hain.

Nu se încheiase bine slujba, că, dintr-o dată, urletele Păunei au cutremurat sfântul lăcaș. Smulgându-și hainele de pe ea, Cantacuzina s-a zbătut ca un animal înjunghiat, apoi a căzut într-un leșin.

Când și-a revenit, doamna Păuna, total schimbată, a povestit, înfricoșată, cum icoana Maicii Domnului se făcuse străvezie, iar ea a văzut toată nenorocirea prin care au trecut Brâncoveanu și fiii săi, când capetele lor au căzut, rând pe rând, sub securea călăilor. Așa, ca într-un film de groază pe care Maica i-l derulase în fața ochilor ca să nu uite niciodată răul pe care l-a făcut.

La scurt timp după ceasul vedeniei în Mănăstirea Dintr-un Lemn a poposit însuși Ștefan, soțul Păunei, care a acuzat-o pe stareța de atunci de vrăjitorie și a dat ordin să fie zidită de vie, iar slujnica ei să fie spânzurată.

Au trecut doar doi ani de la tragedie, iar Ștefan, împreună cu tatăl său, stolnicul Cantacuzino, au fost sugrumați de turci. Maica Domnului făcuse dreptate.

Carul a ieșit singur

În anul 2002, când icoanei i s-a scos ferecătura de argint, o mare nenorocire s-a abătut asupra sfântului lăcaș. După aproape două veacuri, timp în care fusese înveșmântată într-o platoșă de argint, Maica Domnului își păstrase chipul senin și luminos, dar veșmintele erau înnegrite. Trebuia neapărat restaurată! Dar cum să o lase maicile pe Maica lor cea minunată să părăsească Mănăstirea Dintr-un Lemn? Cum să trăiască fără Ea? Singura soluție era să înființeze în incinta mănăstirii un atelier de restaurare. Dar nu puteau face acest lucru fără încuviințarea Fecioarei Maria.

N-a trecut mult timp, și Cea fără de prihană le-a dat un semn: acceptase să se lase pe mâna specialiștilor. În timp ce oamenii cercetau icoana, încercând să afle care este cauza înnegririi lemnului, Fecioara făcuse o altă minune: un car a ieșit din interiorul lemnului. Restauratorii au rămas înmărmuriți și le-au explicat maicilor că așa ceva nu au văzut în viața lor, pentru că aceste vietăți nu pot fi extrase decât prin procedee foarte complicate, darămite să iasă singure la suprafață. Marea bucurie a maicilor nu a durat prea mult.

Îmbrăcată în lumină

La scurt timp de când icoana strălucea ca un soare, în toată splendoarea ei bizantină, a început din nou să se întunece, înnegrindu-se de la o zi la alta. Locuitoarele mănăstirii erau împietrite. Oare ce se întâmpla? Greşiseră cu ceva în faţa Maicii? Și iar i-au chemat pe restauratori, care au dat verdictul crud: icoana trebuia dusă la Bucureşti, pentru că fusese atacată de o ciupercă și trebuia iradiată pentru a fi dezinfectată. Stareța mănăstirii a hotărât atunci că nu va părăsi icoana și va merge alături de Sfânta Fecioară. Și de-ar fi să fie ultimul său drum, trebuia să-şi însoțească Stăpâna.

După ce toate procedurile au fost terminate și icoana curățată de ciupercă, Maica Domnului a fost adusă acasă. Era atât de frumoasă, încât părea îmbrăcată în lumină. La poarta mănăstirii, mii de credincioși o așteptau cu lumânările aprinse în mâini. Era o atmosferă asemenea celei de la Învierea Domnului. Măicuța nu-i părăsise niciodată.

A fost doar o altă ispitire. Probabil cea din urmă. Căci în fața unei asemenea icoane nu ai dreptul să-ți arăți mândria. Trebuie doar să-ți recunoști slăbiciunile și să nădăjduiești că mântuirea sufletului tău se află în mâinile Maicii, cea mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii.

A fost construită din trunchiul unui singur stejar secular

Mănăstirea a fost construită din trunchiul unui singur stejar secular, în scorbura căruia a fost găsită icoana Maicii Domnului, în primele decenii ale secolului al XVI-lea, de aici purtând numele „Dintr-un Lemn”.

Mitropolitul Neofit Cretanul, cercetând mănăstirea la 29 iulie 1745, scria: „Un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului despre care aminteşte Paul de Alep şi, tăind stejarul în care a fost

găsită icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină «Dintr-un Lemn»”.

Datorită minunilor pe care le-a înfăptuit de-a lungul timpului, icoana este numită „Maica Domnului care îți arată drumul”.

Sursa:
https://www.taifasuri.ro/index.php/taifasuri/religie/11773-maica-domnului-care-iti-arata-drumul-de-la-manastirea-dintr-un-lemn-nr555-sapt10-16-dec-2015

Pr. Ştefan Zară - Cinstirea icoanei Maicii Domnului de la Dintr-un Lemn

În prima duminică a lunii octombrie a fost cinstită în mod special icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Grabnic ajutătoare” de la Mănăstirea Dintr-un Lemn din județul Vâlcea.

Cu acest prilej, Înaltpreasfințitul părinte Varsanufie, arhiepiscopul Râmnicului, a săvârșit Sfânta Liturghie în ctitoria voievodului Matei Basarab, înconjurat de un sobor de preoți din care au făcut parte stareții mănăstirilor și părinți slujitori în vetrele monahale din Arhiepiscopia Râmnicului.

Pentru folosul duhovnicesc al viețuitorilor Mănăstirii Dintr-un Lemn, al pelerinilor și credincioșilor care își așază nădejdea pentru tămăduirea bolilor sufletești și trupești în mijlocirea Maicii Domnului către Fiul Său, IPS părinte arhiepiscop Varsanufie a rânduit ca duminică, 7 octombrie, să fie cinstită icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Grabnic ajutătoare” de la această mănăstire.

Ierarhul a arătat în cuvântul de învățătură că: *„Maica Domnului este mijlocitoarea rugăciunilor noastre înaintea lui Dumnezeu, iar în nemărginita ei bunătate*

niciodată nu încetează să ne dăruiască nouă cele de folos pentru mântuirea sufletelor noastre. Sunt foarte multe minunile pe care Maica Domnului le face și nu este om care să-i ceară ajutorul și să rămână nemângâiat, să rămână fără răspuns. «Căci singură stând între Dumnezeu şi întreg neamul omenesc - învață Sfântul Grigorie Palama - L-a făcut pe Dumnezeu Fiul Omului, pentru ca fii ai lui Dumnezeu să-i facă pe oameni»".

Tâlcuind pericopa evanghelică a duminicii, „Învierea fiului văduvei din Nain", Înaltpreasfinția sa a subliniat că *„prin învierea fiului văduvei din Nain, Mântuitorul Hristos a arătat valoarea legăturilor dintre membrii familiei și prețuirea cuvenită familiei, ca laborator al iubirii. Iubirea cultivată în familie se naște spre veşnicie și îi înveșnicește pe membrii acesteia. Îndemnul Mântuitorului, «Tinere, ție îți zic: scoală-te!», este un îndemn pentru fiecare dintre noi spre a ne scula din amorțirea păcatului și de a viețui întru Hristos. În zilele acestea, avem nevoie mai mult decât oricând de rugăciunea mamelor pentru copii, de rugăciunea părinților spre buna creştere a copiilor, care, așa cum spunem într-o rugăciune, întărește temelia casei copiilor".*

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, este una dintre cele mai cinstite icoane din țară, atât pentru vechimea și măiestria cu care este lucrată, cât mai ales pentru nenumăratele minuni săvârșite înaintea ei.
Icoana Maicii Domnului impresionează și prin dimensiunile sale ample: 1,50 metri înălțime şi 1,10 metri lățime, fiind așezată în biserica de piatră a mănăstirii, în partea stângă, în locul icoanei împărătești a Maicii Domnului, pe catapeteasmă.

Deși nu este cunoscut autorul acestei icoane, potrivit legendei, aceasta a fost găsită în trunchiul unui stejar mare secular, aflat în apropierea mănăstirii.

Icoana împărătească a Maicii Domnului cu Pruncul are două fețe, pe spatele ei, pe același lemn, fiind zugrăvită scena cu „Judecata de Apoi".

Preasfânta Maică, Fecioara Maria este prezentată pentru cinstire, comunicare şi desăvârşire, la Mânăstirea Dintr-un lemn

D-na Mihaela Nacu ce ne puteţi spune despre icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Dintr-un lemn, Vâlcea, a cărei restaurare aţi finalizat-o în octombrie 2008?

La Sfânta Mănăstire Dintr-un Lemn, monument istoric a artei secolelor XVI-XVII, se află o icoană unică făcătoare de minuni a Maicii Domnului, pictată pe cealaltă latură cu alt subiect iconografic înfăţişând Judecata de apoi. Icoana este "unică în ţara noastră prin iconografie, tipologie şi stil"scrie Al. Efremov în volumul său Icoane româneşti.

Datarea icoanei nu este încă precizată, părerile sunt diferite de la sec.IV la sec. XVI. În secolul XIX Al. Odobescu menţionează existenţa reprezentării celor două teme iconografice.

Din punct de vedere al execuţiei tehnice icoana Maicii Domnului nu este pictată de acelaşi meşter care a pictat Judecata de apoi, aceasta din urmă fiind prima executată.

Dacă Judecata de apoi are date convingătoare pentru zona de cultură sârbească, înfăţişarea Maicii Domnului corespunde tehnicii de execuţie specifică unui atelier bizantin, unui pictor care a folosit un model cu o particularitate iconografică pe care o găsim la Constantinopol, pictată potrivit tradiţiei de către evanghelistul Luca. Este vorba de scrisul în greacă de pe veşmântul Maicii Domnului fragment din psalmul 44 care apare ca influenţă a poeziei liturgice în pictura paleologă.

De ce a fost necesară restaurarea din nou a icoanei în 2004?

La solicitarea Înalt Preasfinţitului Gherasim, episcopul Rîmnicului, a maicii stareţe de la Mânâstirea Dintr-un lemn, şi a D-lui prof. dr. Răzvan Teodorescu, ministrul Culturii la acea dată, în august 2004 am depus la Ministerul Culturii un raport despre starea de conservare a icoanei Maicii Domnului semnalând existenţa unor procese active de degradare inclusiv un atac microbiologic datorat şi intervenţiilor anterioare de restaurare din anul 2003. Deşi acest raport a fost semnat de către D-nul ministru Răzvan Teodorescu fiind urgentă stoparea evoluţiei degradării, funcţionarii Ministerului Culturii au tergiversat răspunsul chiar dacă era o icoană de tezaur, iar evoluţia biodegradării ar fi dus la forme ireversibile.

În 2005 Dl secretar de stat Virgil Niţulescu desemnează pentru tratamentul biologic pe restauratorul care a restaurant icoana şi nu un biolog. Nu revii niciodată la medicul care te-a tratat superficial.

Mai mult Ministerul Culturii cere în 2006 clasarea icoanei care era făcută din 2004. Din cauza diagnosticului complicat şi a priorităţilor laboratoarelor muzeale icoana nu a fost acceptată pentru a fi restaurată într-un muzeu.

Comisia Naţională a Muzeelor şi Colecţiilor de competenţa căreia era aprobarea proiectului a avizat în 2006 metodologia pe care am propus-o şi în 2007 au acordat avizul de funcţionare al laboratorului de restaurare pe care l-am organizat la Mânăstirea Dintr-un lemn.

ΜΡ ΘΥ
IC XC

Din 2004 până în 2007, mulţi istorici de artă au insistat să salvez această comoară, nu numai pentru valoarea ei de obiect de cult, dovedită icoană făcătoare de minuni ci şi pentru valoarea ei de document istoric şi artistic, unic.

Procesul de modernizare a metodologiei de restaurare la nivel european nu este simplu când se pot obţine bani cu efort mai mic.

De ce nu aţi restaurant icoana în atelierul d-voastră?

De 8 ani mă aflu într-o situaţie care are repercursiuni grave asupra posibilităţii de a-mi desfăşura activitatea care contribuie la cunoaşterea şi protejarea patrimoniului naţional.

Atelierul meu a fost ocupat abuziv şi cu acte false de o primă procuroare comunistă ajutată de o notară şi de justiţiari foşti colegi ai acesteia pentru a duce în eroare justiţia şi poliţia care nu a luat nici o măsură pentru a pune capăt şirului de ilegalităţi măsluite cu viclenie de aceasta. Deşi aceasta nu deţine nici un act de proprietate asupra proprietăţii mele, notara anulând "rectificarea confuză din 2001 "chiar şi acum se încearcă împiedicarea dreptului meu de proprietate. De aceea a fost necesară acreditarea atelierului la Mânăstirea dintr-un lemn şi întârzierea procesului de restaurare.

De ce consideraţi că această icoană a necesitat o restaurare complexă, specială?

Icoana nu este o simplă manifestare a artei creştine şi nici restaurarea nu este doar o problemă tehnică şi nici un miracol. Restaurarea acestei icoane a fost din multe puncte de vedere o problemă complexă şi o confirmare a încercărilor pe care trebuie să le întâmpini pe calea apropierii de Dumnezeu, fie chiar prin activitatea de restaurare a unei icoane. Fiecare icoană este un caz, cu date particulare cu un diagnostic diferit determinat de factori diferiţi.

Complexitatea restaurării icoanei făcătoare de minuni de la Dintr-un lemn se datorează unor elemente diverse: apartenenţa, locul de conservare în biserică, icoană aflată în cult, considerată miraculoasă, temă iconografică, stare de conservare etc.

Icoana suferise un proces de restaurare incorect în anul 2003. În 2004 icoana a prezentat un proces activ de întunecare a imaginii şi un proces activ de biodegradare care afectase suportul, stratul pictural, lianţii, întreg echilibrul concepţiei tehnice originale.

Fiind o urgenţă particulară, am selectat intervenţii de restaurare în funcţie de diagnostic, conţinutul teologic, estetic şi de toţi factorii amintiţi, identificând valorile de salvat, interpretându-le critic şi respectând convenţiile internaţionale de restaurare.

Intervenţiile de restaurare au fost susţinute de investigaţii ştiinţifice necesare şi pentru determinarea cauzelor degradării şi stabilirea tratamentului.

Cum aţi rezolvat problema conservării în situaţia icoanei făcătoare de minuni?

După eradicarea atacului biologic şi finalizarea procesului de restaurare prin metode moderne în ce priveşte alegerea materialelor şi aplicarea lor raportându-ne la diagnosticul complicat am precizat problemele conservării în situ a icoanei.

Pentru prima dată în România, am hotărât protejarea icoanei de factorii de microclimat, umiditate excesivă, variaţii mari de umiditate şi alţi factori de degradare prin montarea acesteia într-o vitrină concepută special pentru ea, de către o firma italiană care a proiectat un sistem similar şi pentru Mona Lisa lui Leonardo Davinci şi alte muzee importante din lume. Am ales acest sistem de conservare din multe alte posibilităţi pentru a putea asigura accesul credincioşilor la icoană, la rugăciune şi comunicare cu Maica Domnului.

Icoana şi vitrina au fost sfinţite în octombrie 2008. Alături de mine a contribuit la restaurare eleva mea, expert Camelia Comşia şi un număr de specialişi biologi, chimişti, fizicieni colaboratori care prin investigaţiile lor au determinat prelungirea vieţii unei icoane unice.

Mihaela Nacu - expert restaurator

Prof. dr. Mihaela Palade - Trei icoane ale Maicii Domnului, trei lăcașuri monahale

Icoana de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

17 august 2018

În urma înfrângerii asediatorilor Constantinopolului din data de 7 august 626, victorie obţinută prin intervenția Maicii Domnului şi în urma rugăciunilor adresate ei, nu doar ziua respectivă a fost comemorată ca η ακαθίστου ημέρα, ci întreaga lună august a fost închinată celei care a scăpat cetatea de la moarte. La jumătatea lunii, asemeni sărbătorii Sfintei Cruci din Postul mare şi având acelaşi rost de întărire duhovnicească, este aşezată sărbătoarea Adormirea Maicii Domnului, a celei care, întru adormirea sa, nu ne-a părăsit pe noi.

În acest sens, una dintre dovezile mai mult decât evidente ce pot fi aduse este mulţimea de rugăciuni aduse în faţa icoanelor închinate Maicii Domnului, fiecare cu specificul şi cu povestea ei, din care mare parte se pot afla dintr-o lucrare tradusă şi în limba română, Icoanele bizantine ale Maicii Domnului a lui Egon Sendler. Majoritatea lor sunt cunoscute ca „icoane făcătoare de minuni”, în ciuda faptului că tămăduirea bolilor sufletești şi trupeşti poate avea loc în urma rugăciunilor din inimă „înfrântă şi smerită” aduse în faţa oricărei icoane a Maicii Domnului.

În virtutea faptului că ne aflăm în anul unităţii naţionale, din noianul de icoane româneşti am ales doar trei, câte una din fiecare provincie, şi anume icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Neamţ, „Lidianca”, şi cea de la Nicula - toate trei fiind de tipul Hodighitria, „cea care arată calea”, dar fiecare având povestea proprie şi, prin aceasta, putinţa de a ne purta paşii nu doar către alte meleaguri, ci şi către alte timpuri şi evenimente.

Mănăstirea Dintr-un Lemn

Prima asupra căreia ne îndreptăm paşii este marea icoană de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde ne întâmpină o icoană de mari dimensiuni (152x122x8 cm).

Neofit Cretanul menționează o legendă din secolul al XVIII-lea în care un cioban, Radu, în urma unui vis, a descoperit icoana Maicii Domnului ascunsă într-un stejar secular, după care, din lemnul stejarului, a construit o bisericuţă în care a aşezat icoana.

Greu încadrabilă stilistic şi mai greu cronologic, icoana este una de procesiune, pe o faţă fiind pictată Maica Domnului cu Pruncul (într-o postură aparte, un dialog cu Fiul său), cu îngerii şi cu profeţii, iar pe cealaltă, Judecata de apoi.

Poate că tocmai această particularitate a generat tragica experienţă prin care a trecut Păuna, soţia lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716), proaspătă Doamnă a Ţării Româneşti în urma trădării lui Constantin Brâncoveanu, trădare de care nu era chiar străină.

De ziua Adormirii Maicii Domnului, în timpul slujbei şi la ceasul la care, la Stambul, erau sacrificaţi Brâncovenii, ambiţioasa doamnă a văzut, în poala de icoană, toată grozăvia petrecută, motiv pentru care şi-a pierdut cumpătul. Dusă la stăreţie, fără să şovăie, a mărturisit cele văzute, pe fundalul unei vinovăţii evidente

- care, în loc să se purifice, avea să se amplifice, prin lichidarea ulterioară a celor două martore (Valeriu Anania, Cerurile Oltului).

Poate că toată această descătuşare a conştiinţei nu ar fi avut loc dacă nu ar fi ştiut că, de pe partea opusă icoanei, o priveşte Dreptul Judecător.

Mănăstirea Neamţ

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Neamţ

A doua icoană, icoană de procesiune, având pe o faţă Maica Domnului cu Pruncul, iar pe cealaltă pe Sfântul Gheorghe, pe tron, a fost dăruită de împăratul bizantin lui Alexandru cel bun (1400- 1432) - după unii pe 31 martie 1401 (Luca Diaconu, Icoana bizantină a Maicii Domnului de la Mănăstirea Neamţ), după alţii ceva mai târziu.

Ea a venit la noi într-un context tragic, în care Bizanţul, gloria Ortodoxiei, ajunsese să bată pe la porţile Occidentului după ajutoare în vederea salvării sale din gheara turcilor.

Restaurat pe 15 august 1261, Imperiul Bizantin s-a confruntat timp de două secole cu aceştia, asistând neputincios la cucerirea Traciei şi Balcanilor, la blocada capitalei din 1394, la asediul din 1422 şi la cel final, din 29 mai 1453. În acest răstimp, toţi împăraţii bizantini, cu excepţia lui Andronic II, au fost pentru unirea cu Roma, la Lyon (1274), la Ferrara-Florenţa (1438- 1439), pentru ca, pe 12 decembrie 1452, în Catedrala „Sfânta Sofia", să fie oficiată Liturghia comună.

Astfel că icoana Maicii Domnului, oferită în dar Moldovei într-o perioadă în care împăraţii bizantini considerau Ortodoxia un test de care imperiul trebuia să se debaraseze pentru a se salva, rămânea ea singură mărturisitoarea dreptei credinţe.

Mănăstirea Nicula

Icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Nicula

Cât priveşte cea de-a treia icoană, pe baza declarației din martie 1699 a preotului din Nicula, ştim că ea a lăcrimat „din 15 februarie și până în 12 martie 1699" şi că a fost pictată de Luca din Iclod (Ana Dumitran, „Luca din Iclod, un pictor transilvănean din secolul al XVII-lea").

Nu ştim data la care a fost pictată, însă, dintr-un anume punct de vedere, icoana de la Nicula s-a născut în acel interval de aproape o lună în care Maica Domnului a lăcrimat, moment din care a început pelerinajul la icoana sa.

Era un ceas de cumpănă a ortodocşilor din Transilvania, ce a premers unirii forțate cu Roma și acţiunii întreprinse de generalul Adolf Nikolaus von Bukow care avea să distrugă, în 1761, peste 150 de biserici, mănăstiri şi schituri, în speranţa că astfel îi va obliga pe românii transilvăneni să treacă la uniaţie.

Însă Maica Domnului a dat naştere nu doar unei singure manifestări spirituale cu totul deosebite, pelerinajul de la icoana sa, ce a adunat an de an tot mai mulţi creştini, tămăduind şi vindecând bolile sufleteşti şi trupeşti, ci a determinat naşterea unei arte cu totul aparte, icoana pe sticlă.

Întrucât mulţi pelerini doreau să ia cu ei, la întoarcerea acasă, o icoană a Maicii Domnului, țăranii au deprins meșteșugul picturii pe sticlă, cu materiale ieftine şi lesne de procurat: sticlă (glajă), culori și lemn. A luat naştere, astfel, o adevărată şcoală care, inspirată de pictura pe sticlă din Boemia, Austria (Irimie, Cornel şi Marcela Focșa, Icoane pe sticlă) şi aflată la confluenţa dintre arta de tradiţie bizantină şi arta populară, a angrenat mai toţi membrii familiei (femeile copiau izvoadele şi pictau, bărbații confecţionau ramele).

De la acele prime icoane, datate 1778 şi 1780 (Juliana Danco și Dumitru Danco, La peinture paysanne sur verre de Roumanie), tematica s-a diversificat, ajungându-se la o variată paletă iconografică şi putându-se vorbi deja de o tradiţie în domeniu.

Imperiile se duc, credinţa şi frumosul rămân

Fiecare dintre cele trei icoane ale Maicii Domnului sunt purtătoare ale unei istorii zbuciumate şi îndelung cercetate de ispite, dar şi pline de nenumărate minuni, dincolo de care Maica Domnului a intervenit în viaţa noastră, a românilor, şi pe alte căi.

Viziunea Păunei Cantacuzino a fost mai mult decât o mustrare, a fost poate o premoniţie a morţii de care aveau să aibă parte soţul şi socrul ei, Ştefan şi Constantin, în 1716 - dar pe care ei au ignorat-o.

În prezent, icoana, restaurată în două rânduri şi eliberată de acea carcasă metalică, este aşezată într-o casetă pe măsură, în care este creat microclimatul necesar, asemenea unui muzeu în miniatură.

Icoana Maicii Domnului de la Neamţ poate fi considerată, într-un fel, o înainte-mergătoare a unei arte moldoveneşti care avea să ducă mai departe stindardul biruinţei artei de tradiţie bizantină, o mărturie a faptului că imperiile se duc, dar frumuseţea Ortodoxiei şi a artei sale rămâne. În prezent, în ciuda faptului că îmbrăcămintea din metal bruiază frumuseţea chipului, ea se bucură de o cinstire aparte, având acatist şi slujbă de prăznuire pe 9 iulie.

Iar icoana de la Nicula a găsit o cale de salvare a sufletelor românilor loviţi din toate părţile, prin naşterea acelor icoane pe sticlă care, deşi stilistic şi tehnic nu se înrudesc cu arta bizantină, reuşesc să transmită toată puritatea acelui suflet de român care nu se vinde nici măcar pentru o împărăţie.

Ajunşi la finalul pelerinajului nostru, nu putem să nu înălţăm o rugă de mulţumire către cea care, ca una ce este Hodighitria, ne-a arătat calea către frumuseţea Împă-răţiei cerurilor şi ne-a păstrat în unitatea noastră de români, prin menţinerea în unitatea credinţei către Fiul său.

Mănăstirea Dintr-un Lemn, locul unde se găsește icoana care a “vorbit” despre martiriul Brâncovenilor

29 nov 2014

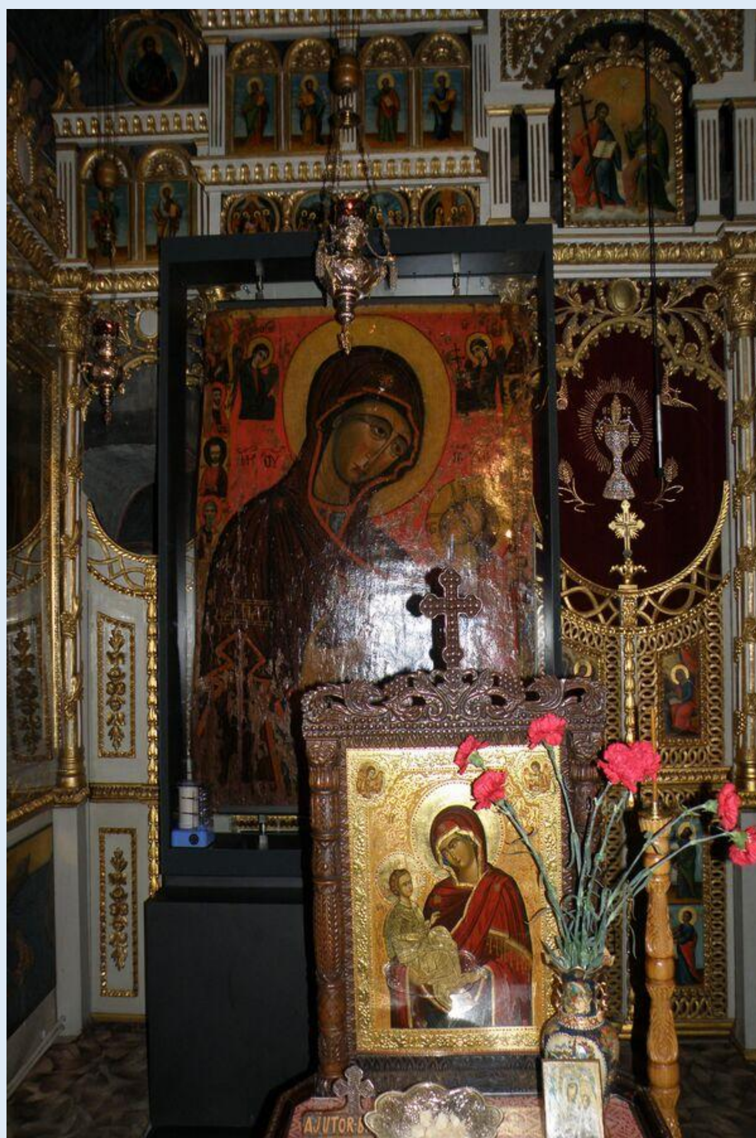
Depresiunea Horezu este catalogată drept leagănul spiritualității din Țara Românească, mănăstirile care se situează aici și care se apropie de venerabila vârstă de 400 de ani fiind adevărate academii, școli de arhitectură, pictură, carte și dumnezeire.

Hurezi, Bistrița, Govora, Surpatele sunt doar câteva dintre mănăstirile sfinte din această depresiune aleasă de Dumnezeu, prin voia voievozilor și a cărturarilor, cu menirea de a fi centre sau nuclee care radiază în toate părțile cuvântul drept al ortodoxiei românești.

Între acestea se află celebra Mănăstire Dintr-un Lemn, o bijuterie a secolului al XVI-lea, situată pe malul râului Otăsău, în satul Dezrobiți, unul dintre cele nouă sate care compun comuna Frâncești, chiar în centrul județului Vâlcea. De altfel, comuna Frâncești este o veche vatră monahală. Pe teritoriul ei au fost ridicate, începând cu secolul al XVI-lea, patru mănăstiri: Dintr-un Lemn, Surpatele, schitul Mănăilești și schitul Colnic, azi doar primele două păstrându-și destinația inițială.

Dar cea mai vestită și mai căutată dintre toate este Mănăstirea Dintr-un Lemn, în mare parte datorită legendelor care se împletesc cu istoria sa. Este singura

mănăstire care a fost construită în urma aflării unei icoane, apărute parcă de nicăieri și care a propus astfel umanității un templu ortodox - mica monadă de la Francești.

Sirianul Paul de Alep, în calitatea sa de fiu, arhidiacon și istoric al patriarhului Macarie al Antiohiei, a vizitat Țara Românească împreună cu patriarhul între anii 1653 - 1658. El consemnează pentru prima dată legenda construirii Mănăstirii Dintr-un Lemn, în jurnalul său intitulat "Călătoriile lui Macarie patriarhul Antiohiei".

"În vremurile vechi locuia aproape de aici un pustnic care, deșteptându-se din somn, a găsit o icoană a Maicii Domnului atârnând de un copac și, aceasta i-a spus: Dorința mea este ca tu să-mi clădești aici o biserică din acest copac. Prin urmare

pustnicul s-a sculat și a tăiat copacul și a început să clădească din el o biserică frumoasă pe care a acoperit-o și a ridicat-o din lemnul acestui singur copac. Din această cauză ei au numit-o mănăstirea Dintr-un Lemn, iar în limba greacă "Movo", și aici s-au întâmplat multe minuni. Acum douăzeci de ani unuia dintre marii dregători ai țării i-a plăcut acest locaș și, lăsând biserica de lemn în vârful unui deal unde se afla, a clădit mai jos de ea o mănăstire mare de piatră, cu o biserică minunată cu hramul Adormirii Maicii Domnului; este locuită de călugărițe. (...) Lângă biserică se află doi copaci uriași care, după cum se spune, sunt tovarășii celui de-al treilea, care a slujit la construcția bisericii", se arată în scrierile lui Paul de Alep.

"Prin urmare, tot datorită lui Paul de Alep se știe că biserica de zid, ridicată în 1635 este ctitoria lui Preda Brâncoveanu, mare dregător în timpul lui Matei Basarab, foarte probabil și cu aportul marelui domnitor, menționat la loc de cinste în pomelnicul mănăstirii și în pisania de deasupra ușii de la intrarea în biserică, datată 1715, august 30, care consemnează contribuția domnitorului Ștefan Cantacuzino la

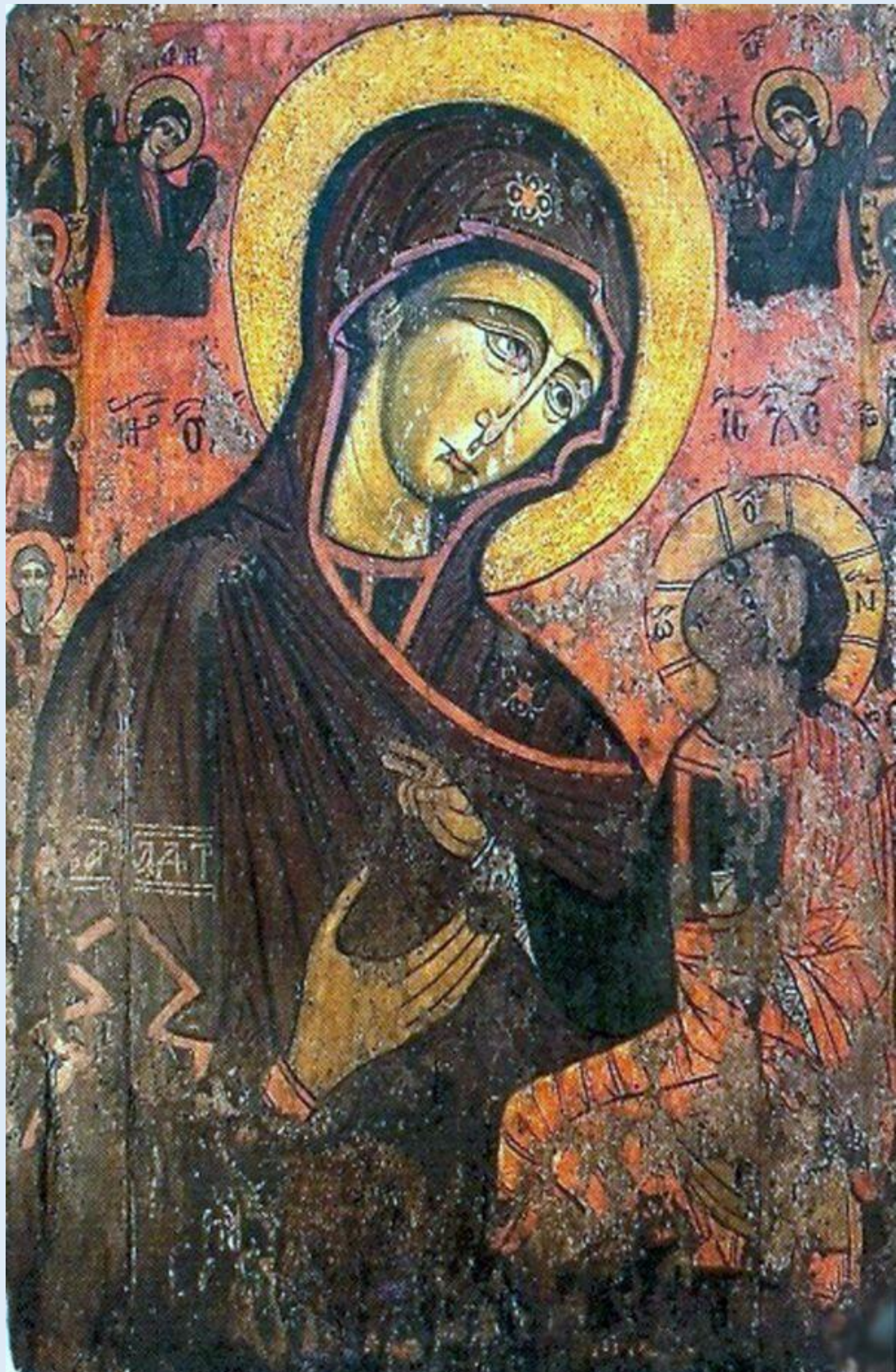
refacerea bisericii și construirii caselor și chiliilor din incinta istorică", spune sociologul Ligia Rizea, specialist în probleme de patrimoniu.

O altă legendă, mai târzie, din secolul al XVIII-lea, o spune mitropolitul Neofit Cretanul în lucrarea sa "Jurnal de călătorie”. El vorbește despre un cioban numit Radu care ar fi visat icoana Maicii Domnului ascunsă într-un stejar secular, a tăiat stejarul, a găsit icoana, a construit din lemnul stejarului o bisericuță în care a așezat icoana și a făcut ușa bisericuței mai mică decât dimensiunile icoanei (care măsoară în realitate 1,52/1,25 m și grosimea de 8 cm.), pentru ca icoana să nu poată fi scoasă din biserică.

Bisericuța din secolul al XVI-lea nu s-a păstrat pe locul ei inițial. Ea a fost mutată mai sus – “ca la o azvârlitură de piatră”, cum spune mitropolitul Neofit Cretanul, fiindcă Matei Voievod, a dorit să ctitorească o biserică din piatră zidită la rădăcina stejarului tăiat.

De Mănăstirea Dintr-un Lemn și-a legat numele, la începutul secolului al XVIII-lea, și domnitorul Ștefan Cantacuzino, care lărgește biserica de zid, îi adaugă pridvorul și o rezugrăvește și tot lui i se datorează și Palatul brâncovenesc (stă-reția).

Sâmburele real care răzbate din toate legendele țesute în jurul Mănăstirii Dintr-un Lemn îl constituie icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, despre care nu există un punct de vedere cert al specialiștilor cu privire la datare și proveniență. Cel mai controversat sau totodată și cel mai interesant punct de vedere este cel al profesorul Andrei Gabor de la Universitatea din Strasbourg, care spune despre chipul Maicii Domnului că este pictat după modelul lăsat de Sfântul apostol și evanghelist Luca, cel care a pictat-o prima dată pe Fecioara Maria, și că ar fi fost pictată în secolul IV, la Mănăstirea Theothokos din Grecia. Cei mai prudenți dintre specialiștii în iconografie plasează pictarea icoanei la începutul secolului al XV-lea.

Astfel, Ioana Ene, care i-a întocmit fișa pentru clasarea în tezaurul României, spune: "Expresia figurii Maicii Domnului aparține tipului "Îndurării", cristalizat în Bizanț, în sec. XII. Energia emoțională pe care o degajă, modelul dulce, plastic, nasul curbat elegant, valoarea volumelor prin tonuri calde cu lumini rare și umbre ușoare, constituie trăsături ale școlii macedonene. Lateral au fost reprezentați profeții mesianici, iar în colțuri apar Arhanghelii Rafaiil și Uriil. După restaurare se poate observa și reversul pictat în culori calde, poate dintr-o etapă ușor tardivă".

"Icoana este executată dintr-un singur panou de lemn și este pictată pe ambele fețe, în etapa a doua fiind pictată pe verso scena "Judecății de Apoi" - ceea ce sugerează ideea utilizării ei ca icoană de procesiune", menționează Rizea.

Aceasta spune că cea mai cutremurătoare mărturie de care este legată această icoană o aflăm de la Valeriu Anania, în "”Cerurile Oltului”. El descrie o scenă care o are ca protagonistă pe ambițioasa doamnă Păuna Greceanca, soția lui Ștefan Cantacuzino, uzurpatorul lui Constantin Brâncoveanu. Aflată în dimineața zilei de 15 august 1714 la Sfânta Liturghie, în biserica Mănăstirii Dintr-un Lemn, "când privea la icoana Maicii Domnului, în țesătura de la poale a văzut cum turcii din Stanbul taie capetele Brâncovenilor...", viziune care-i declanșează o criză de nebunie, geme, țipă, urlă, își rupe straiele de pe ea, apoi leșină. Este readusă în simțiri de maica Olimpiada și slujnica pe care o adusese cu ea la mănăstire, cărora le mărturisește vedenia. Ștefan, voievodul care-l vânduse pe Brâncovenu turcilor, se grăbește să înlăture pe cele două martore. Le înscenează un proces de vrăjitorie, singurul din istoria noastră națională", spune Valeriu Anania. Astfel, pe slujnică o spânzură, iar pe călugăriță o zidește de vie într-o mănăstire, cronica spunând că acest lucru s-a petrecut la Bascov.

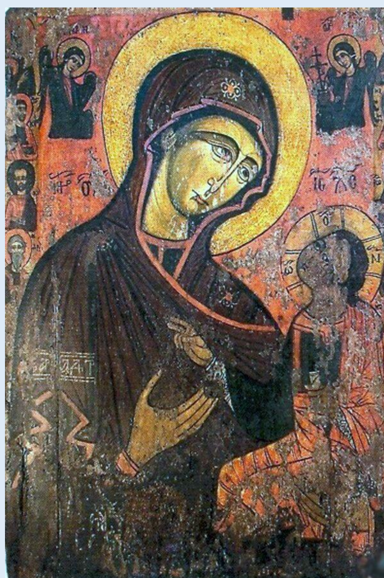
"Dar, lucru puțin știut, este că în timpul lucrărilor de restaurare la Palatul Brâncovenesc - stăreția Mănăstirii Dintr-un Lemn, a fost găsită o încăpere de mici dimensiuni, fără nici un acces de dinafară, iar înăuntru scheletul unei femei", adaugă Ligia Rizea.

Mai rămâne de spus ca lângă biserică, la Mănăstirea Dintr-un Lemn, sunt îngropați doamna Maria, soția voievodului Șerban Cantacuzino, iar în 1734, Gheorghie Cantacuzino Basarab, fiul acestora - ca argument al faptului că Mănăstirea Dintr-un Lemn a fost o triplă ctitorie voievodală - Matei Basarab, Șerban Cantacuzino, Ștefan Cantacuzino.

Cert este că nici până în prezent nimeni nu a reușit să deslușească adevărul despre icoana de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, nimeni nu a revendicat a fi creatorul ei, rămânând varianta că icoana a fost poate oferită credincioșilor ... chiar de Dumnezeu.

AGERPRES/(AS-autor: Liviu Popescu, editor: Adrian Drăguț)

Izvoarele legendelor

Autor: Daniela Cârlea Şontică
01 aug 2006

Nu se ştie sigur dacă biserica s-a născut din visul unui cioban sau după minunea trăită de un călugăr. Mănăstirea Dintr-un Lemn, din Frânceşti-Vâlcea, închinată Maicii Domnului, a fost făcută din lemnul unui singur stejar.

Vine lumea la Dintr-un lemn. Era duminică dimineaţa când am ajuns noi, şi biserica mare era plină. Curtea, la fel. Slujba poţi s-o asculţi de afară, vocile serafice ale măicuţelor se aud până mai departe, ajutate de tehnică. Icoana Maicii Domnului cea făcătoare de minuni îţi urmăreşte tăcută mişcările în orice colţ al bisericii te-ai afla, aşa că poţi să fii sigur că te are în vedere şi pe tine. Se ştie despre această icoană vestită că a fost găsită într-un mare stejar în urmă cu sute de ani. Tot icoana a fost semnul că aici trebuie ridicat loc de închinăciune şi de cinstire a Maicii Domnului.

Legende

Prima menţiune despre Mănăstirea Dintr-un Lemn se găseşte la Paul de Alep, însoţitorul patriarhului Macarie al Constantinopolului în călătoriile sale prin Ţările Române, între 1653 şi 1658.

Paul de Alep scrie că un călugăr a găsit o icoană într-o scorbură de stejar secular. Iar un glas i-ar fi spus: "Dorinţa mea este ca tu să zideşti pentru mine o mănăstire din acest copac". Pustnicul a ridicat astfel o biserică din acel stejar.

Pe de altă parte, mitropolitul Neofit scria la 1745: "Un cioban cu numele Radu, în vremea lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului, despre care aminteşte Paul de Alep, şi, tăind stejarul în care a găsit icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină Dintr-un Lemn".

Iar tradiţia bisericească dezvăluie faptul că istoria acestei mănăstiri nu are nici o legătură cu faimoasa nuvelă a lui Alexandru Odobescu "Doamna Chiajna". Autorul a pus legenda Mănăstirii Dintr-un Lemn în legătură cu luptele pentru domnie dintre boierii olteni şi urmaşii lui Mircea Ciobanul.

Chiar dacă circulă mai multe variante în legătură cu ridicarea Mănăstirii Dintr-un Lemn, un lucru este însă cert: existenţa stejarilor seculari în aceste locuri, precum şi a icoanei Maicii Domnului.

Lemnul

Bisericuţa construită cu meşteşug din lemnul unui singur stejar este bijuteria întregului ansamblu mănăstiresc cu numele Dintr-un Lemn, atracţia pelerinilor şi turiştilor. Se spune că inclusiv cuiele bisericuţei sunt din lemn.

Ca să ajungi la ea, treci pe sub arcadă maiestuoasă de la intrare. După ce în treacăt admiri ancora de vapor şi elicea de avion şi afli că soldaţii din Aviaţie şi Marină îşi au aici locaş de rugăciune. S-au ataşat de acest loc sfânt după ce au devenit şi ei ctitori prin ajutorul material substanţial oferit la restaurarea bisericii. Maica Domnului este ocrotitoarea lor.

Păreri

Păstrată cu multă veneraţie în biserică de zid a mănăstirii, icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului este cel mai de preţ obiect istoric şi de artă de aici. Înaltă de 1,50 m, lată de 1,10 m, aceasta icoană a suscitat interesul multor istorici şi oameni de artă.

În 1929, Andrei Grabar de la Universitatea de la Strasbourg, cercetând icoana, a ajuns la concluzia că este pictată în secolul al IV-lea la Mănăstirea Theotokos din Grecia, după un model al Sfântului apostol Luca.

Profesorul I.D. Ştefănescu afirmă că icoana a fost zugrăvită în secolul al XVII-lea.

Alţi specialişti, printre care A. M. Muzicescu, spun că icoana a fost lucrată înainte de 1453, la Constantinopol sau la Muntele Athos.

Se crede, de asemenea, că icoana ar fi putut fi adusă de vreun călugăr grec în Ţările Române sau de alt credincios de-al locului care ar fi vizitat locurile acelea.

Biserica de piatră a fost construită de Matei Basarab la 1640, deşi alte documente îl prezintă pe Preda Brâncoveanu drept ctitor. Este posibil ca amândoi să fie ctitori, fiind şi rude.

De remarcat este şi muzeul mănăstirii, în care se găsesc preţioase cărţi şi obiecte de cult lucrate cu mare artă.

Un ban, o dorinţă

Atracţie. Bisericuţa din stejarul secular

După retezare, dintr-unul din stejarii seculari a rămas trunchiul cam de un metru înălţime. Căutătorii de dorinţe superstiţios îndeplinite îşi îndeasă norocul în carnea stejarului, cu ajutorul unor pietre. Banii vechi, de 500 şi de 1.000 de lei, abia mai fac loc în lemn altora noi.

"Rugătorii" înscriu fără voie un desen ciudat în blatul secular, grafică ce nu s-a terminat încă. Vor mai veni şi alţii să pună un ban contra o dorinţă.

Stejarul bătrân nu mai are lacrimi să plângă, iar măicuţele sunt împreună suferitoare cu el. De ce pun oamenii bani în trunchiul de stejar secular din curtea mănăstirii? "Aşa îi îndeamnă spiritul de turmă. Altceva ce poţi să spui? Nici măcar nu este o tradiţie, doar de câţiva ani se întâmplă acest lucru", spune o măicuţă de la Mănăstirea Dintr-un Lemn.

Mai trist este că au început să înfigă bani chiar şi în lemnul bisericii vechi. Superstiţia are, se pare, pentru unii valoare mai mare decât un monument istoric de peste trei sute de ani.

Mănăstirea Dintr-un Lemn - Prezentarea mănăstirii

Situată la aproximativ 25 km sud de municipiul Râmnicu-Vâlcea şi la 12 km nord de Băbeni, pe valea Otăsăului, în comuna Frânceşti, separată prin dealurile vecine de mănăstirile Surpatele şi Govora, pitoreasca Mănăstire Dintr-un Lemn este o oază de pace şi de bucurie spirituală pentru toţi aceia care zăbovesc mai mult la adăpostul zidurilor ei.

Potrivit unei vechi tradiţii locale, ar fi luat fiinţă în primele decenii ale secolului al XVI-lea, prin edificarea în acest loc a materialului unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea icoanei Maicii Domnului, icoană ce se păstrează şi azi în biserica de piatră a mănăstirii. În baza acestei tradiţii aşezarea monahală de aici poartă numele Dintr-un Lemn.

Icoana Maicii Domnului de care este legată existenţa acestui sfânt aşezământ monahal, este păstrată cu multă veneraţie în biserica mare. Documentele vremii şi pisania bisericii de zid, aflată deasupra intrării principale - care datează din anul 1715, scrisă la porunca lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716) - atestă pe Matei Basarab drept ctitorul acestei mănăstiri.

Din punct de vedere arhitectonic biserica de zid este în plan triconc, cu altar octogonal, iar pronaosul se termină cu un pridvor pe stâlpi. Pe lângă icoana Sfintei Fecioare, de care este legat trecutul mănăstirii, se păstrează cele două policandre de la Şerban Cantacuzino şi doamna Marica Brâncoveanu, cele trei icoane mari împărăteşti, precum şi alte 36 de icoane mai mici zugrăvite în anii 1833-1840 de Gheorghe Gherontie de la Hurezi.

În 1715 Ştefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotniţa mânăstirii, situată la intrarea în incinta principală şi Casa Domnească. Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în 1814, este o veritabilă operă de artă ca şi multe din icoanele de lemn ce împodobesc bisericuţa în interior.

Legenda „Icoanei făcătoare de minuni” de la Mănăstirea Dintr-un Lemn fascinează şi astăzi, atrăgând mii de credincioşi. Originea ei stârneşte şi astăzi curiozitatea şi interesul specialiştilor.

Consemnări mai vechi, fac menţiunea că Ancuţa, fiica doamnei Chiajna, a adus icoana făcătoare de minuni de la Mănăstirea Motru.

Cercetările efectuate în secolul XXI de către specialiştii în artă veche bisericească, asupra icoanei, au concluzionat că valorosul exemplar istoric şi de artă ar aparţine şcolii greceşti de pictură din secolul al IV-lea după Hristos şi că icoana ar fi pictată în mănăstirea Theotokos-Grecia. Alte păreri o plasează în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, şi, în sfîrşit, după o altă ipoteză contemporană nouă, icoana ar fi fost pictată înainte de anul 1453, după un vechi model bizantin. Deşi incertitudinile n-au fost înlăturate, există totuşi o certitudine: icoana purtată cu cinste şi evlavie în spaţiul şi timpul creştin ortodox românesc este un valoros exemplar de artă veche religioasă, poate o copie dintre cele mai vechi a imaginii Maicii Domnului zugrăvită de apostolul Luca.

Şi cum icoana nu întârzie să-şi dezvăluie tainele şi miracolele, la începutul mileniului III, cu ocazia lucrărilor de restaurare, după ce icoana a fost dezbrăcată de haina de argint cu care fusese îmbrăcată, în anul 1812, de marele vornic Radu Golescu, tatăl lui Dinicu şi bunicul fraţilor Goleşti, a lăsat să se vadă, pe revers, o altă pictură, necunoscută până acum cu înfăţişarea „Înfricoşatei Judecăţi”.

Alăturarea celor două simboluri iconografice reprezintă, cel puţin până acum, un caz unic în iconografia bizantină, iar faptul că acest exemplar valoros al artei

creştine se află pe pământ românesc, la Mănăstirea Dintr-un Lemn, nu face decât să sporească aura de sacralitate a aşezământului.

Revenind la anexele mănăstireşti, în cursul lucrărilor de restaurare s-au demolat fânarul şi anexele gospodăreşti din incinta a doua şi s-a ridicat casa pentru noaspeţi, cu parter şi etaj, s-a reparat trapeza şi bucătăria, s-a forat o fântână lângă cea existentă. Anexele gospodăreşti au fost mutate pe latura de nord a incintei a doua şi s-au intodus gaze naturale. La intrarea în ansamblul monahal s-a construit un frumos potal de lemn, în stil popular tradiţional. Palatul domnesc a fost reparat de către Ministerul Culturii şi Cultelor, în anii 2004-2007.

În cimitirul mănăstirii, din partea de vest a ansamblului monahal, se află biserica de lemn, ridicată pe la anii 1810-1814 de către Iancu, ginerele lui Grigore Soco-teanu, pe locul celei vechi din secolul al XVI-lea, atribuită Ancuţei, fiica doamnei Chiajna, fiind reparată în 1733, apoi, după cum am văzut, în 1814, după ce arsese „din întâmplare”.

Restaurări ale bisericii de lemn, obiectiv reprezentativ al artei religioase a lemnului din veacul al XIX-lea, s-au făcut şi în anii din urmă, în prezent bisericuţa , umbrită de câţiva stejari falnici - posibil contemporani cu cei din veacurile ctitoriei celei dintâi - păstrându-se în condiţii bune.

Icoanele vechi, pictate pe lemn, ce înlocuiesc pictura, şi catapeteasma din lemn sculptat, fac ca interesul credincioşilor pelerini la Mănăstirea Dintr-un lemn să se îndrepte, în mod deosebit, către aceasta.

Chinovie de maici, fără a fi jucat un rol cultural deosebit, dar faptul că a fost ctitorită şi rectitorită de nume de referinţă ale istoriei naţionale, şi marele avânt pe care l-a luat în secolul al XVIII-lea, a făcut ca aşezământul să adăpostească un valoros tezaur de artă feudală de factură religioasă, considerat a fi depăşit doar de cel al Hurezilor.

Sursa:
http://dintr-un-lemn.arhiepiscopiaramnicului.ro/prezentarea-manastirii/manastirea-dintr-un-lemn

Teodor Danalache - Mănăstirea Dintr-un Lemn

Mănăstirea Dintr-un Lemn este situată la aproximativ 25 de kilometri sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi la 12 kilometri nord de Băbeni, pe valea Otasaului, în comuna Frânceşti.

Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care l-a însoţit pe patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile acestuia prin Ţările Româneşti între anii 1653-1658. El susţine că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment el ar fi auzit o voce ce l-ar fi îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul acelui copac.

Potrivit unei vechi tradiţii locale, ar fi luat fiinţă în primele decenii ale secolului al XVI-lea, prin edificarea în acest loc a materialului unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea icoanei Maicii Domnului, icoana ce se păstrează şi azi în biserica de piatră a mănăstirii. În baza acestei tradiţii aşezarea monahala de aici poartă numele Dintr-un Lemn.

Mitropolitul Ungrovlahiei, Neofit Cretanul, cercetând mănăstirea la 29 iulie 1745 scria: un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Voda (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului despre care aminteşte Paul de Alep şi, tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul lui o bisericuţă, numită din această pricină Dintr-un Lemn.

Cam acelaşi lucru afirmă în anul 1842 şi poetul Grigore Alexandrescu. Existenţa stejarilor seculari, precum şi a icoanei, se constituie astăzi în probe de necontestat pentru adevărurile consacrate în legendă.

Construită chiar pe locul stejarului purtător de icoană, după toate probabilităţile pe la mijlocul secolului al XVI-lea, bisericuţa din lemn este lucrată din bârne groase, încheiate în coada de rândunică. Are o formă dreptunghiulară, cu absida altarului decroşată, cu o lungime totală de 13 metri, o lăţime de 5.50 metri şi o înălţime de aproximativ 4 metri. Este înconjurată la exterior de un brâu în torsadă, săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă.

Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în anul 1814, este o veritabilă operă de artă ca şi multe din icoanele de lemn ce împodobesc bisericuţa în interior. Icoana Maicii Domnului de care este legată existenţa acestui sfânt aşezământ monahal, este păstrată cu multă veneraţie în biserica mare.

Icoana are dimensiuni impresionante, fiind înaltă de 1.50 metri şi lată de 1.10 metri. În anul 1929, Andrei Grăbar de la Universitatea din Strasbourg a vizitat

mănăstirea şi, studiind icoana, a identificat-o ca fiind pictată în secolul IV la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un model care se spune că ar fi aparţinut apostolului Luca, cel care a pictat-o pentru prima dată pe Fecioara Maria.

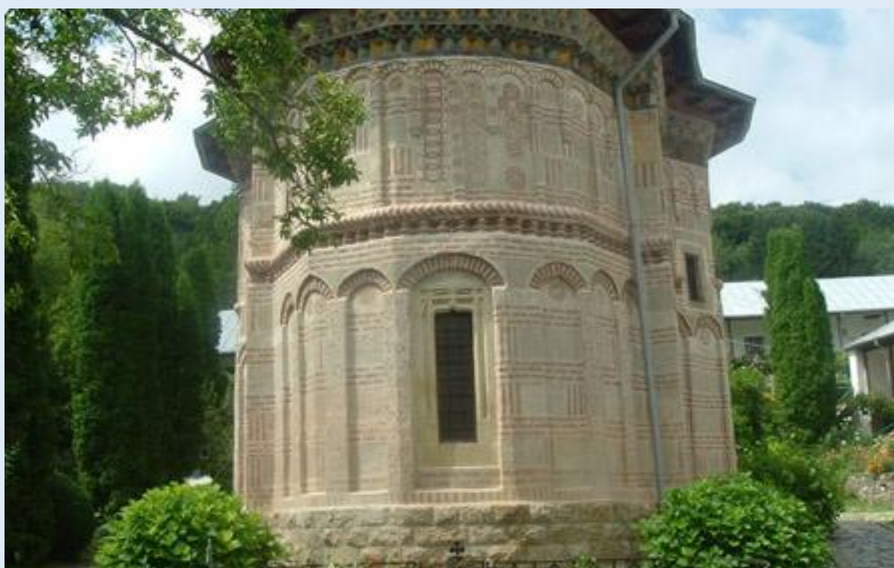
Conform tradiţiei, în lume se mai păstrează trei exemplare asemenea celei de la Dintr-un Lemn.

Profesorul I.D.Ştefănescu afirmă însă că icoana a fost zugrăvită abia în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Conform lui A.M.Muzicescu icoana ar fi lucrată înainte de 1453, la Bizanţ sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi. Cea din urmă ipoteză este şi cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns la noi rămâne necunoscut.

Începuturile Mănăstirii Dintr-un Lemn sunt legate, aşa cum am văzut, de unele tradiţii sau legende care conservă fără îndoială o parte din adevăr. Primul document în care apare numele aşezământului monahal de aici poartă dată de 20 aprilie 1635.

Într-o altă mărturie scrisă la data de 27 noiembrie 1640, Matei Basarab spune că a zidit mănăstirea - de isnoavă de-ntemei. El o înşiră printre mănăstirile pe care le-a întemeiat.

Pisania bisericii de zid, aflată deasupra intrării principale, care datează din anul 1715, scrisă la porunca lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716), confirmă cele aflate din documentul din 1640 şi anume: faptul că biserica de zid a fost construită de

Matei Basarab. De fapt şi pomelnicul mănăstirii, scris de Dionisie, eclesiarhul Mitropoliei de Bucureşti la anul 1804, după cel din anul 1715, la fila numărul şase îl atestă ca ctitor pe Matei Basarab.

Tot cu Matei Basarab începe şi pomelnicul din anul 1845 scris de Gheorghe Gherontie de la Hurezi, document în original, aflat în colecţia mănăstirii. Cu toate acestea, Paul de Alep, care vizitează mănăstirea, după cum am consemnat mai sus, în decursul anilor 1653-1658, deci la aproximativ 20 de ani după întemeierea bisericii de piatră, adaugă la cele consemnate de tradiţia locală şi de documentele scrise până atunci că mănăstirea este ctitoria unui mare spătar şi boier contemporan cu Matei Basarab.

La cele confirmate de Paul Alep şi în baza unor documente mai recente, Radu Creteanu afimă că - autorul celei de a doua etape constructive a mănăstirii Dintr-un Lemn, a complexului edificiilor din piatră din care face parte şi biserica din zid, nu poate fi altul decât însuşi Preda Brâncoveanu, fost mare spătar şi mare culcer, mare vornic, viitor ban.

Faptul că unele documente îl atestă pe Matei Basarab ca fiind ctitorul bisericii de piatră, iar altele pe Preda Brâncoveanu, nu trebuie să deruteze pe cercetător. Este posibil ca la această construcţie să participe atât domnitorul, cât şi ruda sa, marele boier Preda Brâncoveanu. Acest fapt e confirmat de tabloul ctitorilor din pronaosul bisericii din piatră.

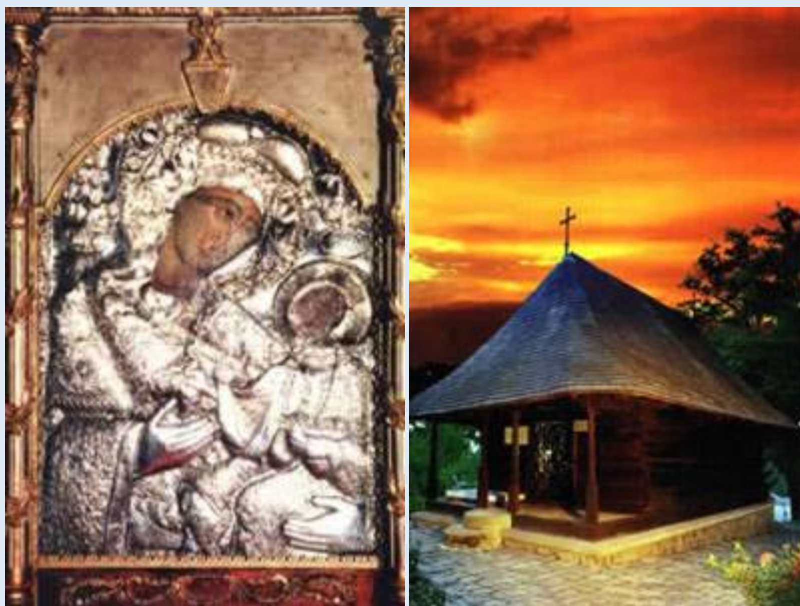
Biserica de azi prezintă în linii generale arhitectura lui Matei Basarab. Din punct de vedere arhitectonic biserica de zid este în plan triconc, cu altar octogonal, iar pronaosul se termină cu un pridvor pe stâlpi.

Pe lângă icoana Sfintei Fecioare, de care este legat trecutul mănăstirii, se păstrează cele două policandre de la Şerban Cantacuzino şi doamna Marica Brâncoveanu, cele trei icoane mari împărăteşti, precum şi alte 36 de icoane mai mici zugrăvite în anii 1833-1840 de Gheorghe Gherontie de la Hurezi.

În 1715 Ştefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotniţa mănăstirii, situată la intrarea în incinta principală şi Casa Domnească.

După restaurarea din 1938-1940, făcută de Ministerul Aerului şi Marinei, acest ansamblu monahal a devenit în mod simbolic altar de închinare pentru aviatori şi marinari.

Mănăstirea Dintr-un Lemn poartă hramul Naşterea Maicii Domnului.

Pr. Constantin Olariu - Mănăstirea Dintr-un Lemn - arc peste timp

04 decembrie 2017

Situată la aproximativ 25 km sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi la 12 km nord de Băbeni, pe valea Otăsăului, în comuna Frânceşti, separată prin dealurile vecine de mănăstirile Surpatele şi Govora, pitoreasca Mănăstire Dintr-un Lemn este o oază de pace şi de bucurie spirituală pentru toţi aceia care zăbovesc mai mult la adăpostul zidurilor ei.

Potrivit unei vechi tradiţii locale, ar fi luat fiinţă în primele decenii ale secolului al XVI-lea, prin edificarea în acest loc a materialului unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea icoanei Maicii Domnului, care se păstrează şi azi în biserica de

piatră a mănăstirii. În baza acestei tradiţii, aşezarea monahală de aici poartă numele Dintr-un Lemn.

Icoana Maicii Domnului de care este legată existenţa acestui sfânt aşezământ monahal este păstrată cu multă veneraţie în biserica mare. Documentele vremii şi pisania bisericii de zid, aflată deasupra intrării principale - care datează din anul 1715, scrisă la porunca lui Ştefan Cantacuzino (1714-1716) - atestă pe Matei Basarab drept ctitorul acestei mănăstiri. Din punct de vedere arhitectonic, biserica de zid este în plan triconc, cu Altar octogonal, iar pronaosul se termină cu un pridvor pe stâlpi.

Pe lângă icoana Sfintei Fecioare, de care este legat trecutul mănăstirii, se păstrează cele două policandre de la Şerban Cantacuzino şi doamna Marica Brâncoveanu, cele trei icoane mari împărăteşti, precum şi alte 36 de icoane mai mici zugrăvite în anii 1833-1840 de Gheorghe Gherontie de la Hurezi. În 1715, Ştefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotniţa mănăstirii, situată la intrarea în incinta principală şi Casa Domnească. Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în 1814, este o veritabilă operă de artă, ca şi multe dintre icoanele de lemn ce împodobesc bisericuţa în interior.

Legenda icoanei făcătoare de minuni

Legenda icoanei făcătoare de minuni de la Mănăstirea Din-tr-un Lemn fascinează şi astăzi, atrăgând mii de credincioşi. Originea ei stârneşte şi astăzi curiozitatea şi interesul specialiştilor.

Consemnări mai vechi fac menţiunea că Ancuţa, fiica doamnei Chiajna, a adus icoana făcătoare de minuni de la Mănăstirea Motru.

Cercetările efectuate în secolul XXI de către specialiştii în artă veche bisericească, asupra icoanei, au concluzionat că valorosul exemplar istoric şi de artă ar aparţine şcolii greceşti de pictură din secolul al IV-lea după Hristos şi că icoana ar fi pictată în Mănăstirea Theotokos - Grecia. Alte păreri o plasează în a doua jumătate a secolului al XVI-lea şi, în sfârşit, după o altă ipoteză contemporană nouă, icoana ar fi fost pictată înainte de anul 1453, după un vechi model bizantin.

Deşi incertitudinile n-au fost înlăturate, există totuşi o certitudine: icoana purtată cu cinste şi evlavie în spaţiul şi timpul creştin ortodox românesc este un valoros

exemplar de artă veche religioasă, poate o copie dintre cele mai vechi a imaginii Maicii Domnului zugrăvită de apostolul Luca.

Şi cum icoana nu întârzie să-şi dezvăluie tainele şi miracolele, la începutul mileniului III, cu ocazia lucrărilor de restaurare, după ce icoana a fost dezbrăcată de haina de argint cu care fusese îmbrăcată, în anul 1812, de marele vornic Radu Golescu, tatăl lui Dinicu şi bunicul fraţilor Goleşti, a lăsat să se vadă, pe revers, o altă pictură, necunoscută până acum, cu înfăţişarea „Înfricoşatei Judecăţi".

Alăturarea celor două simboluri iconografice reprezintă, cel puţin până acum, un caz unic în iconografia bizantină, iar faptul că acest exemplar valoros al artei creştine se află pe pământ românesc, la Mănăstirea Dintr-un Lemn, nu face decât să sporească aura de sacralitate a aşezământului.

Alte obiecte de patrimoniu

Revenind la anexele mănăstireşti, în cursul lucrărilor de restaurare s-au demolat fânarul şi anexele gospodăreşti din incinta a doua şi s-a ridicat casa pentru oaspeţi, cu parter şi etaj, s-au reparat trapeza şi bucătăria, s-a forat o fântână lângă cea

existentă. Anexele gospodăreşti au fost mutate pe latura de nord a incintei a doua şi s-au introdus gaze naturale. La intrarea în ansamblul monahal s-a construit un frumos portal de lemn, în stil popular tradiţional. Palatul domnesc a fost reparat de către Ministerul Culturii şi Cultelor, în anii 2004- 2007.

În cimitirul mănăstirii, din partea de vest a ansamblului monahal, se află biserica de lemn, ridicată pe la anii 1810- 1814 de către Iancu, ginerele lui Grigore Socoteanu, pe locul celei vechi din secolul al XVI-lea, atribuită Ancuţei, fiica doamnei Chiajna, fiind reparată în 1733, apoi, după cum am văzut, în 1814, după ce arsese „din întâmplare”.

Restaurări ale bisericii de lemn, obiectiv reprezentativ al artei religioase a lemnului din veacul al XIX-lea, s-au făcut şi în anii din urmă, în prezent bisericuţa, umbrită de câţiva stejari falnici - posibil contemporani cu cei din veacurile ctitoriei celei dintâi -, păstrându-se în condiţii bune.

Icoanele vechi, pictate pe lemn, ce înlocuiesc pictura, şi catapeteasma din lemn sculptat, fac ca interesul credincioşilor pelerini la Mănăstirea Dintr-un Lemn să se îndrepte, în mod deosebit, către aceasta. Chinovie de maici, fără a fi jucat un rol cultural deosebit, dar faptul că a fost ctitorită şi rectitorită de nume de referinţă ale istoriei naţionale, şi marele avânt pe care l-a luat în secolul al XVIII-lea, a făcut ca aşezământul să adăpostească un valoros tezaur de artă feudală de factură religioasă, considerat a fi depăşit doar de cel al Hurezilor.

Ştefan Popa - Mănăstirea Dintr-un Lemn, poartă spre Rai

06 noiembrie 2010

Potrivit unei vechi legende, Mănăstirea Dintr-un Lemn ar fi luat fiinţă în primele decenii ale secolului al XVI-lea prin ridicarea în acest loc a unei bisericuţe din materialul unui "singur lemn - un bătrân şi falnic stejar", "bisericuţă ridicată în cinsteaiIcoanei Maicii Domnului, icoană ce se păstrează şi acum în biserica de piatră a acestei mănăstiri". În baza acestei tradiţii, aşezarea monahală din Episcopia Râmnicului poartă denumirea de Mănăstirea Dintr-un Lemn.

Grupul nostru de credincioşi din Liga Aeriană Română, filiala Cluj, a pornit în pelerinaj la această frumoasă, grandioasă şi misterioasă mănăstire, la începutul lunii septembrie, zi în care razele soarelui au rămas captive printre norii văzduhului ai căror picuri de ploaie urmau să primenească natura în aşteptarea sărbătorii Naşterea Maicii Domnului.

După câteva ore de şerpuit cu microbuzul într-un trafic sufocat de realitatea luptei cotidiene, dar şi ale pregătirilor de sărbătoare, ajungem la destinaţie. Intrăm pe aleea asfaltată care duce la poarta mănăstirii şi care are de-o parte şi de alta sălcii pletoase. Şoferul opreşte maşina chiar lângă ancora maritimă şi aripa unui avion, semn că această mănăstire este închinată şi eroilor aviatori şi marinarilor. În cursul

anului, la această sfântă mănăstire vin mulţi aviatori, şi marinari pentru rugăciune, meditaţie şi binecuvântare.

Sub semnul aviatorilor şi marinarilor

De altfel, unul dintre ctitorii importanţi ai acestui lăcaş de închinare este generalul-locotenent Paul Teodorescu, fost ministru al aerului şi marinei în perioada 1938-1940. Drept recunoştinţă, el a fost înmormântat în incinta mănăstirii, în cimitirul de lângă bisericuţa din lemn.

O lume tainică

Chiar la intrare, ne întâmpină turla mănăstirii, în spatele căreia ni se descoperă biserica zveltă, albă şi mândră, în toată splendoarea ei. Aici se ţin slujbele bisericeşti, culminând cu dumnezeiasca Sfântă Liturghie, aici se înalţă imnuri şi cântări bizantine din glasurile tinerelor înveşmântate în negru. Măicuţele de aici poartă necontenit, dar nu cu uşurinţă, firul rugăciunilor de zi şi de noapte şi veghează candelele sfinte, aprinse cu câteva sute de ani în urmă. Înaintăm cu paşi sfioşi spre interiorul mănăstirii.

Pe de o parte, frumuseţea bisericii, ordinea, curăţenia, eleganţa, pe de altă parte, frumuseţea naturii înconjurătoare, liniştea tainică şi apăsătoare, dar bucurătoare pentru suflet, toate ne dau fiorul unei înalte trăiri spirituale. Odată pătruns în incinta mănăstirii, străinul n-ar bănui că în această cetate împodobită cu flori de toate culorile, cu o stare de spirit caracteristică rigorii şi ascultării, se găsesc fiinţe

care priveghează într-o necontenită împletire a muncii cu rugăciunea şi că albe sunt nopţile lor în timp ce toaca înconjoară biserica.

Primire duhovnicească

Am fost întâmpinaţi de prea cuvioasa maică stareţă, stavrofora Emanuela Oprea, alături de un sobor de maici. "Bine aţi venit cu pace!", spune maica, iar noi abia desluşim cuvintele, copleşiţi de emoţia revederii. Vizităm împreună cu maica stareţă şi cu sora Sofia, care este ghidul mănăstirii, bisericuţa de lemn, biserica de piatră, muzeul, Casa Domnească, precum şi minunata seră a mănăstirii, menită să aprovizioneze cu legume proaspete bucătăria, aproape în tot timpul anului.

Apoi, ne închinăm la icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, unică în România, după care urmează clipe de meditaţie şi rugăciune. P

urtăm o discuţie cu maica stareţă, care are bunăvoinţa să ne pună la curent cu evenimentele mai importante ce au avut loc în anul acesta, cu realizările şi greutăţile mănăstirii, de faptul că s-au obţinut aprobările şi fondurile necesare pentru începerea construcţiei unei noi biserici şi că a avut loc sfinţirea de Înalt prea sfinţitul Gherasim, arhiepiscopul Râmnicului, a locului unde urmează să se ridice biserica.

Muncă şi rugăciune, bucurii duhovniceşti

Mănăstirea a fost binecuvântată cu frumoase realizări. Organizarea colecţiei de obiecte vechi bisericeşti, iluminarea electrică a întregului ansamblu, introducerea apei curente, lucrări de restaurare şi consolidare a edificiilor, casa de oaspeţi, începerea construcţiei noii biserici sunt doar câteva dintre activităţile importante, din ultimii ani, desfăşurate la Mănăstirea Dintr-un Lemn.

Obştea mănăstirii împarte, astfel, întreaga viaţă monahală între rugăciune şi misiune, între linişte şi ascultare, între supraveghere, laudă, mustrare (dacă este cazul) şi călăuzirea credincioşilor pe calea mântuirii.

"Aşteptăm totdeauna cu nerăbdare, bucurie şi nădejde sărbătorirea hramului mănăstirii noastre, Naşterea Maicii Domnului. Suntem pregătite şi aşteptăm pelerini din toată ţara. Bucuria noastră cea mare a fost în postul Adormirii Maicii Domnului, când au îmbrăcat, cu nădejdea mântuirii, haina îngerescului chip două surori din cadrul obştii noastre", spune maica stareţă.

La plecare luăm cuvânt de folos de la maica stareţă şi binecuvântare de la prea cuviosul arhimandrit doctor Chesarie Gheorghescu şi de la părintele protosinghel Ghenadie Gogu, duhovnicii mănăstirii.

Vocaţie şi dăruire

Măicuţele Mănăstirii Dintr-un Lemn, păzind cu sfinţenie îndătinatele pravile, trăiesc ca într-o familie în care sălăşluieşte duhul comuniunii. Urmând Tradiţia ortodoxă, maicile de aici îmbină munca fizică la diferite ascultări cu trăirea duhovnicească, precum şi cu truda culturală.

Astfel, după o activitate asiduă de cercetări, căutări şi descoperiri a izvoarelor şi surselor istorice din arhiva mănăstirii şi a episcopiei, două surori rasofore licenţiate în teologie - Vasilica-Loredana Fuioagă şi Sofia Barac - sub coordonarea maicii stareţe au reuşit să alcătuiască o monumentală lucrare: "Monografia Mănăstirii Dintr-un Lemn". Prin această carte ni se descoperă lucrarea Duhului Sfânt de-a lungul evoluţiei acestui "mărgăritar al Cerurilor Oltului", sub semnul eshatologicului, în drumul către veşnicie.

Mănăstirea Dintr-un Lemn - Mănăstire de maici

Adresa: Frâncești, jud. Vâlcea, România
Telefon: 0250.762756
Anul înființării: 1635
Ctitor: Preda Brâncoveanu, Matei Basarab
Hram: Nașterea Maicii Domnului (8 septembrie)
Cum ajung: Mănăstirea Dintr-un Lemn este situată la: 26 km de Horezu, 26 km de Râmnicu Vâlcea, 57 km de Curtea de Argeș, 93 km de Târgu-Jiu, 77 km de Pitești, 126 km de Sibiu, 189 km de București.
Acces rutier: - pe A1 București - Pitești, DN7 Pitești - Râmnicu Vâlcea, DN64 Râmnicu Vâlcea - Băbeni, DJ 646 Băbeni - Frâncești, DJ646B Frâncești - Mănăstirea Dintr-un Lemn;
- pe DN67 Târgu Jiu - Horezu - Pietrari - DJ646B - Moșteni - Mănăstirea Dintr-un Lemn;
- pe DN7 Sibiu - Râmnicu Vâlcea, DN64 Râmnicu Vâlcea - Băbeni, DJ646 Băbeni - Frâncești, DJ646B Frâncești - Mănăstirea Dintr-un Lemn.

Acces feroviar: Pe linia ferată Piatra Olt-Râmnicu Vâlcea și se coboară în gara Băbeni. Din Băbeni, cu autobuzul de Horezu sau cu ocazii, se merge până în satul Frâncești, de unde până la mănăstire mai sunt 3 km de șosea asfaltată.

Cazare: Se găsește cazare atât în cadrul mănăstirii cât și în împrejurimi.

Reprezentativ: Legenda spune că un călugăr a găsit într-o scorbură a unui stejar secular icoana Maicii Domnului. Mai spune că acesta a auzit o voce care l-a îndemnat să construiască în acel loc o biserică din acel stejar secular. Biserica a fost ridicată în cinstea icoanei găsite a Maicii Domnului, icoană ce se păstrează şi azi în biserica de piatră a mânăstirii, o icoană de dimensiuni impresionante, 1,5 m înălțime cu 1 m lățime. În baza acestei tradiţii, aşezarea monahală de aici poartă numele Dintr-un Lemn.

În apropiere: Mănăstirea Dintr-un Lemn se află la o distanță de: 4 km de Mănăstirea SURPATELE, 18 km de Mănăstirea GOVORA, 24 km de Salina OCNELE MARI, 27 km de Mănăstirea HOREZU, 27 km de Mănăstirea BISTRIŢA - Vâlcea, 32 km de Mănăstirea ARNOTA, 49 km de Schitul OSTROV, 50 km de Mănăstirea POLOVRAGI, 51 km de Peștera POLOVRAGI, 53 km de Mănăstirea COZIA, 56 km de Mănăstirea TURNU, 61 km de Mănăstirea CURTEA DE ARGEȘ, 94 km de Ansamblul C. BRÂNCUȘI-Tg. Jiu.

Descriere:
Începuturile Mănăstirii Dintr-un Lemn sunt legate de unele tradiții sau legende care conservă fără îndoială o parte din adevăr. Primul document în care apare numele așezământului monahal poartă data de 20 aprilie 1635.

Clopotnița din zid este construită în estul bisericii în stil brâncovenesc, încadrată pe dreapta și pe stânga de clădiri în care locuiesc măicuțele. Pe sub gangul ei, credincioșii intră în incinta superioară a mănăstirii. Este acoperită cu șindrilă.

În incinta superioară, la nord de biserica mare, se află palatul stăreției care datează din 1715, construit în stil brâncovenesc.

Într-o mărturie scrisă la data de 27 noiembrie 1640, Matei Basarab spune că a zidit mănăstirea și o înșiră printre mănăstirile pe care le-a întemeiat.

Pisania bisericii de zid, aflată deasupra intrării principale, datează din anul 1715 și a fost scrisă la porunca lui Ștefan Cantacuzino (1714-1716), confirmă cele aflate din documentul din 1640 și anume: faptul că biserica de zid a fost construită de Matei Basarab.

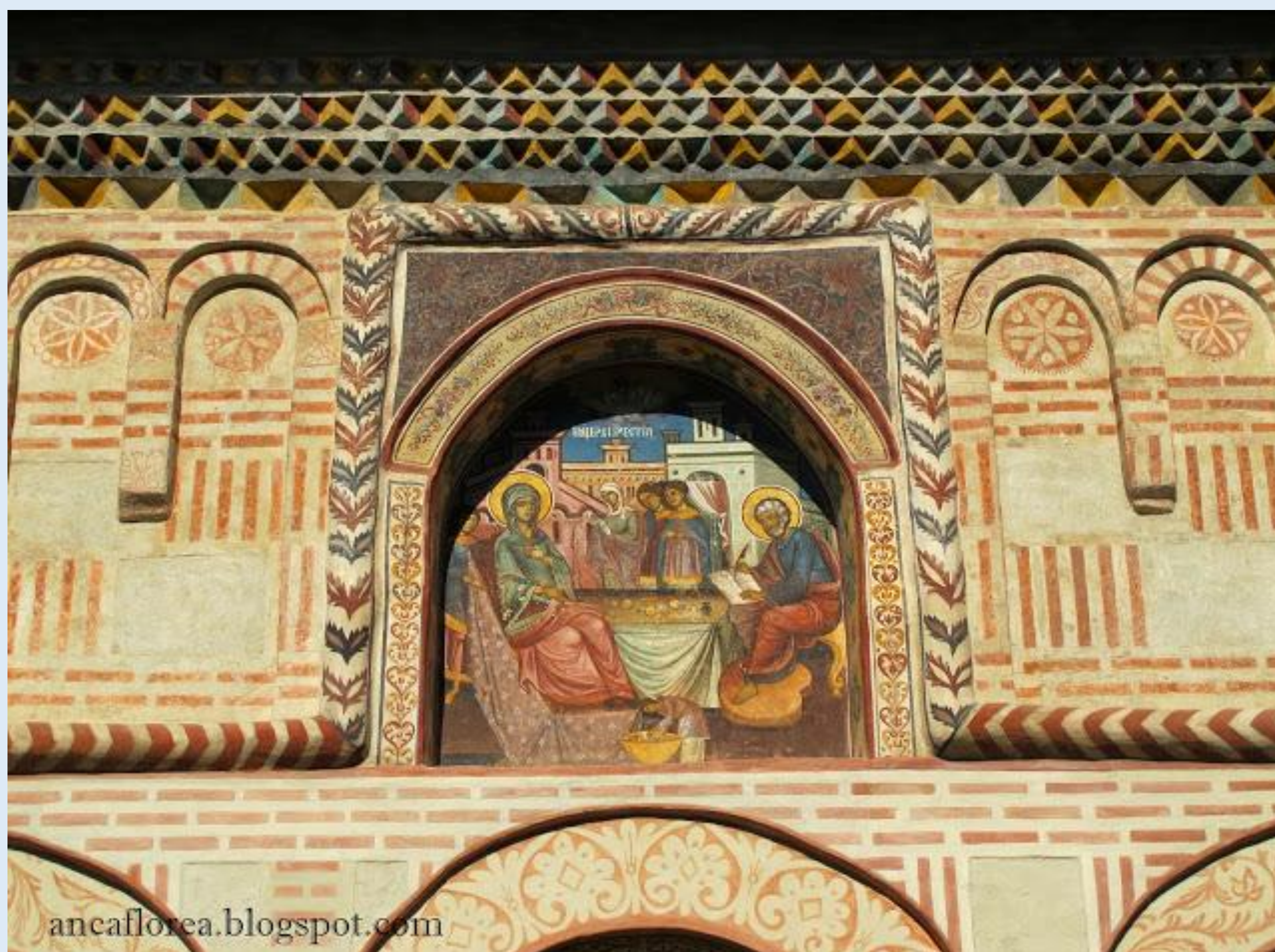

Faptul că unele documente îl atestă pe Matei Basarab ca fiind ctitorul bisericii de piatră iar altele pe Preda Brâncoveanu nu trebuie să îl deruteze pe cercetător. Este posibil ca la această construcție să participe atât domnitorul cât și ruda sa, boierul Preda Brâncoveanu. Acest fapt e confirmat de tabloul ctitorilor din pronaosul bisericii.

ancaflorea.blogspot.com

Pictura bisericii mari este executată în stil românesc de tradiție bizantină.

Prima pictură îi are ca autori pe meșterii zugravi Constantinos și Ioan în anul 1684. A fost restaurată prima oară în anul 1715, în vremea lui Ștefan Cantacuzino care, prin mai multe lucrări successive, a înfrumusețat biserica. Din pictura anului 1684 se păstrează numai chipul Maicii Domnului, care este deasupra pisaniei, la intrarea în pronaos.

În altar și naos este păstrată și în prezent pictura din 1715, care se află în bună stare de conservare, dar în pronaos și în pridvor pictura a fost restaurată în 1841, pierzând din valoarea ei artistică originală.

Chipul Maicii Domnului, care este deasupra pisaniei, la intrarea în pronaos

Sfânta icoană a Maicii Domnului are dimensiuni impresionante, fiind înaltă de 1,50 m și lată de 1,10 m. În anul 1929, Andrei Grabar de la Universitatea din Strasbourg a vizitat mănăstirea și, studiind icoana, a identificat-o ca fiind pictată în sec. al IV-lea la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un model care se spune că ar fi aparținut apostolului Luca, cel care a pictat-o pentru prima dată pe Fecioara Maria. Conform tradiției, în lume se mai păstrează trei exemplare asemenea celei de la Dintr-un Lemn.

Profesorul I.D.Ștefănescu afirmă însă că icoana a fost zugrăvită abia în a doua jumătate a sec. al XVI-lea.

Conform lui A.M.Muzicescu, icoana ar fi lucrată înainte de 1453, la Bizanț sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi. Cea din urmă ipoteză este și cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns la noi rămâne necunoscut.

Această icoană care este făcătoare de minuni, păstrată cu multă venerație, reprezintă cel mai valoros obiect istoric și de artă al mănăstirii.

În fața bisericii de piatră niște scări te îndeamnă să le urci spre a face cunoștință cu minunea duhovnicească a sfintei bisericuțe Dintr-un Lemn.

Construită chiar pe locul stejarului purtător de icoană, după toate probabilitățile, pe la mijlocul secolului al XVI-lea, bisericuța din lemn este lucrată din bârne groase, încheiate în coadă de rândunică. Are o formă dreptunghiulară, cu absida altarului decroșată, cu o lungime totală de 13 metri, o lațime de 5.50 metri și o înălțime de aproximativ 4 metri. Este înconjurată la exterior de un brâu în torsadă, săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă.

Iconostasul, sculptat în lemn de tei, în anul 1814, este o veritabilă operă de artă ca și multe din icoanele de lemn ce împodobesc bisericuța în interior. Icoana Maicii

Domnului de care este legată existența acestui sfânt așezământ monahal, este păstrată cu multă venerație în biserica mare.

În prezent, la Mănăstirea Dintr-un Lemn, în partea de nord a vechiului zid împrejmuitor, pentru acoperirea nevoilor de închinare a unui tot mai sporit număr de credincioşi care vin la mănăstire, şi pentru protejarea vechiului lăcaş, s-a pus piatra de temelie a unei noi biserici mai mare din cărămidă.

Mănăstirea deține o colecție valoroasă de vechi obiecte bisericești, cărți de ritual, printre care o Evanghelie din timpul lui Constantin Brâncoveanu și o Cazanie din anul 1857, o colecție de icoane, printre care se remarcă, în mod deosebit, icoana veche, făcătoare de minuni a Maicii Domnului.

Sursa:
https://destinatiidevacanta.blogspot.com/2012/12/manastirea-dintr-un-lemn.html

Mănăstirea Dintr-un Lemn adăpostește una dintre icoanele făcătoare de minuni din România

Doar întâmplarea a făcut să ajungem la această mânăstire și ne-am bucurat nespus de mult, deoarece este unică în felul ei și adăpostește icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni.

Mănăstirea Dintr-un Lemn se află în județul Vâlcea, în comuna Frâncești, satul Dezrobiți, la cca 25 de kilometri de Râmnicu Vâlcea. Ansamblul monahal este format din Biserica din piatră, Biserica veche Dintr-un lemn, chiliile de maici și Biserica nouă care poartă hramul Nașterii Maicii Domnului.

Înainte de a intra în perimetrul mănăstirii, chiar în curtea exterioară a acesteia, am rămas intrigată de niște monumente cărora nu le găseam explicația: o ancoră din fier negru, un monument din marmură cu o elice albastră și o cruce.

Nedumerirea mea ivită de prezența acestor simboluri a fost spulberată atunci când am aflat că în perioada 1938-1940, acest lăcaș monahal, ctitorie a Basarabilor și Cantacuzinilor, a fost restaurat de Ministerul Aerului și Marinei de atunci, devenind simbolic “altar de închinare pentru aviatori și marinari”, astfel că aceste monumente sunt ridicate în cinstea celor căzuți la datorie.

www.povestidecalatorie.ro

În prima curte interioară se află și o fântână care adăpostește sub micuțul acoperiș o icoană cu Maica Domnului și Pruncul.

Clopotnița a fost restaurată în anul 1715 de către Ștefan Cantacuzino și se aseamănă cu cea de la Mănăstirea Hurezi. Trecând pe sub ea ajungem la stejarul secular și bisericuța dintr-un lemn.

www.povestidecalatorie.ro

În a doua curte interioară se înalță Biserica din piatră, monument istoric din secolele XVII-XVIII, bogat și interesant ornamentată cu motive geometrice și rozete, pe care nu le-am întâlnit la alte biserici, arhitectura acesteia purtând amprenta lui Matei Basarab.

În etajul superior al bisericii, imediat sub streașina acoperișului, se poate zări un brâu format din dinți zimțați ieșiți în relief, cunoscuți sub denumirea de “dinți de fierăstrău”, de culoare verde, galbenă și albastră, intercalați de alte brâuri de aceleași culori, care fac o notă distinctivă de restul decorațiunilor, adevărate arabescuri, care m-au pus pe gânduri încercând să găsesc semnificația unei alte lumi. Motivele florale se îmbină armonios cu celelalte elemente prezente.

Picturile din pridvor care datează din anul 1715, restaurate în anul 1841 surprind câteva scene biblice. Biserica este înfrumusețată de icoane executate de iconarul Mănăstirii Hurezi. Catapeteasma bisericii este una monumentală, icoanele fiind despărțite de adevărate coloane care o susțin.

Ceea ce m-a mai surprins la această biserică au fost icoanele împărătești de mărimi impresionante (1.50 m/1.10 m), de cea a Maicii Domnului fiind legată istoria Mănăstirii Dintr-un lemn. Aceasta este îmbrăcată în argint și securizată într-o casetă transparentă, aidoma cu a altor opere de mare valoare din lume.

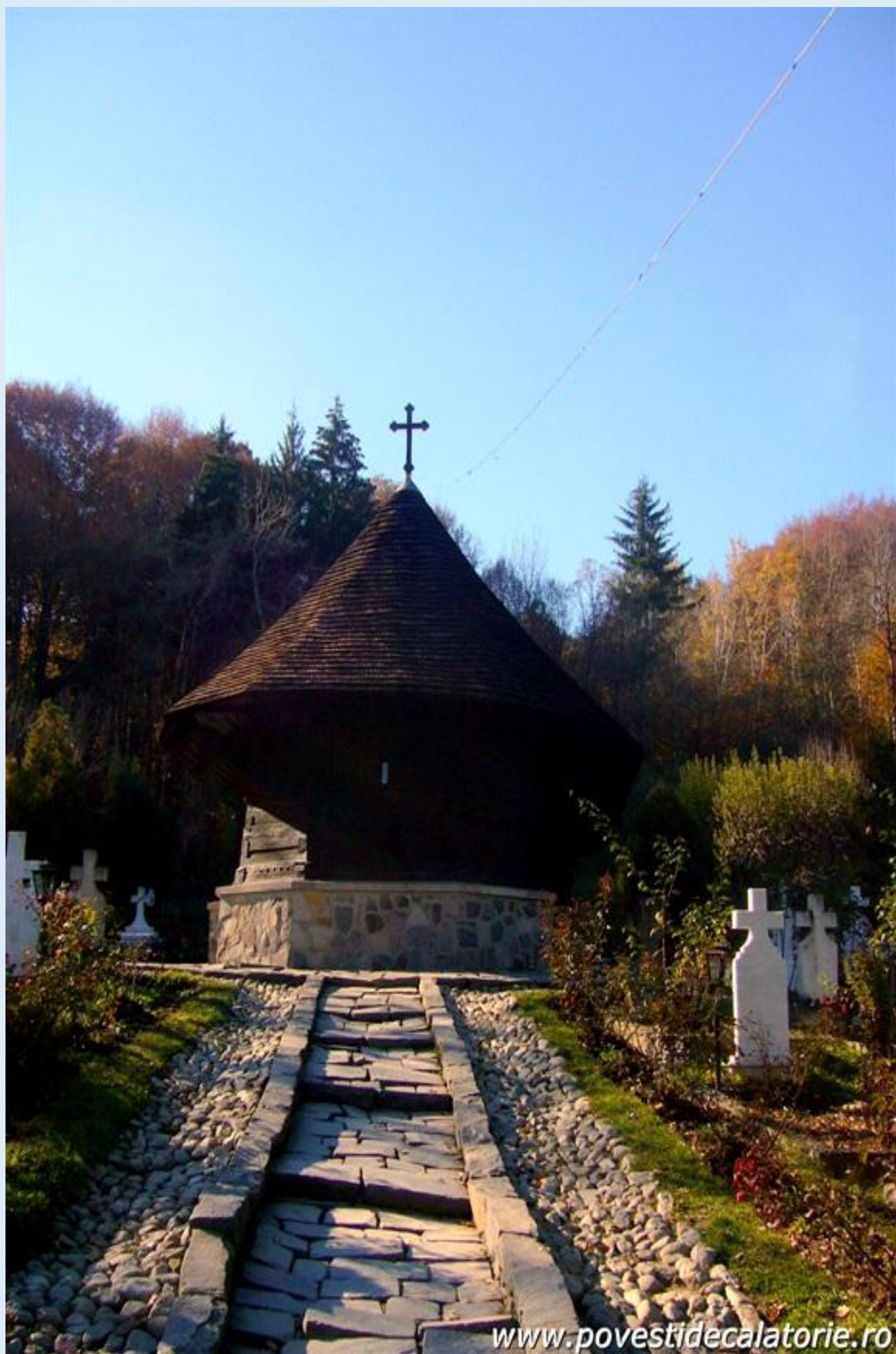
Se spune despre chipul Maicii Domnului că ar fi pictat după modelul lăsat de Sfântul apostol Luca și că icoana ar fi fost pictată în secolul IV, la Mănăstirea Theothokos din Grecia. Totodată, se pare că doar trei icoane asemănătoare mai sunt în lume. Totuși, despre această icoană circulă mai multe legende și nu se știe exact cum a ajuns la noi în țară.

Cadrul natural care înconjoară această biserică este deosebit, prin vegetația bogată formată inclusiv din pomi pitici fructiferi.

Ca să ajungem, însă, și la Biserica Dintr-un Lemn**,** cea care da numele acestui ansamblu monahal, am trecut pe sub o altă cupolă spre stejarul secular și am urcat niște trepte din piatră cubică, întâlnind în cale, pe partea stângă, un ansamblu care mi-a adus aminte de Masa Tăcerii a lui Constantin Brâncuși. La capătul scărilor se află curtea micii biserici din lemn, care adăpostește și un cimitir, fundația bisericii fiind din piatră.

La Mănăstirea Dintr-un Lemn, sunt îngropați doamna Maria, soția voievodului Șerban Cantacuzino și Gheorghie Cantacuzino Basarab, fiul acestora.

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

Legenda spune că numele bisericii provine de la faptul că a fost executată din lemnul provenit de la un singur stejar, la începutul secolului al XVI-lea, care a dezvăluit unui călugăr sau cioban ce trecea pe acolo, o icoană a Maicii Domnului chiar în scorbura acestuia, icoană ce se află în Biserica din Piatră (Zid).

Bârnele groase din lemn care formează biserica sunt încheiate în coadă de rândunică, iar catapeteasma, cu o vechime de cca 200 de ani, este sculptată în lemn de tei, şi este formată din casete ce încastrează icoane care reprezintă scene biblice, în planul superior fiind decorată cu două animale fantasmagorice care flanchează o cruce, însă nu mi-am dat seama ce a vrut să reprezinte această simbioză de elemente simbolice.

Impresionantă nu este numai catapeteasma, dar și icoanele cu sfinții care parcă te privesc în ochi, încercând să afle ceea ce te-a adus în aceste locuri sfinte.

Mănăstirea Dintr-un Lemn surprinde prin bogăția arhitecturală și simbolistică, dar și prin cadrul natural de o frumusețe aparte în care se află.

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

Sf. Ioan
orașu Român
Vii
Morți
Maria
Stefan
Mihail
Elena
Grigorie
www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

www.povestidecalatorie.ro

De reținut:

- Cum ajungi: dinspre București spre Râmnicu Vâlcea, pe drumul ce duce spre comuna Păusesti se ajunge la un pod care trece peste răul Otasau, iar pe partea dreaptă se ajunge la Mănăstire
- Fotografiatul este interzis în interior

Sursa:
http://povestidecalatorie.ro/manastirea-dintr-un-lemn-adaposteste-una-dintre-icoanele-facatoare-de-minuni-din-romania/

Orthodoxwiki - Mănăstirea Dintr-un Lemn

Mănăstirea Dintr-un Lemn este o mănăstire de maici din Arhiepiscopia Râmnicului. Întemeiată în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, mănăstirea este monument istoric cu cod LMI VL-II-a-A-09742, sub denumirea Mănăstirea "Dintr-un Lemn".

Așezare

Situată la aproximativ 26 km sud de Râmnicu Vâlcea și la 9 km, mai sus (la nord) de com. Băbeni-Bistrița, pe valea Otăsăului, în comuna Frâncești, separată prin dealurile vecine de mănăstirile Surpatele și Govora, pitoreasca Mănăstire „Dintr-un Lemn” încântă ochiul trecătorului și revarsă o deosebită bucurie și pace în sufletele care, căutând să cunoască frumusețile naturii și tezaurul spiritualității creștine românești, zăbovesc mai mult la adăpostul zidurilor ei.

Vegetația abundentă de pe cele patru terase diferite pe care este așezată mănăstirea, aleile de flori, ordinea și curățenia - menținute de maici și surori - sunt caracteristice pentru ansamblul monahal de la Dintr-un Lemn. Sălciile pletoase, care străjuiesc intrarea principală, turlele clopotniței și ale bisericii mari, care printre brazi și sălcii se avântă către cer, magnoliile și merișorul din curțile interioare, lămâii și daturile, care parfumează văzduhul, cei cinci stejari seculari - monumente ale naturii - toate acestea creează o atmosferă de reculegere și te transpun în epoci diferite ale trecutului strămoșesc.

Mărturiile tradiției

Ca și în cazul altor așezări religioase de la noi, începuturile Mănăstirii Dintr-un Lemn sunt legate de unele tradiții sau legende, care, desigur, poartă în ele o bună parte de adevăr istoric.

Cea mai veche tradiție despre mănăstire a fost însemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care a însoțit pe patriarhul Macarie III al Antiohiei în călătoriile acestuia prin Țările Române, în anii 1653-1658.

După cum notează Paul de Alep, un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului întru-un stejar, care i-ar fi spus: „Dorința mea este ca tu să zidești aici pentru mine o mănăstire din acest pom", și călugărul a făcut o bisericuță numai din lemnul acelui stejar.
Tot el ne spune că în urmă cu 20 ani (deci prin 1634-1636) „un mare dregător", plăcându-i această biserică, a lăsat-o pe cea de lemn în vârful dealului sub stejari și a zidit mai jos o mănăstire de călugărițe, adică biserica de zid și complexul de locuințe din jurul ei, care, după cum vom vedea, au fost ctitorite de marele boier Preda Brâncoveanu și Matei Basarab, fără să putem afirma cu siguranță ce a făcut unul și ce a făcut celălalt.

În călătoria sa întreprinsă pentru vizitarea mănăstirilor din eparhia Ungrovlahiei și a celor de peste Olt, mitropolitul Neofit Cretanul, un mare apărător al drepturilor țăranilor, de la care ne-au rămas prețioase însemnări istorice, geografice și etnografice, ne spune că la 29 iulie 1745 a poposit și la Mănăstirea Dintr-un Lemn, venind de la Govora.

Vorbind despre bisericuța de lemn, el scrie că un cioban cu numele de Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577), a visat icoana Maicii Domnului, despre care amintește Paul de Alep, și a tăiat stejarul în care a găsit-o, făcând din el o bisericuță, numită din această pricină „Mănăstirea Dintr-un Lemn".

Mitropolitul Neofit face legătură între numele din legendă și numele de Radu însemnat pe o cruce de lemn de pe acoperișul bisericii și publică această însemnare, în românește, din care aflăm: „Cu vrerea Tatălui și cu ajutorul Fiului și cu însemnarea Sfântului Duh, amin. Ridicatu-s-au această sfântă cruce, unde este hramul Născătoarei de Dumnezeu, în zilele lui Ioan Alexandru Voevod".

Cam același lucru spune și poetul Grigore Alexandrescu, care a vizitat mănăstirea pe la anul 1842, în legătură cu legenda icoanei și începuturile comunității monahale de la Dintr-un Lemn.

După cum vedem, tradiția consemnată în scris din sec. XVII (Paul de Alep), sec. XVIII (mitropolitul Neofit), sec. XIX (Grigore Alexandrescu) și cea din timpul nostru, care o continuă pe cea din trecut, leagă întemeierea acestui sfânt locaș de frumoasa icoană a Maicii Domnului, care este păstrată cu multă venerație în iconostasul bisericii mari și reprezintă cel mai valoros obiect istoric și de artă al Mănăstirii Dintr-un Lemn.

Înaltă de 1,50 m., lată de 1,10 m. și având o înfățișare foarte veche, această icoană a trezit curiozitatea unor renumiți cercetători de artă.

În anul 1929, Andrei Grabar de la Universitatea din Strasbourg, vizitând Mănăstirea Dintr-un Lemn, a studiat icoana și a identificat-o ca fiind pictată în sec. al-IV-ea, la mănăstirea Teothocos din Grecia, după apostolul Luca, de la care, cum spune o tradiție veche, se mai păstrează 3 exemplare la fel ca cea de la Dintr-un Lemn.

Prof. I. D. Ștefănescu spune că icoana a fost pictată abia în a-II-a jumătate a sec. XVI.

După părerea altor specialiști mai apropiați de noi, A. M. Muzicescu, D. Năstase ș. a., icoana pare să fie lucrată înainte de 1453, la Bizanț sau Muntele Athos, după o altă imagine mai veche.

Părerea din urmă este mai plauzibilă, dar felul cum a ajuns la noi rămâne încă învăluit în umbră. Dacă ținem seamă însă de strânsele legături dintre Țările Române și Patriarhia de Constantinopol, sau muntele Athos, ne putem explica atât originea cât și vechimea ei.

Păstrată cu multă sfințenie, învăluită totdeauna de acel duh de evlavie specific Ortodoxiei, care se acordă obiectelor sfinte și miraculoase, căci totdeauna s-a crezut că ea reprezintă o copie de pe cea mai veche imagine iconografică a Maicii Domnului, icoana de la Dintr-un Lemn a putut fi adusă aici de un călugăr sau credincios evlavios de la Athos sau Bizanț, care stabilindu-se în pădurile seculare de pe atunci, a dat naștere schitului modest de pe valea Otăsăului.

Convingerea unanimă a viețuitoarelor mănăstirii și a locuitorilor din împrejurimi că așezarea a luat ființă potrivit tradiției, păstrarea icoanei de care este legată această tradiție și faptul că, într-adevăr, dintr-un stejar ca cei aflați aici se poate ușor clădi o biserică de dimensiunile celei existente, sunt tot atâtea dovezi în sprijinul celor afirmate de Paul de Alep și de urmașii săi.

După cum se vede, această tradiție nu are nici o legătură cu cunoscuta nuvelă istorică a lui Alex. Odobescu, „Doamna Chiajna“, în care autorul a împletit în mod atrăgător legenda Mănăstirii Dintr-un Lemn, punând-o în legătură cu luptele pentru domnie dintre partida boierilor olteni din a doua jumătate a sec. XVI și urmașii lui Mircea Ciobanu (1559). „Doamna Chiajna“ are meritul de a scoate în evidență lupta boierilor Socolești împotriva abuzurilor turcilor și grecilor în țările române, și este specifică pentru epoca lui Odobescu, dar nu poate avea valoarea documentară de a prezenta în mod obiectiv evenimentele istorice și, cu atât mai puțin, întemeierea Mănăstirii Dintr-un Lemn.

Documente și istorie

Mănăstirea Dintr-un Lemn nu este amintită în documente până în prima jumătate a sec. XVII. Primul document în care apare numele mănăstirii poartă data de 20 aprilie 1635.

Într-un alt document din 27 noiembrie 1640, Matei Basarab (1632-1653) spune că a zidit mănăstirea „de iznoavă de în temei“. El o înșiră printre mănăstirile pe care le-a ctitorit (Arnota, Căldărușani, Brâncoveni etc.).

Pisania bisericii mari, pe care o prezentăm mai jos, care datează din anul 1715, scrisă la porunca lui Ștefan Cantacuzino (1714-1716), confirmă cele aflate în documentul din 1640: „Această sfântă și dumnezăiască mănăstire care să numește Dentr-un Lemn (unde) să cinstește și să prăznuește (hramul) PreaSfintei și prea curatei de Dumnezeu Născătoare Fecioarei Măriei, din temelia ei iaste zidită și făcută de Io Matei Basarab Voevod. Den (sic) treacăt de multă vreame început-a a să învechi și a să strica toate lucrurile și zugrăveala. După ceaea, din voea și porunca lui Dumnezău stând Domnu blagocestivul și creștinul Ioan Ștefan Cantacuzino Voevod, dec (sic) avînd mare evlavie către sfântul locașul acesta, numai 'decît cu osîrdie s au apucat ca de iznoavă a o înfrumuseța, luminînd și mai lărgind întîi biserica și zugrăvind-o a doa(oa)ra și împodobind-o și cu tîmple și cu altele ce i-au trebuit, făcînd și case și chilii de prejurul ei, cum se veade, în slava PreaSfintei Stăpînei și întru pomenirea Mării Sale și a părinților, săvîrșind la l(ea)t 1715, m(esea)ț av(gust) 30r și ispravnic fiind Kir Ioan Arhimandrit de la Hurezi.”

Pomelnicul mănăstirii, scris de Dionisie, eclesiarhul Mitropoliei din București, la anul 1804, după cel din 1715, la fila nr. 6 arată că Mănăstirea Dintr-un Lemn, „unde să cinstește și să prăznuiește hramul PreaSfintei stăpânei noastre Născătoarei de D(u)mnezeu și pururea fecioarei Marii, iaste zidită și înălțată din temelie de răposatul întru fericire, măria sa, bunul creștinul domnu Io Matei Basarab Voevod,

core din toată osârdia au miluit-o și au înzestrat-o cu moșii, cu dobitoace, cu scule, cu sf(i)nte vase și odăjdii, împodobind-o cu zugrăveli după cuviință.”

Tot cu Matei Basarab începe și pomelnicul din anul 1845, scris de Gheorghe-Gherontie de la Hurezi, care se păstrează în original la colecția de obiecte vechi a mănăstirii.

Cu toate acestea, Paul de Alep, care, după cum am văzut, vizitează mănăstirea la aproximativ 20 de ani după întemeierea bisericii de piatră, adaugă la cele spuse de tradiție că, „un mare dregător, pasionat să clădească biserici și mănăstiri, posedă mai multe mănăstiri, dintre care unele le-a clădit el însuși... altele le are moștenire de la strămoșii săi. Cea dinții e mănăstirea Bistrița ..., apoi Mănăstirea Dintr-un Lemn, de maici, Mănăstirea Arnota, Cura Motrului (zidită de el) și mănăstirea Brâncoveni. Toate mănăstirile care au fost zidite de Matei Basarab, le-a luat pe seama sa, fiindu-i ruda cea mai apropiată; el se ocupă acum cu administrarea lor". (Călătoriile patriarhului Macarie în Țările Române, 1653-1658, București, 1900, p. 198).

La cele afirmate de Paul de Alep și în baza unor documente descoperite mai recent, dl. Radu Crețeanu afirmă că autorul celei de a doua etape constructive a Mănăstirii Dintr-un Lemn, din care face parte în primul rând biserica de zid, nu poate fi altul decât însuși Preda Brâncoveanu, fost mare spătar, mare clucer, mare vornic sub Matei Basarab și Constantin Șerban, viitor mare ban, cel mai mare boier al vremii sale.

Faptul că unele documente afirmă că Matei Basarab este ctitorul mănăstirii, iar altele îl prezintă pe Preda Brâncoveanu, este foarte probabil că la construcția ei au contribuit - ca și în alte cazuri - atât domnul cât și ruda sa, marele boier Preda Brâncoveanu. Faptul este confirmat și de inscripțiile de pe tablourile ctitorilor din pronaos, care azi nu mai există, fiind înlăturate cu ocazia restaurărilor din 1926-1930. Pe aceste portrete scria: „Fondator Matei Basarab Voeuod și soția sa Doamna Elena. Preda vel vornic Brîncoveanu. Șerban Cantacuzino cu Doamna Maria, Ștefan Cantacuzino cu Doamna Păuna. Constantin Brâncoveanu, Papa postelnic, Elisabeta Schimonahia Brâncoveanca”.

Biserica mare

În forma ei actuală, biserica mare (de zid) prezintă, în linii generale, arhitectura lui Matei Basarab.

În comparație cu monumentele ridicate de Ștefan cel mare, Neagoe Basarab sau Constantin Brâncoveanu, bisericile rămase de la Matei Basarab sunt mai simple. Stilul acestor biserici este mai modest, mai apropiat de cel popular, mai ușor de înțeles. În decorul acestor monumente se urmărea în deosebi utilul, și nu grandiosul. Armonia proporțiilor însă și decorul îngrijit le dă monumentalitate și frumusețe. Aceste caracteristici le întâlnim și la Mănăstirea Dintr-un Lemn.

Ca arhitectură, biserica este în stil triconc (trilobat), cu altarul octogonal, absidele stranelor cu patru laturi, iar pronaosul, care este puțin mai lat decât naosul, se termină cu un pridvor pe stâlpi. Un brâu de cărămidă în dinți de fierăstrău și altul simplu-suprapus despart biserica, la exterior, în două registre mari. Ambele registre, ca și cele două turle, sunt ornate frumos cu ocnițe și arcaturi în retrageri succesive. În timpanul acestor arcaturi se pot observa mici rozete pictate în culori, imitând probabil frumoasele rozete de la Cozia și Curtea de Argeș. Cornișa bisericii este de cărămidă, în culori galben, verde și cărămiziu.

Pridvorul, cu coloanele de piatră, cu baze și căpițele simple, cu fusele împodobite cu stalactite și cu zugrăveli, „s-a terminat, după cum glăsuiește o inscripția aflată în latura de nord a pridvorului pe un stâlp, „în luna octombrie..., în zilele prea luminatului Io Șerban Voevod, de Constantinos și Ioan Ioan, zugravi, anul 1684”. Inscripția de mai sus este întărită de un alt document de bază în care citim : „Acest blagocestiv domn, Șerban Voevod Cantacuzino, au făcut amvonu(l) înaintea bisericii și au pardosit biserica cu lespezi, au dat galbeni de aur...“ (Pomelnicul mănăstirii din 1814 fila 15).

Constantin Brâncoveanu (1688-1714) s-a afirmat permanent ca mare binefăcător al Mănăstirii Dintr-un Lemn, și domnul precizează că, această milostenie o face „fiind această sfântă mănăstire înălțată din temelia ei de răposații domniei meale - Preda Vornicul“.

După cum am văzut în pisania prezentată mai sus, la anul 1715, urmașul lui Constantin Brâncoveanu, Ștefan Cantacuzino (1714-1716) „având evlavie către sfântul locașul acesta, numai decât cu osârdie s-au apucat ca de iznoavă a o înfrumuseța, luminând și mai lărgind întâi biserica și zugrăvind-o. Lucrările s-au făcut sub purtarea de grijă a lui Ioan Arhimandritul, starețul Hurezului și omul de încredere al Brâncovenilor.

În anul 1837, în timpul domniei lui Alexandru Ghica Voevod, un alt stareț al Mănăstirii Hurezi, Hrisant, împreună cu harnica stareță Platonida (1819- cca 1846), întreprind o nouă restaurare a bisericii, acoperind-o cu plumb și închizând

pridvorul din 1684 pentru a-i lărgi încăperea. Tot acum se tencuiește din nou biserica, se face tâmpla de lemn poleită, iar în pridvorul actual se zugrăvesc ctitorii bisericii, din care în prezent se mai pot vedea doar Matei Basarab și Doamna Elena, Ștefan Cantacuzino și Doamna Păuna.

Între anii 1928-1930, cu prilejul altei restaurări, biserica a fost readusă la forma ei din 1715.

Din pictura originală și cea de la 1684 nu se mai păstrează decât chipul Maicii Domnului din timpanul intrării in pronaos, deasupra pisaniei. Pictura actuală este cea din 1715, păstrată aproape intactă și în stare de conservare destul de bună, mai ales în naos. În altar este mai ștearsă, iar cea din pronaos și pridvor a fost restaurată în 1841, dar de o calitate inferioară față de cea precedentă.

Icoana Maicii Domnului, de care este legat trecutul mănăstirii, păstrată în catapeteasma bisericii de zid, ferecată în argint „după cum se vede, de dumnealui vel vornic Radu Golescu, spre pomenirea veșnică a lui și a celor ce au ajutat și au lucrat această îmbrăcăminte“, adică argintarul Blom, în anul 1812; cele două policandre, primul de la Șerban Cantacuzino și ultimul de la Constantin Brîncoveanu (1695), lucrat la Veneția și donat de Doamna Maria ; cele șase sfeșnice de alamă, dintre care cele două mijlocii „sănt făcute la 16 aprilie 1777 de dumnealui Dumitru Cozma împreună cu soția mea Todorița, pentru sufletele lor și a părinților lor și prin a sa cheltuială și sunt rânduite la Mănăstirea Dintr-un Lemn“ ; cele trei icoane mari împărătești, celelalte din catapeteasmă și 36 de icoane mai mici (praznicare), pictate în 1839-1840 de zugravul Gheorghe- Gherontie de la Hurezi, - acestea în deosebi reprezintă tezaurul de artă și împodobesc biserica mare a mănăstirii.

În partea de nord a pronaosului, la exterior, odihnesc rămășițele pământești ale schimonahului Gherontie, zugrav și cântăreț de la Hurezi, mort la 7 aug. 1863, iar ceva mai spre răsărit „se odihnesc oasele robilor lui Hristos, Pahomie schimonah, erei Pan Vasile, Păuna, Maria, Ileana, Maria, Ioana, Simion, Smaranda, Maria, Stanca, Stanca“.

Biserica de lemn

Construită pe locul stejarului purtător de icoană, după toate probabilitățile, pe la mijlocul sec. al-XVI-lea, bisericuța de lemn (bolnița) a căzut pradă focului către sfârșitul sec. XVIII și începutul sec. XIX. Biserica de lemn existentă azi datează din anii 1810-1814, ridicată pe locul celei vechi și după aceleași dimensiuni, de

Iancu, ginerele lui Constantin Socoteanu, ruda episcopului Grigore Socoteanu (1777). Căci „dumnealui cocon Iancu zeț căminar - Constantin, văzând că biserica, adică bolnița sfintei mănăstiri, au ars din întâmplare, au cugetat pentru dragostea Maicii lui Dumnezeu și cu toată cheltuiala sa de iznoavă au făcut altă biserică tot în acel loc“.

Din punct de vedere arhitectural bisericuța de lemn, lucrată în bârne groase de stejar încheiate în coadă de rândunică, având o formă dreptunghiulară, cu absida altarului decroșată, cu o lungime totală de 13 m., pe o lățime de 5,50 m. și înaltă de aproximativ 4 m., înconjurată la exterior de un brâu în torsadă săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă, (această bisericuță) este un exemplar deosebit al geniului, și în cadrul în care este așezată adaugă pitorescului un element în plus. Fără această bijuterie în lemn, lucrată de talentații meșteri țărani ai locului, peisajul și cei cinci stejari seculari ar fi lipsiți de farmec.

Catapeteasma din 1814, sculptată artistic în lemn de tei, icoanele care împodobesc bisericuța la interior - abia întrezărite la lumina străvezie a unui candele sau luminări plăpânde -, conservarea ei în bune condiții și atmosfera de liniște care stăpânește peste tot aici, trezesc parcă în suflet un sentiment în plus de recunoștință și venerație pentru „ctitorii, maicile și surorile sfânt locașului acestuia, care odihnesc aici și pretutindeni“.

Palatul stareței

Situat în incinta superioară, la nord de biserica mare, în forma actuală, cu foarte mici modificări, palatul stăreției datează din anul 1715. Acest fapt e confirmat și de schița de plan a arhitectului Weiss din 1731.

Subsolul palatului se compune din două beciuri mari, cu bolți semicilindrice și stâlpi solizi de susținere, cu arce dublou, sau acoperite cu lespezi masive de lemn, în stilul celor de la Hurezi și Mogoșoaia. Parterul cu cele șase camere spațioase și bine întreținute, cu două saloane oficiale, cu trapeza și cu foișorul sprijinit pe stâlpi de piatră și arcade cu pictură și ornamente originale, alcătuiesc acest palat în stil brîncovenesc. Edificiul se crede că a fost reconstruit pe vechile temelii ale stăreției din epoca lui Matei Basarab.

Pictura în fresco din foișor este predominată de chipul Maicii Domnului - Oranta, zugrăvită în calota superioară cu pruncul în față, înconjurată de arhangheli și sfinți. Arhitectura palatului și ornamentația foișorului cu influențe occidentale, ne amintesc de epoca lui Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu.

La interior, de o parte și de alta a celor două coridoare ca și în camere de altfel, se păstrează bogata colecție de, icoane, majoritatea din sec. XVIII și XIX, care ornamentează pereții acestui palat și fac din el o adevărată expoziție, apreciată mult de vizitatori și chiar de specialiști în ale artei religioase.

Ansamblurile de mobilier Biedermayer, care datează din sec. XIX, icoanele pe lemn și pe sticlă, trapeza din partea de nord, deschisă spre livezile de fructe, care pe timpuri reprezenta „loggia“ mănăstirii, după modelul palatelor brîncovenești de la Mogoșoaia și Potlogi, foișorul pe stâlpi de la intrarea principală și curățenia exemplară în care este întreținut, fac din palatul stăreției de la Dintr-un Lemn cel mai important edificiu de arhitectură veche din comuna Frâncești și chiar din împrejurimi.

Chiliile și clădirile din jur

La început chiliile înconjurau biserica din toate părțile. Chiar în jurul bisericuței de lemn, până în 1814, existau o serie de locuințe pentru maicile bătrâne și bolnave. Cu timpul s-au făcut mai multe modificări. După toate probabilitățile, cel puțin temeliile clădirilor actuale aparțin epocii lui Matei Basarab.

La anul 1715, Ștefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotnița mănăstirii, asemănătoare cu cea de la Govora și Hurezi, și palatul stăreției. Se fac îmbunătățiri și la restul clădirilor.

În anul 1731, când Oltenia se afla sub stăpânire austriacă (1717 - 1739), schița de plan a lui I. C. Weiss (publicată în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, 1926, p. 102), confirma existența palatului domnesc (stăreția) la nord, a unor clădiri și clopotnița la est și a unor chilii spre sud și vest de biserica mare.

Incinta inferioară, de la prima intrare în mănăstire, cu caracter mai mult gospodăresc, a fost ridicată între anii 1838-1845, în timpul stareței Platonida. Tot în această curte, lingă stăreție și la nord de clopotniță, se aflâ o cișmea pe patru coloane din aceeași epocă, dar care nu mai funcționează.

Parcul din această incintă, înconjurat de brazi, împodobit cu flori de mahonia și trandafir, este predominat de o cruce masivă, având o înălțime de cca. 2 m., pe care se pot citi inițialele: I.N.T.I. (= Iisus Nazarineanul Împăratul Iudeilor); MT., MR., LUC., IO. (= Matei, Marcu, Luca, Ioan); Mesto lobno rai bîsti (= locul căpățînii rai a fost), iar mai jos următoarea inscripție: „Această sfîntă și dumnezeiască și făcătoare de viață cruce s-au rădicat de jupan Barbul Otetelișanul biv wel vor(nic)

și de jupâneasa lui Maria, întru pomenirea răstignirii Mîntuitorului nostru Ii(sus) Hr(istos) și întru s(l)ava presfintei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei Măriei, unde s-au născut fiiul (sic) lor Barbul, întru rugăciunea lor; la anul de la Hristos 1740, sep. 8“.

Cealaltă cruce de piatră, din fața aleii de la intrare (în afara incintei), a fost găsită la Ocnele Mari, și cu ocazia restaurării din 1938 a fost adusă aici pentru ornament.

Grigore Bibescu Brâncoveanu, pe la 1859-1860, inițiază lucrări de restaurare și dărâmă clădirile de pe laturile de vest și sud ale incintei principale. La anul 1864, cunoscutul pelerin francez D. A. Lancelot găsește Mănăstirea Dintr-un Lem „o ruină modestă în mijlocul unui cimitir plin de cruci sculptate și zugrăvite“ (Vezi: G. Oprescu, Țările Române văzute de artiști francezi, edt. „Cultura națională“, 1926, p. 67).

Importante lucrări de renovare au avut loc în anii 1938- 1939, în timpul Maicii Starețe Paisia Vasilescu (1922-1966), „înoindu-se această ctitorie voévodalâ cu chiliile și așezările ei gospodărești“.

În anii 1956, 1962-1963 și apoi mai recent s-au investit ajutoare pentru alte lucrări de restaurare a bisericuței de lemn, acoperirea clădirilor, etc.

Colecția de obiecte bisericești

Mănăstirea Dintr-un Lemn se remarcă prin adăpostirea unei vechi și frumoase colecții de icoane, cărți de ritual și alte obiecte bisericești. Între acestea trebuie subliniată în mod deosebit icoana Maicii Domnului, de care e legată apariția mănăstirii.

„Îndreptarea Legii“ de la Târgoviște, 1652, Biblia de la București, 1688, Ceaslovul românesc din 1715, unele manuscrise de muzică psaltică scrise de Anton Pann, icoane pe lemn și pe sticlă, epitaful lui Gherontie de la Hurezi (1863) și alte obiecte artistice de cult reprezintă fondul acestei colecții.

Pe piatra funerară de pe mormântul familiei lui Șerban Cantacuzino, expusă azi la colecție, citim următoarea inscripție într-o limbă deosebit de elegantă și atrăgătoare: „Aici, într-această sfîntă mănăstire Den un Lemn sub această piatră odihnescu-se oasele celor de bună pome¬nire răsposaților: Mării sale doamnei Măriei a Mării sale răposatului Șărban Cantacuzino Basarab Voevod, ce au fost domn Țărăi (sic) Rumânești, care cu trăit ani 78 și au răposat la anul 1725 la noem.

16, și a fiului măriilor sale Gheorghie Cantacuzino Basarab, care după răposarea mai sus pomenitului măriei sale au fost pribeag în Ardeal și au șăzut la cetatea Brașovului sub protecția chesaricească ani 32, și de acolo viind aici întru această tară Rumănească dencoace de Oltu, au fost ban administrațonului împărătescu șt după aceaia au fost ghenăral până la răposarea măriei sal(e) fiind miluit de la împărăția a prea sfințitului împăratului Romei, Carol al șaselea, care au trăit ani 59 și au răposat întru acest an 1734 în 29 ale lunii lui mar(tle); precum și oasele nepoților măriilor sal(e) anume Șărban și Grigorie, fii(i)lor mării sale Grigorie, baron Vlasto, ce iaste întru această chesaricească Valaliie întîiul consilieriu de la administrațonului împărătesc, și a mării sal(e) Balașăi Caniacuzenii, sora mai sus numitului răposat, mării sale Ghiorghie Cantacuzino, care oase strângăndu-se (sic) toate întru acest mormânt s-au pus această piatră la acest an 1734, la luna lui mai în 25 zile. + „ex plata fio“ a mării sal(e) domnului Ghiorghie Cantacuzino B(asara)b, ghenăral maior chesariceștii măriri“.

Organizată în 1967, cu binecuvântarea și sprijinul Preasfințitului Iosif, episcop al Râmnicului și Argeșului, colecția obiectelor religioase de aici, modestă prin conținutul ei, poate servi totuși ca o mărturie sigură, că supraveghetoarele acestui monument istoric și așezământ monahal sunt însuflețite de a păstra cu credință și a prezenta cu drag tot ce este sfânt și nobil în trecutul cultural al poporului nostru. Căci icoanele pe sticlă, cărțile de ritual, obiectele, de cult din argint, ca și broderiile aflate în această colecție, în biserica mare, la palatul stăreției și în bisericuța de lemn sunt rezultatul gustului artistic și al priceperii realizatorilor lor, și aduc merit celor care le păstrează și le prezintă publicului.

Astfel, întemeiată, după tradiție, în decursul sec. al-XVI-lea, situată într-un cadru natural deosebit de pitoresc și atrăgător, ajunsă la înflorire în epoca lui Matei Basarab, Șerban și Ștefan Cantacuzino, cunoscută prin menținerea în comunitatea ei a unei atmosfere de viață serioasă, liniștită și modestă, Mănăstirea Dintr-un Lemn face parte din marele patrimoniu istoric și de artă religioasă al Bisericii și al poporului nostru.

Bibliografie

Radu Crețeanu, Mănăstirea Dintr-un Lemn, edit. „Meridiane“, București, 1966.
Paul de Alep, Călătoriile Patriarhului Macarie în Țările Române, 1653-1658, București, 1900.
N. Stoicescu, Unele date despre Mănăstirea Dintr-un Lemn, (manuscris).
Istoria Bisericii Române, manual pentru Institutele teologice, București, 1957, vol. II.
Prof. Victor Brătulescu, Mănăstirea Dintr-un Lemn, (manuscris).

Vasile V. Vasiliu, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Rm. Vîlcea, 1934.
Pr. D. Balașa, Pomelnicul Sfintei Mănăstiri Dintr-un Lemn, în: „Mitropolia Olteniei“, nr. 4-5, 1956.
Prof. I. D. Ștefănescu, L'icone de la Vierge du monastère Dintr-un Lemn, „Bizantion“, 1931.
Preda Brîncoveanu, ctitor al bisericii de zid a Mănăstirii Dintr-un Lemn (manuscris).
Arh. Florica Dimitriu, Mănăstirea Dintr-un Lemn, editura „Meridiane“, București, 1968.
Prof. Vasile Drăguț, Evoluția arhitecturii în Țările Române de la începutul sec. XVII pînă în sec. XIX, (manuscris).
Virgiliu N. Drăghiceanu, Mănăstirea Dintr-un Lemn - Vîlcea, Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, 1931,
Arhim. Ghermano Dineață, Scurt Istoric al Sfintei Mănăstiri Dintr-un Lemn, (dactilografiat).
Ghenadie al Râmnicului, Iconografia, București, 1891.
Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, 1926.
G. Oprescu, Țările Române văzute de artiști francezi, edit. „Cultura națională“, 1926.
Arginturile lui Constantin Brîncoveanu, în „Bulet. Comis. Mon. Istorice”, 1914.
Ierom. Chesarie Gheorghescu, Mănăstirea Dintr-un Lemn, Râmnicu-Vâlcea, 1970, 32 p.

Wikipedia - Mănăstirea Dintr-un Lemn

Mânăstirea Dintr-un Lemn este un așezământ monahal din comuna Frâncești, județul Vâlcea, la aproximativ 25 de kilometri sud de municipiul Râmnicu Vâlcea şi 5 km de orașul Băbeni, Vâlcea. Este declarată monument istoric cu cod LMI VL-II-a-A-09742, sub denumirea Mănăstirea "Dintr-un Lemn".

Legenda

Cea mai veche mărturie despre apariția mănăstirii într-un ținut de un farmec deosebit, la margine de pădure seculară cu stejari asemeni, ne vine din însemnările călătorului pe meleagurile Țărilor Române, diaconul arab creștin Paul de Alep. Acesta pe la 1653-1658, însoțind pe patriarhul Macarie al Antohiei, susține că un călugăr a găsit într-o scorbură a unui stejar secular icoana Maicii Domnului. Mai spune că acesta aude o voce care l-a îndemnat să construiască în acel loc o biserică din acel stejar secular.

O altă mărturie scrisă existentă de la 29 iulie 1745 a mitropolitului Neofit Cretanul, spune că "un cioban cu numele de Radu, în timpul domniei lui Alexandru al II-lea Mircea (1568-1577) a visat icoana Maicii Domnului, despre care amintește Paul de Alep şi tăind stejarul în care a fost găsită icoana, a făcut din lemnul ei o bisericuță, numită din această pricină "Dintr-un lemn".

Cam tot așa afirma pe la 1842 poetul Grigore Alexandrescu care vizitează lăcașul, ascultând legendele locului.

Poarta mănăstirii

Bisericuța din lemn de stejar, din bârne groase pare a fi fost ridicată pe la mijlocul secolului al XVI-lea. În biserică se află icoana Maicii Domnului de care este legată existența așezământului monahal.

Despre când și unde a fost pictată icoana, părerile sunt împărțite. Profesorul Andrei Grabor de la Universitatea din Strasbourg, spunea că ar fi fost pictată în secolul IV la mănăstirea Theothokos din Grecia, după modelul aparținând apostolului Luca, cel care a pictat prima oară pe Fecioara Maria.

Biserica de piatră

Profesorul I.D. Ștefănescu nu împărtășește ideea lui Andrei Grabor, afirmând că icoana ar fi fost pictată la Bizanț sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai

vechi de pe la jumătatea secolului XVI și se pare că este ipoteza cea mai plauzibilă. Modul cum a ajuns pe aceste meleaguri nu este cunoscut.

Domnitorul Matei Basarab

Legendele apariției și construirii așezământului monahal sunt o parte din adevăr, însă prima mențiune documentară apare la 20 aprilie 1635.

O mărturie importantă scrisă este a lui Matei Basarab din 27 noiembrie 1640 la ridicarea bisericii din piatră. Acesta nota că a zidit mănăstirea "de isnoavă de'ntemei", înșirând mănăstirile pe care le-a întemeiat.

Pisania bisericii de piatră, care datează din 1715, pomelnicul mănăstirii din 1804 făcut după cel din 1715, confirmă că documentul din 1640 a lui Matei Basarab este real și că biserica de zid este construită de acesta.

Dar însemnările lui Paul de Alep, care a vizitat mănăstirea la 20 de ani după inaugurare, spun cu totul alceva. El afirmă că ctitor al asezământului este un boier contemporan cu Matei Basarab și văr cu acesta, Preda Brâncoveanu, fost mare spătar, mare culcer, mare vornic, viitor ban.

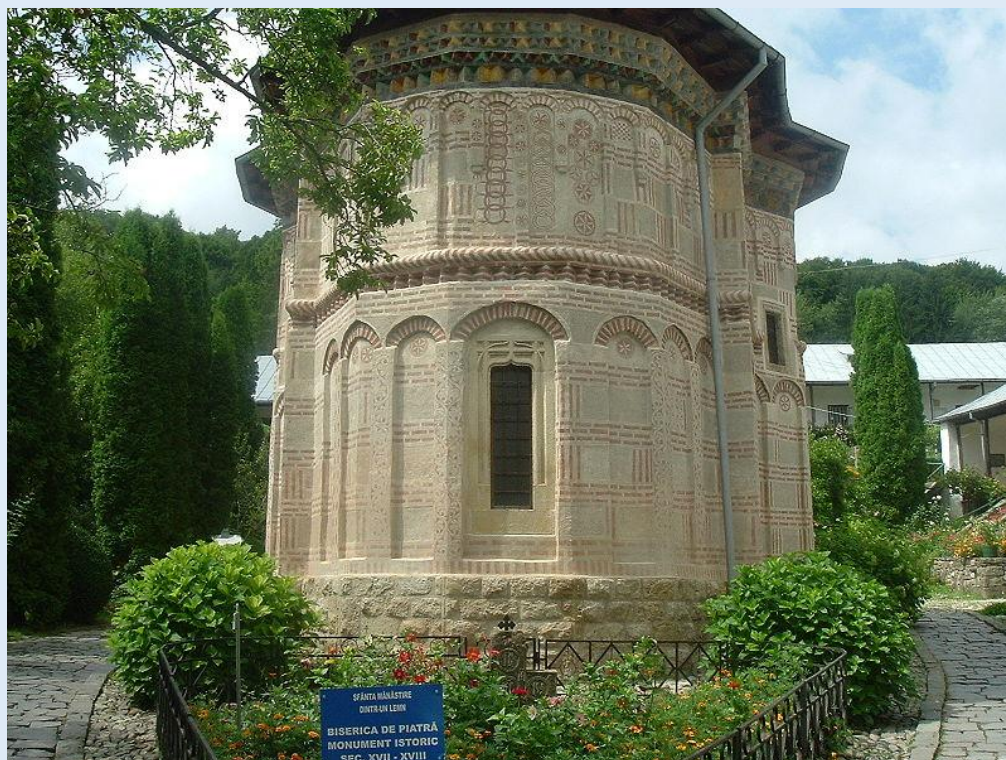
Adevărul ar putea fi undeva la mijloc. Faptul că cei doi sunt rude apropiate, ar fi putut contribui împreună la construcția bisericii, lucru cofirmat de tabloul ctitorilor din pronausul bisericii din zid. Chiar și linia construcției este tipică epocii în care a trăit Matei Basarab.

Cimitirul mănăstirii Dintr-un Lemn în 1860, desen de Dieudonné Lancelot

După o restaurare importantă făcută de către Ministerul Aerului și Marinei, restaurare făcută între anii 1938 - 1940, sfântul locaș devine simbolic loc de închinăciune și rugă pentru aviatori și marinari.

Galerie imagini

Biserica de piatră

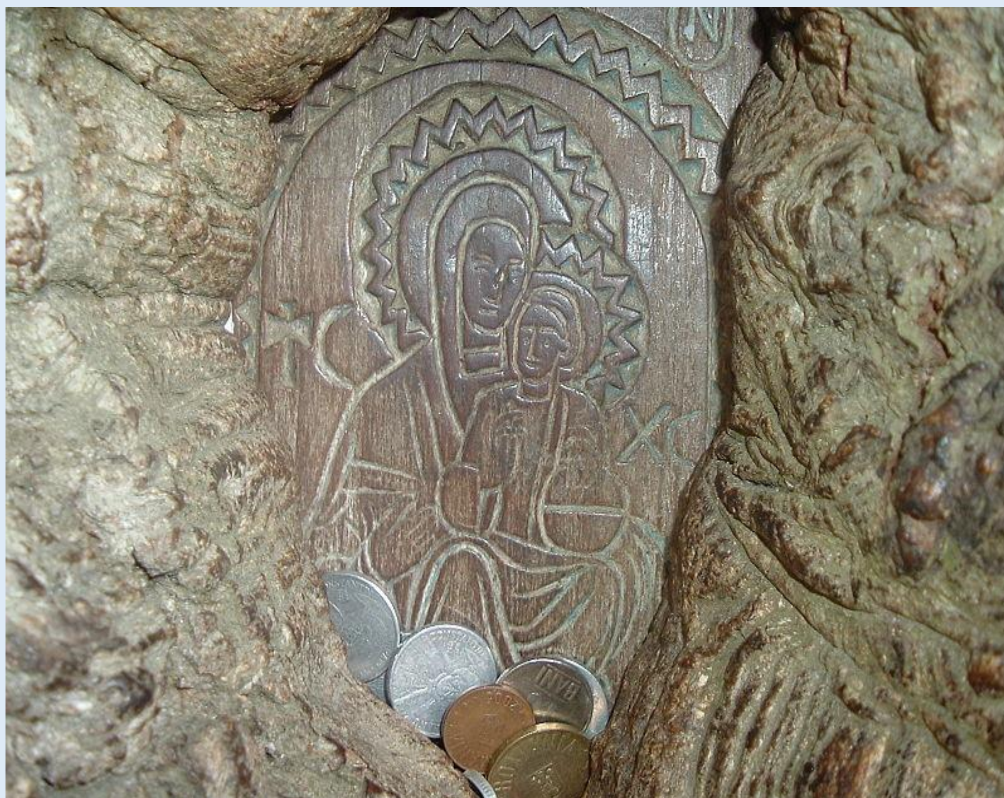
Muzeu.Ceramica sec.XIX

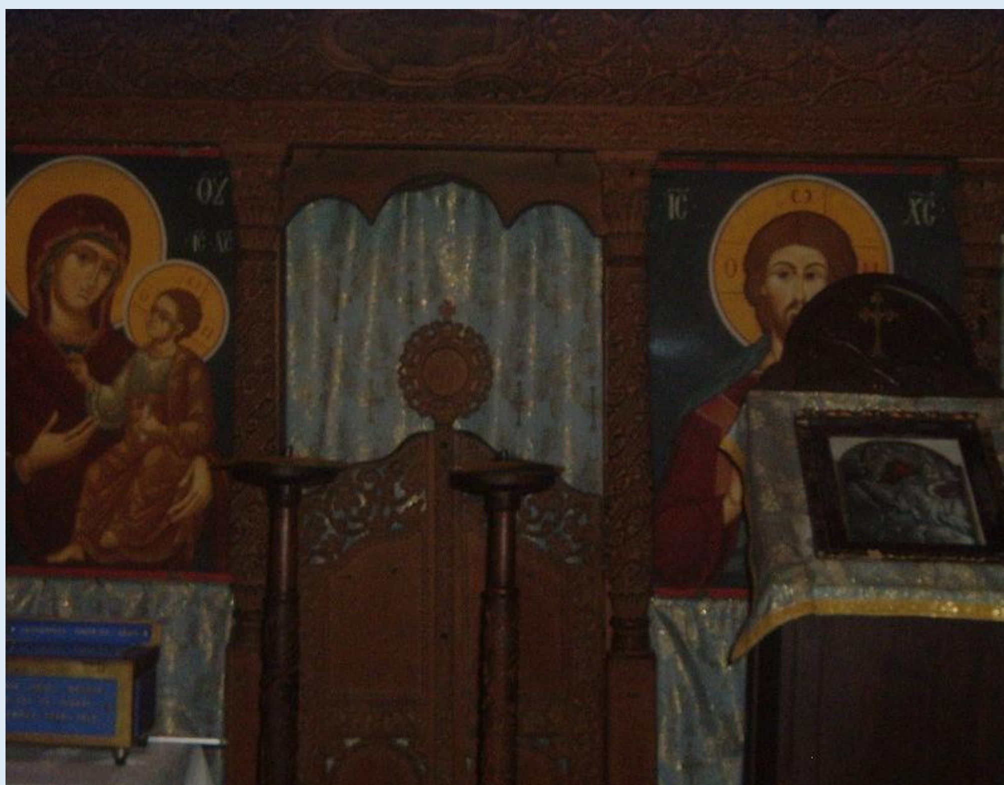
Muzeu.Lighean de cupru cositorit,secolul XVII

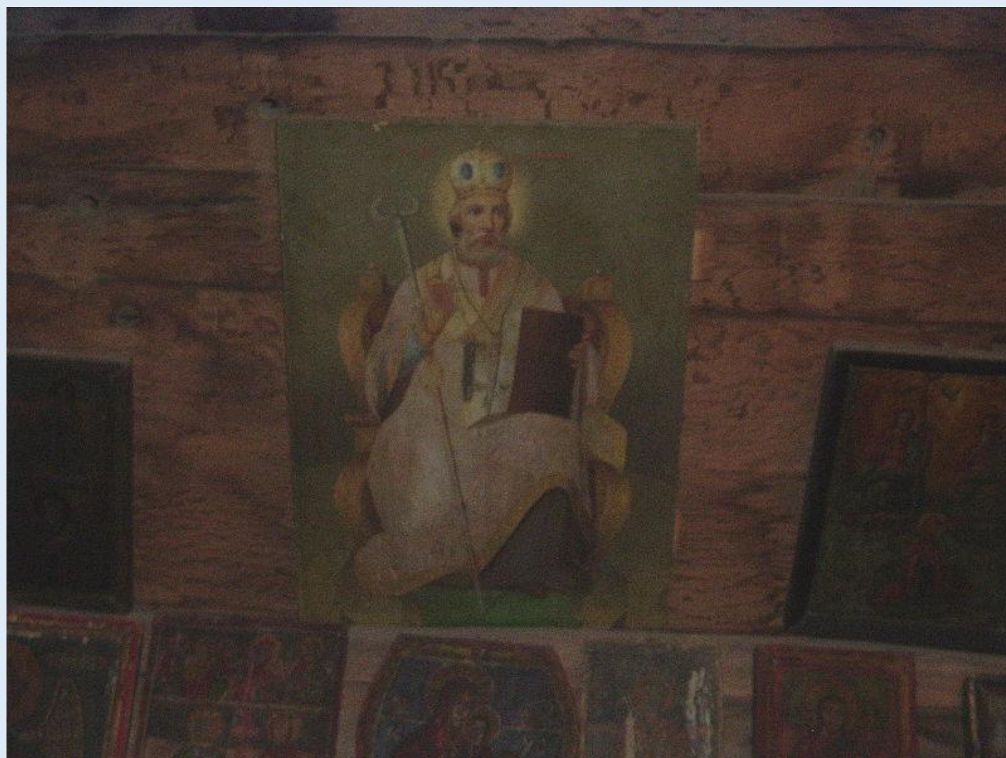
Pridvorul bisericii de piatră

Icoană în scorbura unui stejar secular

Altarul bisericuţii din lemn

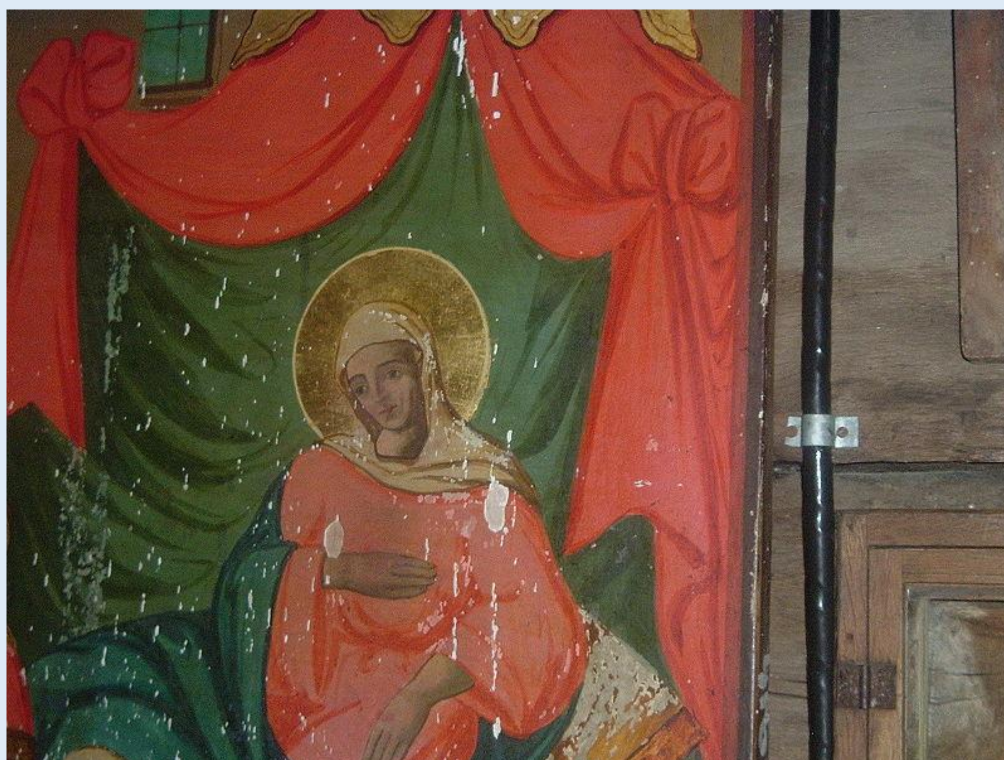
Icoană din bisericuţa din lemn

Copie a icoanei găsite în scorbura stejarului

Icoană din bisericuţa din lemn

Icoană din bisericuţa din lemn

Icoană din bisericuţa din lemn

Wikipedia - Biserica de lemn din Mănăstirea Dintr-un lemn

Biserica de lemn de la Mănăstirea Dintr-un lemn, sat Dezrobiți, comuna Frâncești, județul Vâlcea, a fost construită în secolul XVI[1]. Are hramul „Nașterea Maicii Domnului”. Biserica, aflată în Mănăstirea Dintr-un Lemn, este înscrisă pe noua listă a monumentelor istorice sub codul LMI: VL-II-m-A-09742.

Istoric și trăsături

Mănăstirea Dintr-un Lemn este situată la aproximativ 25 de kilometri sud de municipiul Râmnicu Vâlcea și la 12 kilometri nord de Băbeni, pe valea Otăsăului, în comuna Frâncești.

Potrivit unei vechi tradiții locale ar fi luat ființă în primele decenii ale secolului al XVI-lea prin edificarea în acest loc a unei biserici din materialul unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea icoanei Maicii Domnului, icoană care se păstrează și azi în biserica de piatră a mănăstirii. În baza acestei tradiții așezarea monahală de la Frâncești poartă numele Dintr-un Lemn.

Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care l-a însoțit pe patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile

acestuia prin Țările Române, între anii 1653-1658. El susține că un călugăr ar fi găsit o icoană a Maicii Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment el ar fi auzit o voce care l-ar fi îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul acelui copac.

Mitropolitul Ungrovlahiei, Neofit Crețanul, cercetând mănăstirea la 29 iulie 1745 scria: „Un cioban cu numele Radu, în timpul lui Alexandru Vodă (1568-1577) a visat icoana Maicii Domnului despre care amintește Paul de Alep și, tăind stejarul în care a fost găsită icoana a făcut din lemnul lui o bisericuță numită din această pricină Dintr-un Lemn".

Cam același lucru îl afirma în 1842 și poetul Grigore Alexandrescu.

Existența stejarilor seculari, precum și a icoanei sunt astăzi probe de necontestat pentru adevărurile consacrate în legendă. Mănăstirea a fost de altfel construită chiar pe locul stejarului purtător de icoană, după toate probabilitățile pe la mijlocul secolului al XVI-lea.

Bisericuța din lemn este lucrată din bârne groase, încheiate în coadă de rândunică. Are o formă dreptunghiulară, cu o lungime totală de 13 de metri, lățime de 5,50 metri și o înălțime de aproximativ 4 metri. Este înconjurată la exterior de un brâu în torsadă, săpat în grosimea lemnului, cu un pridvor deschis, fără turlă. Iconostasul, sculptat în lemn de tei în 1814, este o veritabilă operă de artă, ca și multe dintre icoanele de lemn care împodobesc bisericuța în interior.

Icoana Maicii Domnului, de care este legată existența acestui așezământ monahal este păstrată cu multă venerație în biserica mare. Icoana are dimensiuni impresionante, fiind înaltă de 1,50 metri și lată de 1,10 metri.

În anul 1929 Andrei Grabar, de la Universitatea din Strasbourg a vizitat mănăstirea și, studiind icoana, a identificat-o ca fiind pictată în secolul IV la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un model care se spune că ar fi aparținut apostolului Luca, cel care a pictat-o pentru prima dată pe Fecioara Maria. Conform tradiției, în lume se mai păstrează doar trei exemplare asemenea celei de la Dintr-un Lemn.

Profesorul I.D. Ștefănescu afirma însă că icoana a fost zugrăvită abia în a doua jumătate a secolului al XVI-lea. Conform lui A.M. Muzicescu icoana ar fi lucrată înainte de 1453 la Bizanț sau la Muntele Athos, folosindu-se un model mai vechi. Cea din urmă ipoteză este și cea mai plauzibilă, dar modul în care icoana a ajuns în România rămâne necunoscut.

Începuturile Mănăstirii Dintr-un Lemn sunt legate de unele tradiții sau legende care conservă fără îndoială o parte din adevăr. Primul document în care apare numele așezământului monahal poartă data de 20 aprilie 1635.

Într-o altă mărturie, scrisă la 27 noiembrie 1640 Matei Basarab spune că a zidit mânăstirea „de isnoava de'ntemei". El o insera printre mănăstirile pe care le-a întemeiat. Pisania bisericii de zid, aflată deasupra intrării principale, care datează din anul 1715 și a fost scrisă la porunca lui Ștefan Cantacuzino (1714-1716), confirmă cele aflate din documentul din 1640, și anume faptul că biserica de zid a fost construită de Matei Basarab. De fapt și pomelnicul mânăstirii, scris de Dionisie, eclesiarhul Mitropoliei de București în anul 1804, după cel din 1715 îl dă drept ctitor pe Matei Basarab. Tot cu Matei Basarab începe și pomelnicul din 1845 scris de Gheorghe Gherontie de la Hurezi, document în original aflat în colecția mânăstirii.

Cu toate acestea Paul de Alep, care a vizitat mânăstirea în decursul anilor 1653-1658, la aproximativ 20 de ani după întemeierea bisericii de piatră adaugă la cele consemnate de tradiția locală și de documentele scrise până atunci că mănăstirea este ctitoria unui mare spătar și boier contemporan cu Matei Basarab. La cele confirmate de Paul Alep și în baza unor documente mai recente Radu Crețeanu afirma că „autorul celei de a doua etape constructive a mănăstirii Dintr-un Lemn, a complexului edificiilor din piatră din care face parte și biserica din zid nu poate fi altul decât însuși Preda Brâncoveanu, fost mare spătar și mare culcer, mare vornic, viitor ban". De altfel este posibil ca la această construcție să fi participat atât domnitorul, cât și ruda sa, marele boier Preda Brâncoveanu. Acest fapt este confirmat de tabloul ctitorilor din pronaosul bisericii din piatră.

Biserica de astăzi prezintă în linii generale arhitectura lui Matei Basarab. Din punct de vedere arhitectonic biserica de zid este în plan triconc, cu altar octogonal, iar pronaosul se termină cu un pridvor pe stâlpi.

Pe lângă icoana Sfintei Fecioare, de care este legat trecutul mânăstirii se păstrează cele două policandre de la Șerban Cantacuzino și doamna Marica Brâncoveanu, cele trei icoane mari împărătești, precum și alte 36 de icoane mai mici, zugrăvite în anii 1833-1840 de Gheorghe Gherontie de la Hurezi. În 1715 Ștefan Cantacuzino restaurează în întregime clopotnița mânăstirii, situată la intrarea în incinta principală și Casa Domnească.

După restaurarea din 1938-1940, făcută de Ministerul Aerului și Marinei acest ansamblu monahal a devenit în mod simbolic altar de închinare pentru aviatori și marinari.

Bibliografie

Arhimandrit Dr. Chesarie Gheorghescu-Istoricul Mănăstirii dintr-un lemn (Bisericuța de lemn)-

Pănoiu, Andrei (1971). Arhitectura bisericilor de lemn din Țara Românească. Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București: manuscris.

Pănoiu, Andrei (1977). Din arhitectura lemnului. București: Editura Tehnică. CZ 721:694/5(498).

Crețeanu, Radu (1981). „Bisericile de lemn din județul Vâlcea”. Mitropolia Olteniei (-1-3): 104–114. soft hyphen character în |issue= la poziția 1 (ajutor)

SPRE
STEJARII SECULARI
SPRE
STEJARII SECULARI
SPRE BISERICUTA
DINTR-UN LEMN

MANASTIREA DINTR-UN LEMN
- OCROTIT PRIN LEGE -
MĂNĂSTIRE A DINTR-UN LENN
STEJAR SECULAR
MONUMENT AL NATURII
- OCROTIT PRIN LEGE -

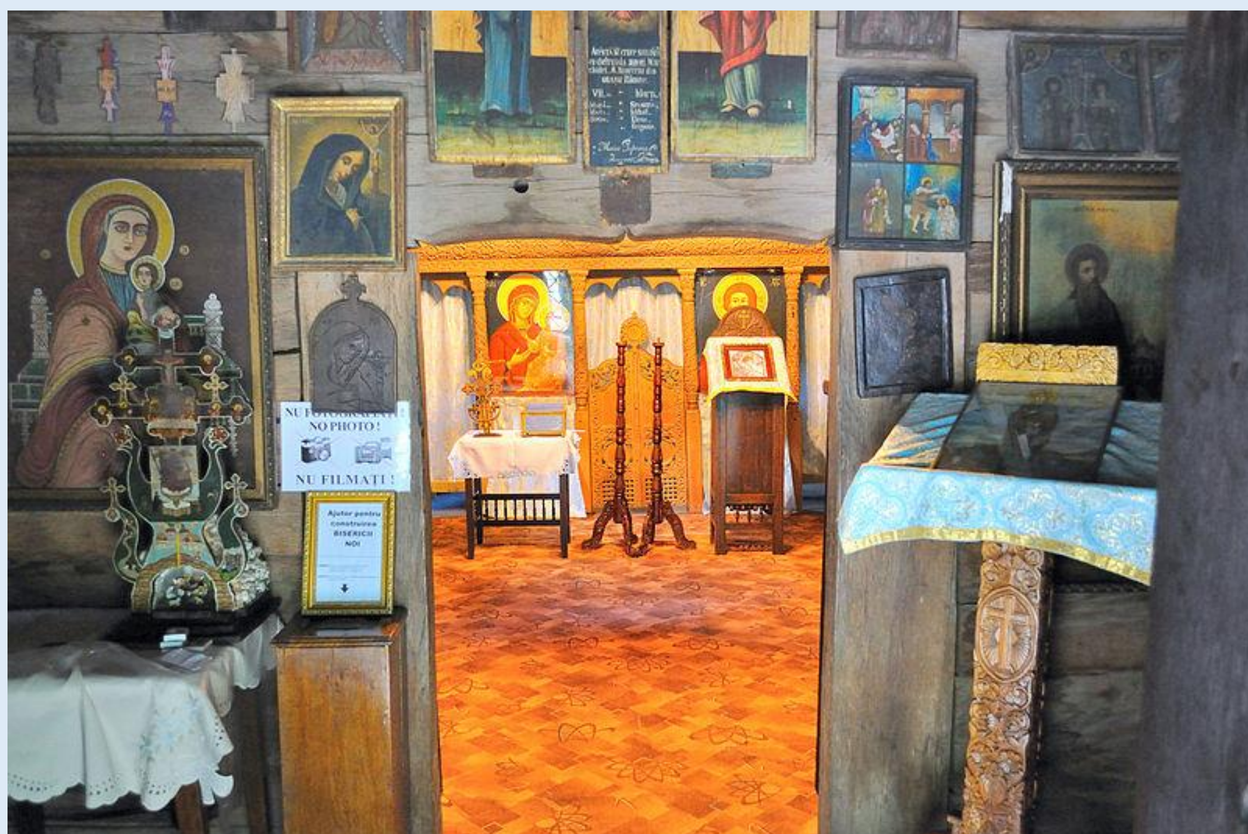

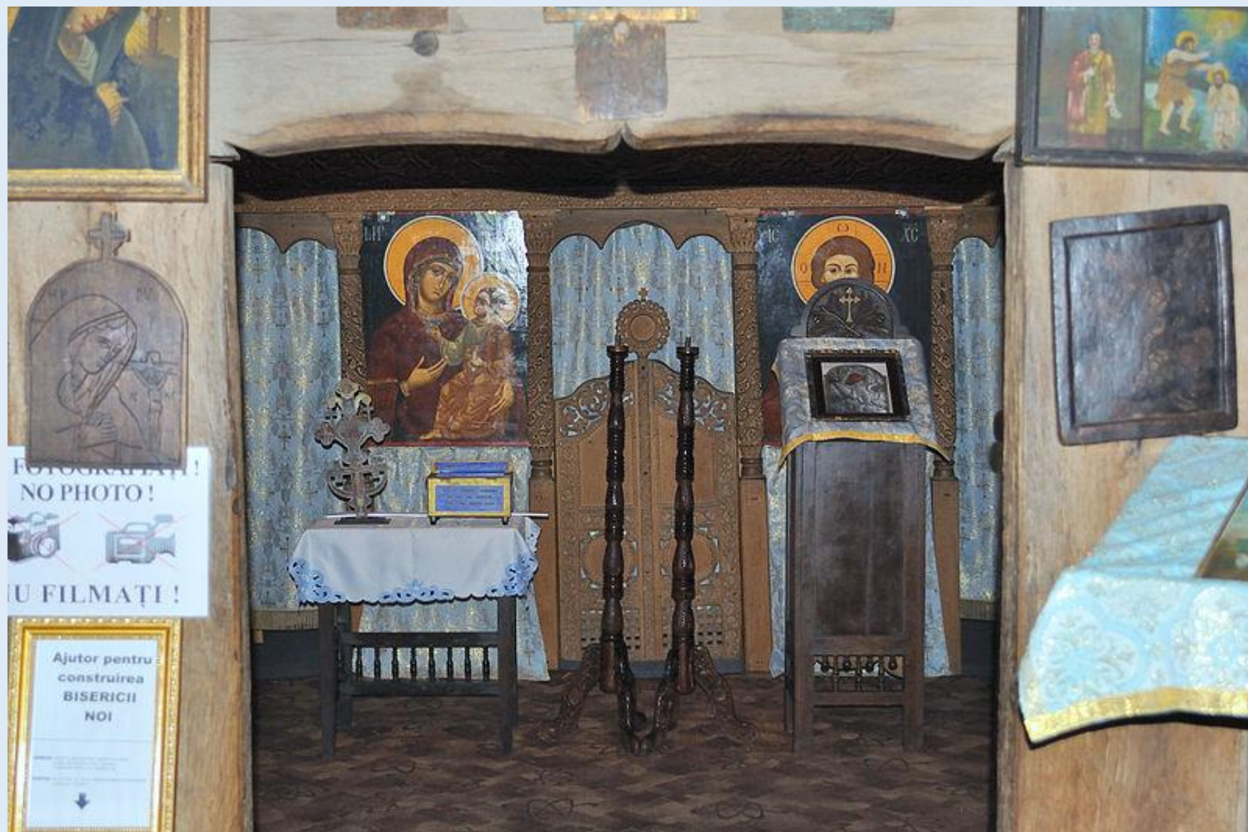

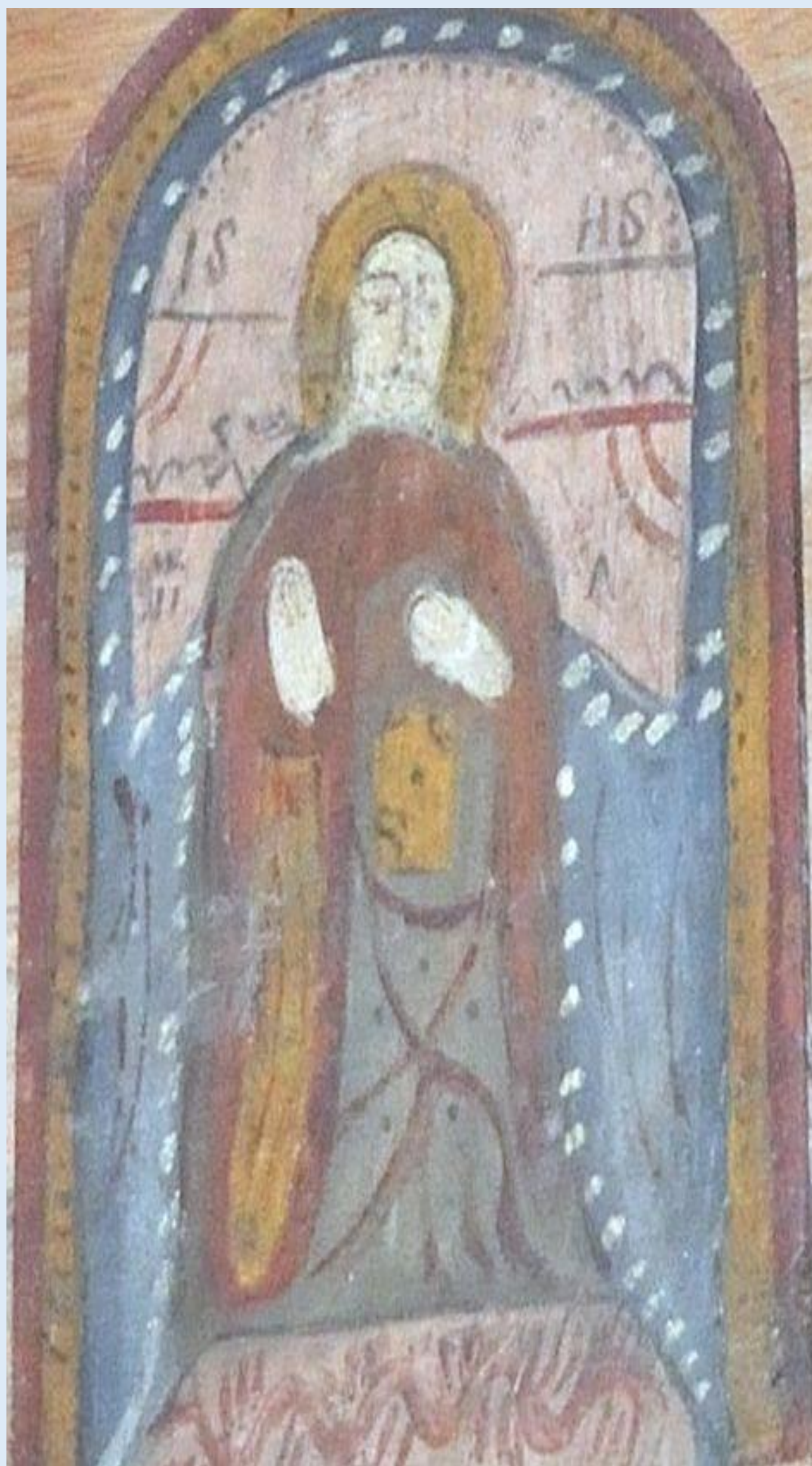

NO PHOTO !
NU FILMAȚI !
Ajutor pentru
construirea
BISERICII
NOI

FOTOGRAFIAȚI !
NO PHOTO !
NU FILMAȚI !
Ajutor pentru
construirea
BISERICII
NOI

IS
HS

NO PHOTO !
NU FILMAȚI !
Ajutor pentru
construirea

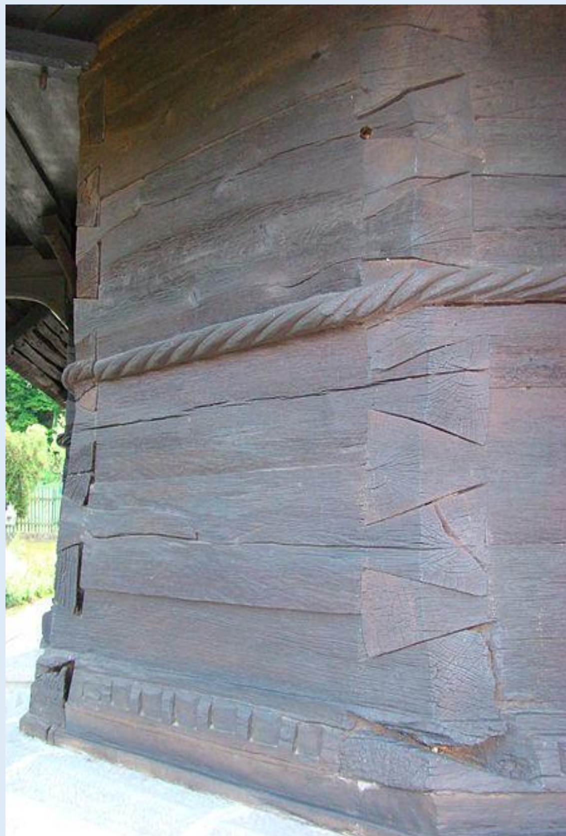

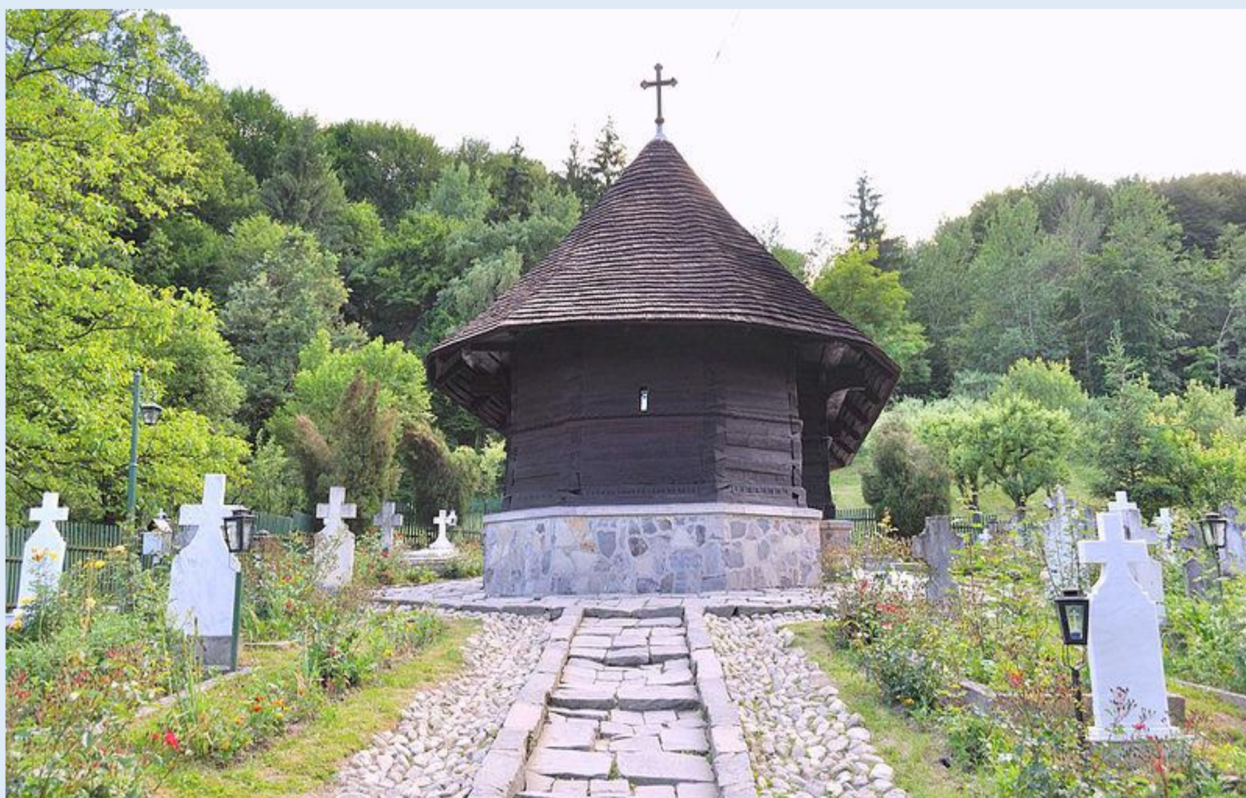

NO PHOTO!
NU FILMATI!
Ajutor pentru
construirea
BISERICII
NOI

СТЕФАН КАНТАКОЗИНО ВОЕВОД
ШИ ДОАМНА СА ПЪУНА

ATENTIE !

Monumentul aviatorilor

Icoane

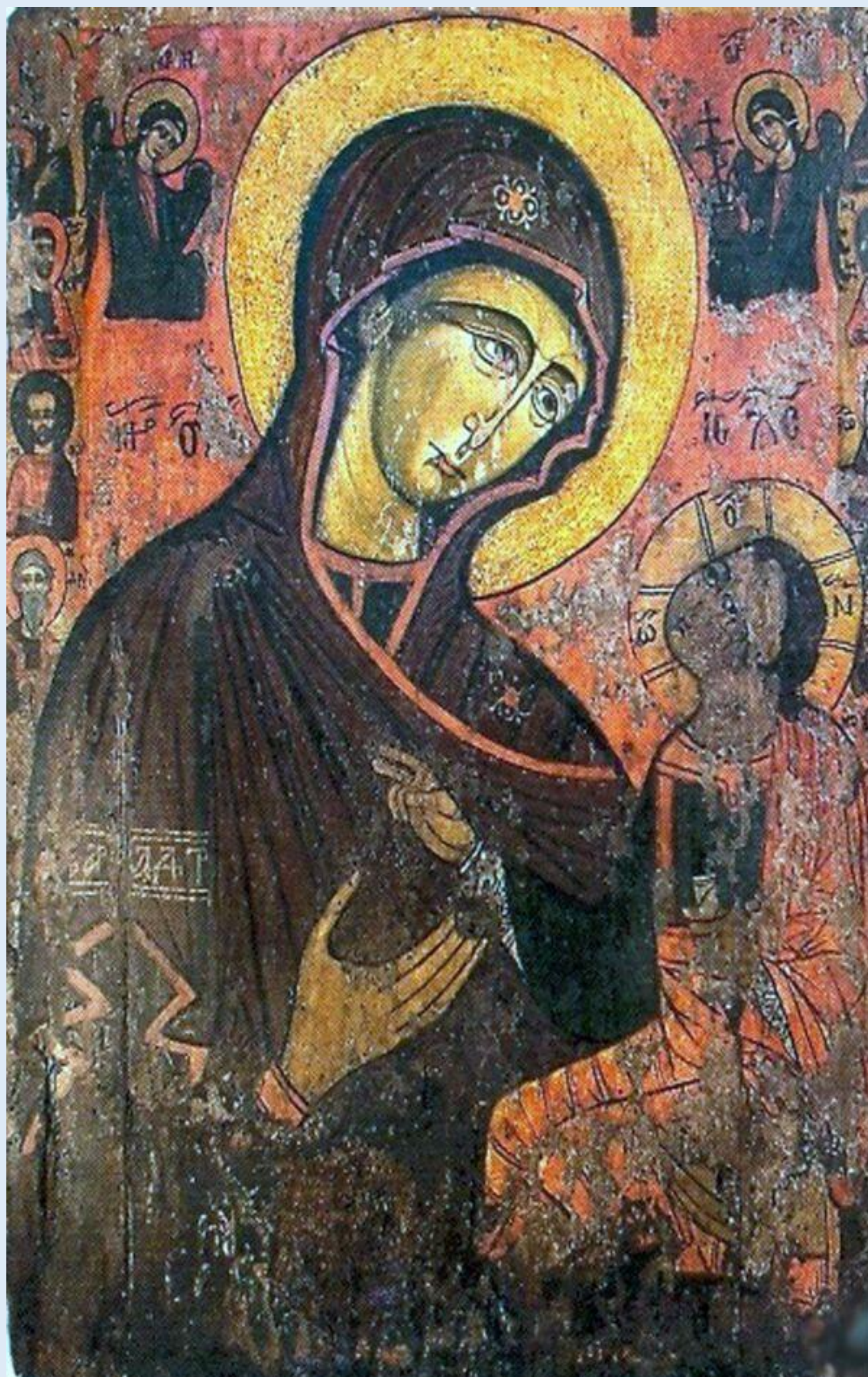

Bucură-te, Maica Domnului, Născătoare a Pomului vieții!